

CONGRESS ABSTRACTS

9th International Cerebral Palsy and Developmental Disorders Congress Abstracts

February 23, 2025

9. Uluslararası Katılımlı Cerebral Palsy ve Gelişimsel Bozukluklar Kongresi Bildiri Özetleri

Başkan:

Doç. Dr. Semih Ayta

Sekreterler:

Prof. Dr. Pelin Piştav Akmeşe - Doç. Dr. Zeynep Hande Sart

İdari Sekreter:

Zeynep Karadeniz

Düzenleme Kurulu:

Prof. Dr. Hakan Şenaran - Prof. Dr. Ahmet Ataş - Prof. Dr. Ahmet Konrot - Prof. Dr. Ayşe Rodopman Arman - Prof. Dr. Baki Umut Tuğay

Prof. Dr. Esra Akı - Prof. Dr. Gökhan Malkoç - Prof. Dr. Gönül Acar - Prof. Dr. İpek Akman - Prof. Dr. Kıvılcım Gücüyener

Prof. Dr. Mehmet Cenk Gürbüz - Prof. Dr. Mintaze Kerem Günel - Prof. Dr. Muharrem Yazıcı - Prof. Dr. Murat Oto - Prof. Dr. Uğur Özbek

Doç. Dr. Nihan Hande Akçakaya - Doç. Dr. Nilay Kayhan - Doç. Dr. Nilüfer Eldeş Hacıfazlıoğlu - Uzm. ÇG&AS Birgül Bayoğlu

Uzm. Dent. Muharrem İhsan Gürsoy - İsmail Kemal Gürleyik - Nigar Evgin

Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı
**CEREBRAL PALSY
TÜRKİYE**

PROF. DR. HIFZI ÖZCAN

**9. ULUSLARARASI KATILIMLI CEREBRAL PALSY
VE GELİŞİMSEL BOZUKLUKLAR KONGRESİ**

“Değişen Zaman, Gelişen İş Birlikleri”

**22-24
ŞUBAT
2025**

ÇEVİRİM İÇİ

Kurslar **22 Şubat 2025** tarihinde
Metin Sabancı Merkezinde
yapılacaktır.

BİLDİRİ ÖZETLERİ

DOI:10.5281/zenodo.15083050

Bildiri No: 1032

Sunum Tipi: Poster Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Beynin Yeniden Organizasyonu

Müzik Tabanlı Duyusal Aktivasyon Çözümleri (Sas) Metodunun Serebral Palsili Çocuklardaki Bilişsel Sorunlar Üzerindeki Etkisi

Sükrü Torun¹, Merve Can²

1-Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

2-Antalya Anka Çocuk Gelişim Merkezi

Amaç: Serebral Palsi (SP), çocukluk çağındaki fiziksel engelliliğin en yaygın nedenidir ve genel medyan prevalansı 1000 canlı doğumda 2,11 civarındadır. Ülkemizde ise bu oran 2-16 yaş çocuklar için 1000 canlı doğumda 4.4 olarak bildirilmiştir. Araştırmaların çoğu motor fonksiyonla ilgili yönere odaklanmış olsa son yıllarda SP'ye eşlik eden bilişsel problemleri ele alan çalışmalar da giderek artmaktadır. Yeni çalışmalar SP'li çocukların yarısından fazlasında öğrenmeyi ve yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen dikkat, bellek ve yönetici işlev eksiklikleri olduğunu ve SP'li çocukların %60'ını geçen önemli bir bölümünde dil bozukluğu bulunduğu vurgulanmaktadır. Bu bağlamda, SP'ye eşlik eden motor-dışı bozukluklara ilişkin bilimsel farkındalığın artması ve tedavi ve rehabilitasyonu çok yönlü olarak destekleme potansiyeli olan yeni uygulamaların etkinliğinin değerlendirilmesi önem kazanmıştır. Bu çalışmanın amacı; SP yönetiminde ihmal edilmemesi gereken bilişsel, dilsel ve davranışsal bozukluklara dikkat çekmek ve müzik tabanlı bir işitsel nöroaktivasyon programı olan SAS (Sensory Activation Solutions) metodunun bu bozukluklar üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem: Çalışmamızda; SP tanısı almış ve ek olarak çeşitli bilişsel sorunlar yaşayan 2-8 yaş aralığındaki (Ortalama yaş 4.55 ± 1.48) 20'si erkek, 13'ü kız toplam 33 çocukta, SAS programlarının dikkat, konsantrasyon, emasyon, bilişsel beceriler, dil ve konuşma becerileri, sosyal beceriler ve davranış becerileri üzerindeki etkisi, kategorik SAS Centre değerlendirme formunda 5'li likert ölçeğine göre belirlenen puanlar üzerinden ön-son test yöntemi ile incelenmiştir. Nöroplastisite ilkelerine uygun ses mühendisliği yöntemleriyle, nöral senkronizasyon ve nöroplastisite mekanizmaları üzerinden bağlantısal reorganizasyonu kolaylaştırarak ana akım terapi ve rehabilitasyon uygulamalarını destekleyen non-invaziv yardımcı bir yaklaşım olan SAS Metodu çeşitli nörogelişimsel bozukluklarda kullanılmaktadır. Bu çalışmada; bireye özgü hazırlanan SAS programları bilişsel ihtiyaçlar doğrultusunda 20 dk/gün x 14 gün, 30 dk/gün x 21 gün, 40 dk/gün x 24 gün, 40 dk/gün x 28 gün, 60 dk/gün x 24 gün veya 60 dk/gün x 28 gün boyunca kulak-üstü kulaklık aracılığı ile dinletilmiş, dinleme seanslarında çocuklara herhangi bir kısıtlama ya da ek bir yönerge uygulanmamıştır. Kullanılan program sayısı 1-4 adet (ort. 2.15 ± 1.06), uygulama süresi 1-4 (Ort. 2.00 ± 1.03) aydır. Uygulama öncesi ve sonrasına ilişkin verilerin karşılaştırmalı analizleri IBM SPSS Statistics 27.0 kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların bilişsel, emosyonel, sosyal ve davranışsal becerileri ile dil-konuşma becerilerine ilişkin verilerin karşılaştırmalı analizlerinde, her bir kategorideki son test ortalama puanları ön test ortalama puanlarından istatistiksel anlamlılık düzeyinde daha yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Sonuçlarımız SAS (Müzik Tabanlı Duyusal Aktivasyon Çözümleri) Metodu'nun SP'deki motor bozuluklara eşlik

eden bilişsel problemlerin azaltılmasında, yardımcı bir uygulama olarak kullanılabileceğini düşündürmektedir. Daha güvenilir sonuçlar için, geniş örneklemelerde ve farklı SP türlerinde bilişsel bozukluk profillerini ve SAS etkinliğini değerlendirmeye yönelik randomize-kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Serebral palsi, Bilişsel bozukluklar, Teknoloji destek uygulamalar, Müzik, SAS Metodu

Bildiri No: 1144

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Özel Gereksinimli Bireylerde Psikolojik Yaklaşımlar

Kuadriplejik Serebral Palsili Çocuklarda Cinsiyetin Algılanan Sosyal Destek Üzerindeki Etkisi

Miray Başer¹, Özden Gökçek², Pelin Piştav Akmeşe³

1-Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı, İzmir, Türkiye.

2-Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye.

3-Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Odyoloji Bölümü, İzmir, Türkiye.

Amaç: Kuadriplejik Serebral Palsi (SP), zihinsel ve fiziksel gelişim geriliği, anormal oral motor beceriler ile sınırlı yürüme yeteneği gibi özelliklerle tanımlanan, nörolojik bir durumdur. SP'nin cinsiyetle ilişkisi, literatürde farklı perspektiflerden ele alınmıştır. Ancak, özellikle kuadriplejik tipteki SP'li bireylerde, cinsiyetin algılanan sosyal destek algısı üzerindeki etkisine dair literatür oldukça sınırlıdır. Bu bağlamda, mevcut araştırma, kuadriplejik SP'li çocuklarda cinsiyet faktörünün, algılanan sosyal destek üzerindeki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nde yürütülmüştür. Katılımcılar, yaşları 8 ila 12 arasında değişen, ağır mental retardasyonu olmayan kuadriplejik tip SP'li çocuklar ve ebeveynlerinden oluşmuştur. Çocukların demografik bilgileri ve algıladıkları sosyal desteği etkileyebilecek faktörler (ebeveynlerinin yaşları, meslekleri ve eğitim düzeyleri ile çocukların motor fonksiyon seviyeleri) kaydedildi. Motor fonksiyon seviyesi, Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (GMFCS) ile algılanan sosyal destek ise Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile değerlendirildi.

Bulgular: Kuadriplejik SP'li 30 çocuk (15K/15E) dahil edildi. Kızların yaş ortalaması $10,00 \pm 1,19$ yıl, erkeklerin yaş ortalaması $10,26 \pm 1,16$ yıldır. GMFCS'ye göre motor fonksiyon seviyeleri kızlar için; %26,7'si seviye 3 ve %73,3'ü seviye 4 iken erkekler için %33,3'ü seviye 3 ve %66,7'si seviye 4'tü. Kızların annelerinin yaş ortalaması $34,66 \pm 6,54$ yıl, babalarının yaş ortalaması $39,93 \pm 5,11$ yıl idi. Erkeklerin annelerinin yaş ortalaması $38,26 \pm 5,56$ yıl, babalarının yaş ortalaması $42,80 \pm 7,44$ yıl idi. Kızların anne ve babalarının eğitim düzeyleri incelendiğinde %80'inin ilkökul, %13,3'ünün ortaokul ve %6,7'sinin lise mezunu olduğu görülmektedir. Erkeklerin annelerinin eğitim düzeyleri incelendiğinde %66,7'sinin ilkökul, %6,7'sinin ortaokul, %20'sinin lise ve %6,7'sinin üniversite; babalarının eğitim düzeyleri incelendiğinde ise %60'ının ilkökul, %13,3'ünün ortaokul, %6,7'sinin lise ve %20'sinin üniversite düzeyinde olduğu görülmektedir. Kızların annelerinin mesleği

sorgulandığında %93,3'ü ev hanımı iken babalarının mesleği sorgulandığında %33,3'ünün işçi, %66,7'sinin serbest meslek sahibi olduğu görüldü. Erkeklerin annelerinin mesleği sorgulandığında %80'i ev hanımı iken babalarının mesleği sorgulandığında %6,7'sinin memur, %66,7'sinin işçi, %20'sinin serbest meslek ve %6,7'sinin emekli olduğu görüldü. Algılanan sosyal destek puan ortalamaları; kız cinsiyeti için $65,20 \pm 6,07$ iken erkek cinsiyeti için $82,60 \pm 5,47$ idi. Kızların sosyal destek algıları erkeklerinkinden istatistiksel olarak anlamlı derecede düşüktür ($p=0.0001$).

Tablo 1. Katılımcılara ait demografik ve klinik bilgiler

		Kız (n=15)	Erkek (n=15)
Yaş (yıl, ort±std)		10,00±1,19	10,26±1,16
GMFCS (seviye 3/4, %)		26,7/73,3	33,3/66,7
Anne yaş (yıl, ort±std)		34,66±6,54	38,26±5,56
Baba yaş (yıl, ort±std)		39,93±5,11	42,80±7,44
Anne eğitim düzeyi (%)	İlkokul	80	66,7
	Ortaokul	13,3	6,7
	Lise	6,7	20
	Üniversite	-	6,7
Baba eğitim düzeyi (%)	İlkokul	80	60
	Ortaokul	13,3	13,3
	Lise	6,7	6,7
	Üniversite	-	20
Anne mesleği (%)	Ev hanımı	93,3	80
	İşçi	6,7	6,7
	Memur	-	6,7
	Emekli	-	6,7
Baba mesleği (%)	İşçi	33,3	66,7
	Serbest meslek	67,3	20
	Memur	-	6,7
	Emekli	-	6,7
Sosyal destek algısı (ort±std)		65,20±6,07	82,60±5,47

GMFCS: Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi

Sonuç: Kuadriplejik SP bağlamında, aileden algılanan sosyal desteğin kızlarda erkeklere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, SP'li çocukların ebeveynlerinin genellikle düşük eğitim seviyesine sahip olduğu görülmüştür. Anahtar Kelimeler: Kuadriplejik Serebral Palsi, Kaba Motor Fonksiyon, Sosyal Destek Algısı

Bildiri No: 1998

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Ortopedik Tedaviler

Edinburgh Görsel Yürüme Skorunun Meslekler Arası Güvenilirlik Analizi: Pediatrik Ortopedistler Ve Fizyoterapistlerin Karşılaştırması

Sema Ertan Bırsel¹, Meltem Çelik¹, Osman Doğan¹, Elif Demirci¹, Onur Oto¹, Recep Abdullah Erten², Muharrem İnan¹

1-Ortopediatri Çocuk Ortopedi Akademisi

2-Sakarya Eğitim Araştırma Hastanesi

Amaç: Görsel yürüme analizi ölçekleri, yürüme analizinde tutarlı ve standart bir değerlendirme yöntemi sunarak sistematik bir yaklaşım sağladığı için önemlidir. Edinburgh Görsel Yürüme Skoru (EVGS), yüksek intra- ve inter-gözlemci güvenilirliği ile en kapsamlı gözlemsel yürüme analizi puanlama sistemlerinden biridir. Çalışmanın amacı, EVGS'yi en sık kullanan iki profesyonel grup olan pediatrik ortopedistler ve fizyoterapistler arasında inter- ve intra-gözlemci güvenilirliğinin test edilmesidir.

Yöntem: Bu çalışma, aynı hareket analizi eğitimini almış fizyoterapistler ve pediatrik ortopedistler arasında planlanmıştır. Eğitim sırasında katılımcılara, gözlemsel yürüyüş analizi ve EVGS ölçeğinin puanlanması ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Yürüme videoları çekilmiş serebral palsili 10 hastanın verileri, çalışmaya katılan uzmanlarla e-posta yoluyla paylaşılmıştır. EVGS puanlaması için, her hasta numarasına özel 17 maddeyi ve toplam puanlamayı içeren standart bir form hazırlanmış ve tüm katılımcılarla paylaşılmıştır. Daha sonra elde edilen veriler analiz edilmiş; hem iki meslek grubu arasındaki uyum hem de grupların kendi içindeki uyum değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmaya toplamda 21 fizyoterapist ve 15 pediatrik ortopedist dahil edilmiştir. Gözlemciler arası güvenilirlik (IRR) analizine göre, pediatrik ortopedistler EVGS puanlamasında bazı maddelerde “neredeyse mükemmel” (ör. İlk Temas Duruşu ve toplam skor) ve bazı maddelerde “orta düzeyde” uyum göstermiştir. Buna karşılık, fizyoterapistlerin tüm maddelerde ve toplam skorda “düşük uyum” sergilediği bulunmuştur. Ayrıca, iki grup arasında Arka Ayak Varus/Valgus, Salınımında Maksimum Dorsifleksiyon, Diz İlerleme Açısı gibi bazı maddeler ve toplam skorda anlamlı fark tespit edilmiştir.

Sonuç: Çalışma, pediatrik ortopedistler ve fizyoterapistler arasında EVGS puanlamasında belirgin güvenilirlik farkları olduğunu göstermektedir. EVGS'nin, klinik pratikte yürüyüş analizi için değerli bir araç olmaya devam etmesi için meslek gruplarının uyumunun artırılması gerekmektedir. Eğitim materyalleri ve uygulama sıklığının artırılması, güvenilirliği iyileştirebilir.

Anahtar Kelimeler: görsel yürüme analizi, serebral palsy

Bildiri No: 2343

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Yoganın Duyusal İşleme Becerisi, Motor Performans Ve Yaşam Kalitesine Etkisi

Sena Kara Özgür¹, Kamile Uzun Akkaya¹, Bülent Elbasan¹
1-Gazi Üniversitesi

Amaç: 5-12 yaş arası Otizm Spektrum Bozukluğu olan çocuklarda yoga müdahalesinin duyusal işleme becerisi, motor performans, yaşam kalitesi ve uyku kalitesi üzerine etkilerini incelemek amaçlandı.

Yöntem: Çalışmaya Çocukluk Otizmi Değerlendirme Ölçeği (ÇODÖ)'ne göre hafif-orta düzeyde otizm semptomları gösteren, 5-12 yaş aralığında 13 çocuk dahil edildi. Çalışma kendi kendine kontrollü olacak şekilde planlandı. İlk değerlendirmeden sonra 6 hafta boyunca normal özel eğitim programına devam etti. 6 hafta sonunda ikinci

değerlendirme yapıldı. İkinci değerlendirmeden sonra özel eğitim programına ek olarak haftada 2 kez 45 dakika olacak şekilde yoga seansları yapıldı. 6 hafta sonunda üçüncü değerlendirme yapıldı. Değerlendirmede motor performans için Bruininks Oseretsky Motor Yeterlik Testi -2 Kısa Formu (BOT 2-KF), duyuşal işleme için Duyuşal İşleme Ölçeği Ev Formu (SPM-Home Form), uyu kalitesi için Çocuklar İçin Uyu Bozukluğu Ölçeği (ÇUBÖ) ve yaşam kalitesi için Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ) kullanıldı. Veriler SPSS 25.0 (IBM SPSS Statistics 25 software (Armonk, NY: IBM Corp.)) paket programıyla analiz edildi. Sürekli değişkenler ortalama $\pm$ standart sapma ve kategorik değişkenler sayı ve yüzde olarak ifade edildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile incelendi. Bağımlı grup karşılaştırmalarında, parametrik test varsayımları sağlandığında Tekrarlı Ölçümlerde Varyans Analizi; parametrik test varsayımları sağlanmadığında ise Friedman Testi kullanıldı. Tüm analizlerde $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Motor performans değerlendirmesinde 1. ve 3. değerlendirmeler arasında ve 2. ve 3. değerlendirmeler arasında klinik olarak anlamlı bir fark bulundu ($p=0,0001$). Duyuşal İşleme Ölçeği Ev Formu total skorlarında ve görsel alt skorlarında 1. ve 3. değerlendirmeler arasında ve 2. ve 3. değerlendirmeler arasında anlamlı fark bulundu ($p=0,0001$). Duyuşal İşleme Ölçeği Ev Formu denge alt skorlarında 1. ve 3. değerlendirme arasında anlamlı fark bulundu ($p=0,022$). Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği skorlarında 1. ve 3. değerlendirmeler arasında anlamlı fark bulundu ($p=0,037$).

Tablo 1: Katılımcıların sosyodemografik bilgileri

		n	%
Ebeveyn			
Cinsiyet	Erkek	3	23,1
	Kadın	10	76,9
Yaş	A.O $\pm$ S.S	42,38 $\pm$ 6,75	
	Med (IQR)	41 (37 – 47,5)	
	Min. – Maks.	33-55	
Gelir düzeyi	Asgari ücret	5	38,5
	Asgari ücretin 2 katı	2	15,4
	Asgari ücretin 3 katı veya daha fazlası	6	46,2
Eğitim seviyesi (anne)	Lise	5	38,5
	Üniversite	8	61,5
Eğitim seviyesi (baba)	Lise	5	38,5
	Üniversite	8	61,5
Çocuk			
Cinsiyet	Erkek	9	69,2
	Kadın	4	30,8
Yaş	A.O $\pm$ S.S	7,85 $\pm$ 2,41	
	Med (IQR)	7 (6-9,5)	

	Min. – Maks.	5-12	
Boy (cm)	A.O $\pm$ S.S	132,15 $\pm$ 18,52	
	Med (IQR)	139 (115-143,5)	
	Min. – Maks.	103-166	
Kilo (kg)	A.O $\pm$ S.S	33,31 $\pm$ 13,64	
	Med (IQR)	33 (20-47)	
	Min. – Maks.	18-55	

n: frekans; %: yüzde; A.O: aritmetik ortalama; S.S: standart sapma; Med (IQR): ortanca (25. – 75. Yüzdelikler); min – maks: en küçük – en büyük değerler

Tablo 2: Yoganın motor performans, duyuşal işleme, uyu kalitesi ve yaşam kalitesine etkisi

	A.O ± S.S	Med (IQR)	Min. – Maks.	Grup içi p
Motor performans (1. Değ.)	38,46 ± 7,6	36 (32,5 – 47)	29 - 50	0,0001* (fr=22,167) (1-3, 2-3)
Motor performans (2. Değ.)	38,85 ± 7,6	36 (33,5 – 48)	29 - 51	
Motor performans (3. Değ.)	44,69 ± 10,14	41 (37,5 – 53)	35 - 68	
Duyusal İşleme Ölçeği – Ev Formu				
Total skor (1.Değ.)	105,38 ± 19,8	103 (90,5 – 119)	71 – 139	0,0001* (fr=20,51) (1-3, 2-3)
Total skor (2. Değ.)	102,92 ± 20,07	101 (87 – 114,5)	70 – 140	
Total skor (3. Değ.)	97,31 ± 18,86	95 (85 – 107,5)	68 - 138	
Sosyal katılım (1.Değ.)	23,92 ± 6,06	24 (20 - 29)	13 -32	0,068 (fr=5,375)
Sosyal katılım (2. Değ.)	24,31 ± 6,65	26 (19,5 - 29,5)	12 -31	
Sosyal katılım (3. Değ.)	22,77 ± 6,35	22 (17 - 29)	11 -30	
Görsel (1.Değ.)	17,69 ± 4,09	17 (14,5 - 21,5)	11 -25	0,035* (fr=6,682) (1-3, 2-3)
Görsel (2. Değ.)	17,85 ± 4,43	19 (14 - 21)	11 -26	
Görsel (3. Değ.)	16,38 ± 3,43	17 (13 - 19)	11 -22	
İşitsel (1.Değ.)	12,54 ± 3,15	12 (10 - 15)	10 -20	0,755 (f=0,285)
İşitsel (2. Değ.)	12,69 ± 3,22	12 (10 - 15)	9 -19	
İşitsel (3. Değ.)	12,23 ± 3,32	12 (9,5 - 14,5)	9 -20	

Dokunsal (1.Değ.)	17,92 ± 4,59	18 (14 - 23)	11 -25	0,053 (f=3,339)
Dokunsal (2. Değ.)	17,85 ± 4,24	16 (14 - 22)	12 -24	
Dokunsal (3. Değ.)	17 ± 3,74	16 (14 - 20,5)	11 -24	
Tat – koku (1.Değ.)	6,92 ± 1,8	6 (6 - 7,5)	5 -11	0,128 (fr=4,108)
Tat – koku (2. Değ.)	6,54 ± 1,56	6 (5 - 8)	5 -9	
Tat – koku (3. Değ.)	6,46 ± 1,81	6 (5 - 7,5)	5 -10	
Vücut farkındalığı (1.Değ.)	14,92 ± 3,5	14 (12 - 18)	11 -21	0,147 (f=2,082)
Vücut farkındalığı (2. Değ.)	14,46 ± 3,8	13 (11,5 - 17)	10 -23	
Vücut farkındalığı (3. Değ.)	13,85 ± 4,67	12 (10,5 - 17,5)	10 -24	
Denge ve hareket (1.Değ.)	17,77 ± 4,76	19 (13,5 - 20,5)	11 -28	0,022* (f=4,502) (1-3)
Denge ve hareket (2. Değ.)	17,38 ± 4,39	16 (14 - 22)	12 -24	
Denge ve hareket (3. Değ.)	15,77 ± 3,03	15 (13,5 - 19)	11 -20	
Planlama ve fikir (1.Değ.)	16,31 ± 3,71	16 (13,5 - 20)	11 -22	0,398 (f=0,957)
Planlama ve fikir (2. Değ.)	15,69 ± 4,94	14 (12 - 20)	9 -25	
Planlama ve fikir (3. Değ.)	15,46 ± 4,35	16 (11,5 - 18,5)	9 -24	
Uyku kalitesi (1. Değ.)	38 ± 11,65	36 (31,5 - 40)	28 - 74	0,162 (fr=3,64)
Uyku kalitesi (2. Değ.)	36,31 ± 5,91	35 (31,5 - 40)	29 - 48	
Uyku kalitesi (3. Değ.)	36,46 ± 8,79	35 (30 - 39,5)	28 - 62	
Yaşam kalitesi (1. Değ.)	43,31 ± 13,48	45 (38 - 52,5)	9 - 59	0,037* (fr=6,615) (1-3)
Yaşam kalitesi (2. Değ.)	43,23 ± 12,52	45 (37,5 - 51,5)	12 - 57	
Yaşam kalitesi (3. Değ.)	39,46 ± 11,73	43 (32,5 - 48)	10 - 51	

A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med (IQR): Ortanca (25.-75. Yüzdelikler); min – maks: En küçük – en büyük değerler; fr: Friedman testi

Sonuç: 5-12 yaş arası hafif düzeyde otizm semptomu gösteren çocuklarda özel eğitim programına ek olarak yoga uygulaması motor performansları, duyuşal işleme becerileri ve yaşam kalitelerine olumlu şekilde katkı sağlayabilir. Geleneksel yöntemlerin yanında yoga gibi tamamlayıcı uygulamalar

tercih edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Yoga, Duyusal işleme, Motor performans

Bildiri No: 2544

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu/Teknoloji Temelli Rehabilitasyon ve Sanal Gerçeklik Uygulamaları

GPT ve Büyük Dil Modelleri (LLM) İle Sesli Etkileşim ve Görsel Analiz Odaklı Rehabilitasyon: Cerebral Palsy’li Bireyler İçin Akıllı CHATBOT Yaklaşımı

Sarper Arıkan¹, Nilay Kayhan², Necla Işıkdogan Uğurlu³

1-BEKO BT (Bilgi Teknolojileri) Çözümleri Test ve Kalite Yönetim Birimi, İstanbul, Türkiye

2-Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

3-Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü, Zonguldak/Ereğli, Türkiye

Amaç: Cerebral Palsy (CP), doğum öncesi, sırası veya doğum sonrasında gelişimini tamamlamamış beynin hasar görmesi sonucunda oluşmaktadır. Bu durum bireyin hareket ve denge durumunu etkilemekte, motor becerilerinde zorluklara neden olmaktadır (Kaya Kara ve diğ., 2010; TSCV, 2022). CP’de ortaya çıkan tablo, bireyin bağımsız yaşam kalitesi için farklı disiplinlerden hizmet almasını gerektirmektedir (CDC, 2024). Bu nedenle bireyin yaşam kalitesini artıran, kişiselleştirilmiş uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüzde büyük veri kümeleri ile çalışabilme, metin ve diğer içeriklerden yararlanarak anlam çıkarabilme özellikleri olan teknoloji temelli uygulamalar öne çıkmaktadır. Büyük Dil Modelleri (LLM) uygulaması bu gelişmelere örnek verilebilir (Filippo ve diğ., 2024; Zhao ve diğ., 2023). LLM, temeli derin öğrenme tekniklerine dayalı büyük veri kümelerinden yeni çıkarımlar, ilişkilendirmeler yapılmasına izin veren uygulamalardır (Aytekin ve Karabina, 2024, Karabıyık ve diğ., 2024). GPT ve LLM ile geliştirilen akıllı chatbotlar, bireylerin rehabilitasyon süreçlerine yönelik kişiselleştirilmiş uygulama alanları sunmaktadır. GPT gibi büyük dil modelleri, doğal dil işleme yetenekleri ile sesli etkileşim sunarken, görsel yükleme ve analiz özellikleri fiziksel hareketlerin değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, sesli etkileşim ve görsel analiz yetenekleriyle donatılmış GPT tabanlı bir Chatbotun tasarımı ve CP’li bireylerin rehabilitasyon süreçlerine katkılarının incelenmesidir.

Yöntem: Bu bölümde GPT tabanlı bir Chatbotun tasarım adımları yer almaktadır. 1. Sesli Etkileşim Modülü Ses Tanıma ve Doğal Dil İşleme (NLP): - Sistem kullanıcıların sesli komutlarını gerçek zamanlı olarak analiz ederek yanıt verir. Chatbot, kullanıcıya hareketleri hakkında sesli rehberlik ederek, öneriler sunar. Görsel Yükleme ve Analiz Modülü Görsel Yükleme Fonksiyonuyla Kullanıcı, kamera aracılığıyla hareketlerinin veya duruşunun görüntüsünü yükler. Görsel Analiz Yeteneği:-GPT tabanlı model, görsel veriyi işlemek için entegre bir bilgisayarla görme (computer vision) altyapısını kullanır.Geri Bildirim Mekanizması:-Görsel analiz sonuçları sesli veya metin tabanlı olarak kullanıcıya iletilir.3. Teknik Altyapı- GPT ve Görsel İşleme Entegrasyonu: GPT’nin dil işleme kapasitesi, OpenAI’nin görüntü işleme API’leriyle birleştirilir.-Bulut Tabanlı Çalışmada görüntü yükleme ve analizi için bulut tabanlı bir sistem kullanılır.

Bulgular: Akıllı Chatbot yaklaşımı temel alınarak, GPT ve Büyük Dil Modelleri (LLM) ile sesli etkileşim ve görsel analiz odaklı rehabilitasyon amaçlı uygulama CP'li bireylere yönelik tasarlanmıştır. Cerebral Palsy'li bireyler için geliştirilen bu uygulama, cihazlar yoluyla kullanıcı deneyimine odaklanarak, iletişim erişilebilirliğini sağlamaktadır. Sistem Performansı, sesli etkileşim özelliği ile CP'li bireylerin cihazlarla kolayca iletişim kurmasını sağlayarak, kullanıcı deneyimini artırırken; Görsel analiz özelliği hareket doğruluğunun detaylı bir şekilde değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Sonuç: GPT tabanlı sesli etkileşim ve görsel analiz yeteneklerine sahip chatbot sistemlerinin, CP'li bireylerinin rehabilitasyon süreçlerinde yenilikçi etkili çözümler sunacağı düşünülmektedir. Gelecekte, bu sistemlerin daha geniş ölçekli kullanıcı testleri ve gelişmiş sensör entegrasyonları ile kapsamlı hale getirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerebral Palsy, Akıllı CHATBOT Yaklaşımı, GPT ve Büyük Dil Modelleri (LLM), Sesli Etkileşim ve Görsel Analiz Odaklı Rehabilitasyon

Bildiri No: 2622

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Engellinin Cinsel Yaşamı

Okul Öncesi Özel Eğitim Programında Cinsel İstismardan Korunma İle İlgili Olabilecek Kazanımların Analiz Edilmesi

Seyma Ünal², Özlem Çelik¹

1-İstanbul Okan Üniversitesi

2-Büyükçekmece Kuvayı Milliye İlkokulu

Amaç: Bu çalışmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 yılında yayınlanan Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin (37-78 Ay) Okul Öncesi Özel Eğitim Öğretim Programında yer alan gelişim özellikleri ve kazandırılması hedeflenen kazanımlar içerisinde cinsel istismara karşı korunma alanları ile ilgili olabilecek kazanımların incelenmesidir.

Yöntem: Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılarak tasarlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı (2018) Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin (37-78 Ay) Okul Öncesi Özel Eğitim Öğretim Programı kapsamında, okul öncesi özel eğitimin amaçları ve önemi, okul öncesi özel eğitim programının tanıtımı, temel ilkeler, kazanım ve göstergeler, okul öncesi özel eğitimde planlama ve uygulama, değerlendirme bölümleri incelenmiştir.

Bulgular: Millî Eğitim Bakanlığı (2018) Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin (37-78 Ay) Okul Öncesi Özel Eğitim Öğretim Programı, cinsel istismardan korunma konusunda çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak çeşitli kazanımlar belirlemiştir. Bu kazanımlar, çocukların farklı alanlarda sağlıklı gelişimlerini desteklemek ve cinsel istismardan korunma farkındalığını artırmak amacıyla önemli bir rol oynamaktadır. Cinsel istismardan korunmaya yönelik kazanımların çoğunluğunun bilişsel gelişim, sosyal duygusal gelişim ve uyumsal beceriler alanlarında yer aldığı görülmektedir. Özellikle çocukların çevrelerini gözlemleme, olayları doğru biçimde anlamlandırma ve güvenli ilişkiler kurma becerileri, cinsel istismardan korunma açısından kritik öneme sahiptir. “Tehlikeli durumları tanımlar” gibi kazanımlar, çocukların tehlikeli durumları fark edebilme ve bu durumlarda uygun şekilde davranabilme yetilerini geliştirir. Ayrıca, “Gerektiğinde yetişkinden yardım ister”

ve “Yetişkinin ya da akranının taleplerinin nedenini sorar” gibi kazanımlar, çocukların cinsel istismara karşı kendilerini korumaları için gerekli olan güvenli iletişim becerilerini kazanmalarına yardımcı olur. Özellikle, sosyal duygusal gelişim alanındaki kazanımlar da cinsel istismardan korunma eğitiminde önemli bir yer tutar. “Güven duyduğu tanıdık yetişkinde kendiliğinden sarılır” gibi kazanımlar, çocukların hangi fiziksel teması kabul edebileceklerini anlamalarına yardımcı olur. Bu kazanımlar, çocukların bedenlerine dair sınırlarını belirlemeleri ve saygı gösterilmesi gereken sınırları fark etmeleri açısından önemlidir. Motor gelişim alanında da “Geriyeye ve ileriye doğru hızlı hareket eder” gibi kazanımlar yer almaktadır; bu da çocukların fiziksel yeteneklerini ve çevresel uyumlarını artırarak, olası tehlikelerden kaçma becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar.

Sonuç: Millî Eğitim Bakanlığı'nın Okul Öncesi Eğitim Programı, cinsel istismardan korunma ile ilgili kazanımları, çocukların bilişsel, dilsel, motor ve sosyal gelişim alanlarında sağlam temeller atacak şekilde dolaylı olarak düzenlemiştir. Bu kazanımlar, çocukların güvenli ilişkiler kurmalarını, tehlikeleri fark etmelerini ve gerektiğinde yardım istemelerini sağlayarak, onları cinsel istismardan korumaya yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cinsel İstismardan Korunma, Okul Öncesi, Özel Eğitim Programı

Bildiri No: 2768

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Okul Çağı Serebral Palsili Çocuklarda Eşlik Eden Bozuklukların Fonksiyonel Seviyeleriyle İlişkisinin İncelenmesi

Esra Erdinler¹, Mintaze Kerem Günel¹

1-Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Temel Fizyoterapi Rehabilitasyon Anabilim Dalı

Amaç: Serebral Palsi'de (SP) görülen motor ve postüral kontrol problemlerine bilişsel, görme, işitme ve konuşma problemleri ve epilepsi primer olarak eşlik etmektedir. Bu çalışmada amacımız 6-12 yaş aralığındaki SP'li çocuklarda eşlik eden bu bozuklukların fonksiyonel seviyeleriyle ilişkisini incelenmektir.

Yöntem: Çalışmaya 6-12 yaş arası 50 SP'li çocuk dahil edildi. Çocukların Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (KMFSS) ve El Becerileri Sınıflandırma Sistemi'ne (EBSS) göre motor fonksiyon seviyeleri ve eşlik eden bozuklukları (bilişsel, görme, işitme ve konuşma problemleri, epilepsi) kaydedildi.

Bulgular: Çocukların yaş ortalaması 8,37±1,65 yıl olup 25'i erkek (%50), 25'i kızdır (%50). Fonksiyonel seviyeler; KMFSS'ye göre seviye I (n=8), seviye II (n=15), seviye III (n=9), seviye IV (n=6), seviye V (n=12); EBSS'ye göre seviye I (n=6), seviye II (n=15), seviye III (n=11), seviye IV (n=6), seviye V (n=11) olarak bulundu. KMFSS ile bilişsel bozukluklar arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.586$, $p<0.001$), görme bozukluklarıyla zayıf düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.290$, $p=0.043$), işitme bozukluklarıyla zayıf düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.343$, $p=0.016$), konuşma bozukluklarıyla orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.549$, $p<0.001$) ve epilepsi ile güçlü bir pozitif ilişki ($r=0.621$, $p<0.001$); EBSS ile

bilişsel bozukluklar arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.575$, $p<0.001$), işitme bozukluklarıyla zayıf düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.353$, $p=0.013$), konuşma bozukluklarıyla orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r=0.619$, $p<0.001$) ve epilepsi ile güçlü bir pozitif ilişki ($r=0.652$, $p<0.001$) tespit edilmiştir. Ancak EBSS ile görme bozuklukları arasında herhangi bir anlamlı ilişki bulunmamıştır ($r=-0.014$, $p=0.926$).

Sonuç: Bu çalışmada, SP'li çocuklarda KMFSS ve EBSS fonksiyonel seviyelerinin bilişsel, görme, işitme ve konuşma problemleri, epilepsi gibi eşlik eden bozukluklarla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Motor fonksiyon seviyeleri ile bilişsel bozukluklar, konuşma bozuklukları ve epilepsi arasında anlamlı ve güçlü ilişkiler bulunmuştur. Elde edilen bulgular, SP'li çocukların değerlendirme ve tedavi süreçlerinde yalnızca motor becerilerine odaklanmanın yeterli olmadığını, eşlik eden bozuklukların da dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Bütüncül tedavi hedefleri ve müdahaleler geliştirilirken eşlik eden bozuklukların ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesi, multidisipliner bir yaklaşım benimsenmesi ve çocuğun bireysel ihtiyaçlarına yönelik bir tedavi planının oluşturulması önemlidir. Bu çalışma, yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: serebral palsy, fonksiyonel seviye, eşlik eden bozukluk, okul çağı

Bildiri No: 2827

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Ortopedik Tedaviler

Postür Bozukluğu Olan Adölesanlarda Klinik Pilates Egzersizlerinin Sagital İmbalans, Koronal İmbalans ve Pelvik Obliklik Üzerine Etkisi

Saadet Selin Koc¹, Özge Tezen¹

1-Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi

Amaç: Okul çağındaki çocuklarda, büyümedeki hızlı değişiklikler, asimetrik ve ağır sırt çantası kullanımı, hatalı ve uzun süreli oturma postürleri ve ergonomik olmayan okul mobilyalarının etkileri birleştiğinde postüral sapmalarla birlikte pek çok sağlık problemine neden olmaktadır. Yapılan epidemiyolojik çalışmalar çocuk ve adölesanlarda postüral bozuklukların prevalansını %22 ila 65 oranları arasında tanımlamaktadır. Ayrıca omurga fonksiyonel ve dinamik bir yapıdır. Omurga kendi içinde sagital ve koronal bir denge içindedir. Bu sebeple çalışmamız postür bozukluğu olan adölesanlarda klinik pilates egzersizlerinin sagital imbalans, koronal imbalans ve pelvik obliklik üzerine etkilerini araştırmak için planlandı.

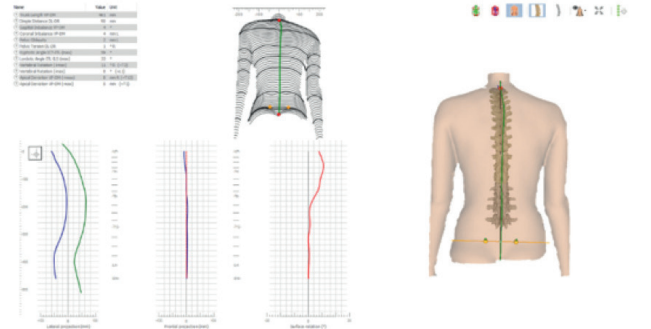
Yöntem: Çalışmamıza yaşları 10-17 yıl arasında değişen postür bozukluğu olan, Ankara Şehir Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi polikliniklerine başvuran ve uzman hekim tarafından değerlendirilen 41 adölesan birey dahil edildi. Bireylerin yaş ortalaması: $13,55\pm2,16$ yıl, boy ortalaması: $163,85\pm14,08$ cm, vücut ağırlığı ortalaması: $52,45\pm13,03$ kg, vücut kitle indeksi ortalaması: $19,32\pm3,06$ kg/m² idi. Klinik pilates egzersiz eğitimi fizyoterapist eşliğinde, sekiz hafta, haftada üç gün, 30 dakika (beş dakika ısınma, 20 dakika klinik pilates egzersizleri, beş dakika soğuma) olacak şekilde grup egzersiz olarak uygulandı. Bireylerin çalışma öncesi kişisel bilgi formu ile fiziksel özellikleri, çanta ağırlıkları, ders çalışma süreleri ve bilgisayar

başında geçirdikleri süre sorgulandı. bireylerin tedavi öncesi ve sonrası sagital imbalans, koronal imbalans ve pelvik obliklikleri DIERS Formetric 4D Omurga ve Postür Analiz Sistemi ile ölçüldü.

DIERS Formetric 4D Omurga ve Postür Analiz Sistemi

DIERS Formetric 4D Omurga ve Postür Analiz Sistemi Veri Ekranı

Bulgular: 8 haftalık klinik pilates egzersiz eğitimi öncesi ve klinik pilates egzersiz eğitimi sonrası veriler değerlendirildiğinde, egzersiz eğitimi sonunda hem koronal imbalansta ($p<0,05$), hem de pelvik obliklikte ($p<0,05$); iyileşme saptandı. Sagital imbalans verileri değerlendirildiğinde ise klinik pilates egzersiz eğitimi öncesi ve klinik pilates egzersiz eğitimi sonrası sonuçlar arasında fark saptanmadı ($p>0,05$).

Sagital İmbalans, Koronal İmbalans ve Pelvik Oblikliğin İstatistiksel Değerlendirmesi

	Tedavi Sonrası Sagital İmbalans- Tedavi Öncesi Sagital İmbalans (°)	Tedavi Sonrası Koronal İmbalans- Tedavi Öncesi Koronal İmbalans (mm)	Tedavi Sonrası Pelvik Obliklik- Tedavi Öncesi Pelvik Obliklik (mm)
Z	-1,698b	-3,650b	-2,453b
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,089	0,000	0,014

Sonuç: Sonuç olarak klinik pilates egzersizleri postür bozukluğu olan adolesanlarda koronal imbalans ve pelvik oblikliğin iyileşmesinde etkili bulundu. Literatürdeki çalışmalarla etkileri ispatlanmış olan postür egzersizlerine alternatif olarak klinik pilates egzersizlerinin de postür bozukluğu olan adolesan bireylerde uygulanabileceğini düşünmekteyiz. Ayrıca adolesan dönemdeki bireylerin; hem kendileri hem de aileleri bilinçlendirilmeli, egzersiz alışkanlık haline getirilmeli, çocuklara günlük yaşamda doğru postürü nasıl sağlayacakları öğretilmeli, sırt çantaları yerine yerden çek çekli çantalar kullanmaları sağlanmalı, okul taramaları sıklaştırılmalı omurga deformitesi olan çocuklar kliniklere yönlendirilmeli, egzersizler bireylerin keyif alacakları, zevkle yapacakları şekilde programlanmalı, sağlıklı bireyler için farklı egzersiz uygulamaları ile sıkıcı olmaktan uzak ve etkileri daha uzun süren sonuçlar için egzersiz çeşitliliği sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: sagittal imbalans, koronal imbalans, pelvik obliklik, klinik pilates, postür

Bildiri No: 2873

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Spastik Serebral Palsili Çocuklarda Manuel Terapi Ve Egzersiz Uygulamalarının Temporomandibular Eklem Fonksiyonu Üzerine Anlık Etkilerinin Karşılaştırılması

Özge BAYKAN ÇOPUROĞLU¹, Baki Umut TUĞAY², Furkan VATAN³

1-Kayseri Üniversitesi İncesu Ayşe ve Saffet Arslan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi Programı, Kayseri, Türkiye

2-Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Muğla, Türkiye

3-Ormanköy Diş Kliniği, İstanbul, Türkiye

Amaç: Bu çalışma spastik serebral palsili (SP) çocukların çiğneme fonksiyonlarını değerlendirmek ve süregelen tedavilerinden bağımsız olarak tek seanslık manuel terapi ve egzersiz uygulamalarının temporomandibular eklem (TME) fonksiyonu üzerine anlık etkilerini değerlendirmek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Bu çalışma süregelen tedavileri devam eden spastik serebral palsili olgularda TME disfonksiyonu mevcudiyetinde egzersiz uygulaması ve manuel terapi uygulamasının anlık etkilerinin incelendiği 2 hafta süreli, prospektif, randomize kontrollü, çapraz geçişli bir çalışmadır. Çalışmaya 6-18 yaş aralığında Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemine göre seviye 1-4 olan 52 spastik SP'li çocuk katıldı. Olguların sosyodemografik ve klinik bilgileri değerlendirme formuna kaydedildi. Temporomandibular eklem değerlendirmesi için Temporomandibular Rahatsızlıklar için Teşhis Kriterleri Eksen I kullanıldı. Temporomandibular eklem ve servikal eklem hareket açıklıkları gonyometre ve video kaydındaki görüntü üzerinden, çiğneme fonksiyonu ise sadece video kaydındaki görüntü üzerinden Kinovea analiziyle değerlendirildi. Çiğneme fonksiyonu otuz saniye sakız çiğnetilerek değerlendirildi. Çapraz tasarıma sahip bu çalışmada, değerlendirme sonrasında olgulara sırası randomize belirlenmiş olan egzersiz veya manuel terapi

Şekil 1. Egzersiz seansı uygulamaları

Şekil 2. Manuel terapi seansı uygulamaları

yaklaşımları uygulandı. Egzersiz (E) seansında TME ve servikal eklemlere yönelik, on tekrarlı ve üç setten oluşan egzersizler yaptırıldı. Manuel terapi (MT) seansında TME ve servikal eklem mobilizasyonları, otuz saniye üç tur uygulandı. Egzersiz ve Manuel Terapi Uygulamaları

Bulgular: Egzersiz ve manuel terapi grupları arasında fiziksel ve demografik özellikler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0.05$). Hem egzersiz hem de manuel terapi uygulamaları sonrası mandibular sol lateral deviasyon, protrüzyon ve depresyon; servikal sol lateral fleksiyon, sağ-sol rotasyon ve fleksiyon-ekstansiyon hareket açıklıkları arttı ($p<0.05$). Egzersiz sonrasında, çiğneme sırasındaki mandibular depresyon hareket açıklığı arttı. ($p<0.05$). Tedavi yöntemlerinin zaman etkisine bakıldığında tedavi sonrası E/MT uygulanan olgularda mandibular eklem hareket açıklıklarında; hem E/MT hem de MT/E uygulanan olgularda çiğneme tur sayısı ve baş protrüzyon açısından anlamlı fark bulundu ($p<0.05$).

Mandibular eklem hareketlerinin tedavi öncesi-sonrası karşılaştırılması

	Egzersiz (n=44)		Manuel Terapi (n=48)		
Mandibular EHA	A.O $\pm$ S.S	Med (IQR)	A.O $\pm$ S.S	Med (IQR)	Gruplar arası p
TÖ Sağ lateral deviasyon (mm)	7.66 $\pm$ 2.11	8 (6 - 9)	7.29 $\pm$ 2.33	8 (6 - 9)	0.647 (z=-0.459)
TS Sağ lateral deviasyon (mm)	8 $\pm$ 2.2	8 (6.25 - 9.75)	7.81 $\pm$ 2.12	8 (6 - 9)	0.707 (z=-0.376)
Grup içi p	0.068 (z=-1.822)		0.013* (z=-2.487)		
Fark T1-T2	-0.34 $\pm$ 1.18	0 (-1 - 0)	-0.52 $\pm$ 1.34	0 (-1 - 0)	0.634 (z=-0.477)
TÖ Sol lateral deviasyon (mm)	7.25 $\pm$ 2.28	8 (5 - 9)	7.06 $\pm$ 2.4	8 (5 - 9)	0.849 (z=-0.19)
TS Sol lateral deviasyon (mm)	7.75 $\pm$ 2.04	8 (6 - 9)	7.65 $\pm$ 2.34	8 (6 - 9)	0.909 (z=-0.115)
Grup içi p	0.001* (z=-3.272)		0.006* (z=-2.725)		
Fark T1-T2	-0.5 $\pm$ 0.9	0 (-1 - 0)	-0.58 $\pm$ 1.43	0 (-2 - 0)	0.958 (z=-0.053)

TÖ Protrüzyon (mm)	7.41 ± 2	8 (6 - 9)	6.96 ± 2.05	7 (5.25 - 9)	0.287 (z=-1.064)
TS Protrüzyon (mm)	8.45 ± 2.26	9 (7 - 10)	8.42 ± 1.99	9 (7 - 10)	0.931 (z=-0.087)
Grup içi p	0.0001* (z=-4.286)		0.0001* (z=-5.049)		
Fark T1-T2	-1.05 ± 1.22	-1 (-2 - 0)	-1.46 ± 1.3	-1.5 (-2 - 0)	0.159 (z=-1.41)
TÖ Depresyon (mm)	37.86 ± 6.3	39 (34 - 43)	37.4 ± 6.74	39.5 (33 - 43)	0.802 (z=-0.251)
TS Depresyon (mm)	39.39 ± 6.53	40.5 (35 - 45)	40.63 ± 5.91	42 (35.25 - 45)	0.548 (z=-0.6)
Grup içi p	0.001* (z=-3.391)		0.0001* (z=-4.742)		
Fark T1-T2	-1.52 ± 3.29	-1 (-2 - 0)	-3.23 ± 4.5	-2.5 (-5 - -0.25)	0.024* (z=-2.257)

*p<0.05 istatistiksel olarak anlamlı farklılık; A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med(IQR): Ortanca (25. – 75. Yüzdelikler); Gruplar arası incelemeler için t: Bağımsız gruplarda t testi ve z: Mann Whitney U testi; Grup içi incelemeler için t: Bağımlı gruplarda t testi ve z: Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi.

Servikal eklem hareketlerinin tedavi öncesi-sonrası karşılaştırılması

	Egzersiz (n=44)		Manuel Terapi (n=48)		
Servikal EHA	A.O ± S.S	Med (IQR)	A.O ± S.S	Med (IQR)	Gruplar arası p
TÖ Sol lateral fleksiyon (°)	35.52 ± 5.53	36 (34 - 40)	33.17 ± 8.14	34.5 (32 - 39)	0.182 (z=-1.334)
TS Sol lateral fleksiyon (°)	36.27 ± 4.81	37 (33.25 - 40)	36.31 ± 4.48	36.5 (34 - 40)	0.857 (z=-0.18)
Grup içi p	0.01* (z=-2.577)		0.0001* (z=-4.116)		
Fark T1-T2	-0.75 ± 1.75	0 (-2 - 0)	-3.15 ± 6.79	-1 (-3.75 - 0)	0.079 (z=-1.755)
TÖ Sağ lateral fleksiyon (°)	36.05 ± 5.62	37 (32 - 40)	35.56 ± 7.01	37 (32 - 40)	0.972 (z=-0.035)
TS Sağ lateral fleksiyon (°)	35.84 ± 4.87	36 (32 - 40)	36.29 ± 4.55	37 (34 - 40)	0.647 (t=-0.459)
Grup içi p	0.276 (z=-1.09)		0.406 (z=-0.831)		
Fark T1-T2	0.2 ± 2.61	0 (-0.75 - 2)	-0.73 ± 4.42	0 (-2 - 1.75)	0.144 (z=-1.463)
TÖ Sol rotasyon (°)	45.52 ± 7.18	46 (43 - 51)	44.54 ± 9.09	48 (41 - 51)	0.947 (z=-0.067)
TS Sol rotasyon (°)	46.59 ± 6.39	48 (43 - 52)	47.44 ± 6.75	49.5 (44 - 53)	0.353 (z=-0.928)
Grup içi p	0.003* (z=-2.96)		0.0001* (z=-4.55)		

Fark T1-T2	-1.07 ± 2.27	0 (-2 - 0)	-2.9 ± 4.29	-2 (-4 - 0)	0.017* (z=-2.394)
TÖ Sağ rotasyon (°)	45.14 ± 7.36	47 (40 - 51)	44.06 ± 8.48	47 (40 - 50)	0.536 (z=-0.619)
TS Sağ rotasyon (°)	46.05 ± 6.55	48 (41 - 51)	46.96 ± 6.11	49 (43.25 - 51.75)	0.486 (z=-0.697)
Grup içi p	0.004* (z=-2.865)		0.0001* (z=-4.36)		
Fark T1-T2	-0.91 ± 1.96	0 (-2 - 0)	-2.9 ± 4.33	-2 (-5 - 0)	0.018* (z=-2.376)
TÖ Fleksiyon (°)	36.52 ± 5.21	38 (35.25 - 40)	35.75 ± 5.73	37.5 (33.25 - 40)	0.657 (z=-0.444)
TS Fleksiyon (°)	37.2 ± 4.67	38.5 (36 - 40)	37.54 ± 4.64	39 (36 - 41)	0.448 (z=-0.759)
Grup içi p	0.007* (z=-2.696)		0.0001* (z=-3.592)		
Fark T1-T2	-0.68 ± 1.6	0 (-1.75 - 0)	-1.79 ± 3.45	-1 (-3 - 0)	0.136 (z=-1.492)
TÖ Ekstansiyon (°)	36.45 ± 4.35	37 (34 - 40)	36.19 ± 5.23	37 (32.25 - 40)	0.875 (z=-0.157)
TS Ekstansiyon (°)	37.02 ± 4.38	37.5 (34.25 - 40)	37.83 ± 4.45	39 (35 - 41)	0.382 (t=-0.879)
Grup içi p	0.031* (z=-2.151)		0.0001* (z=-3.738)		
Fark T1-T2	-0.57 ± 1.63	0 (-1 - 0)	-1.65 ± 3.02	-1 (-2.75 - 0)	0.087 (z=-1.71)

*p<0.05 istatistiksel olarak anlamlı farklılık; A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med(IQR): Ortanca (25. – 75. Yüzdelikler); Gruplar arası incelemeler için t: Bağımsız gruplarda t testi ve z: Mann Whitney U testi; Grup içi incelemeler için t: Bağımlı gruplarda t testi ve z: Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi.

Sonuç: Hem egzersiz hem de manuel terapi uygulamaları spastik SP'li çocuklarda temporomandibular eklem hareketliliğini artırmaktadır. Bu sonuçlar, spastik SP'li çocuklarda TME disfonksiyon tedavisinde egzersiz ve manuel terapi yöntemlerinin etkili ve tamamlayıcı yaklaşımlar olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, temporomandibular eklem, egzersiz, manuel terapi

Bildiri No: 2879

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'de Hedefe Yönelik Terapi

Serebral Palsili Çocukların Ailelerinde Kontrol Odağının Bakım Veren Yükü ve Travma Sonrası Büyümeye Etkisi

Ozan Gelmez¹, Ayşe Buran¹

1-Yakın Doğu Üniversitesi

Amaç: Serebral palsili çocukların ailelerinde kontrol odağı algılanan bakım veren yükü ve travma sonrası büyüme üzerine önemli bir rol oynamaktadır. Bu kapsamda araştırmanın amacı kontrol odağının bakım verenlerin yükü ve travma sonrası

büyümeyi ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya serebral palsi tanısı almış 66 bakım veren ebeveyn katılmıştır. Araştırmada Sosyodemografik Bilgi Formu, Kontrol Odağı Ölçeği, Bakım Veren Yükü Ölçeği ve Travma Sonrası Büyüme Envanteri veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada verilerin çözümlenmesi adına Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis H testi, Spearman testi ve çok değişkenli regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulgularında, cinsiyet ve eğitim düzeyi gibi sosyodemografik değişkenlerinin puanları ile kontrol odağı ölçeği, bakım veren yükü ölçeği ve travma sonrası büyüme envanteri puanları karşılaştırılmıştır. Katılımcıların cinsiyetlerine göre kontrol odağı, bakım veren yükü ve travma sonrası büyüme envanteri arasında anlamlı farklar görülmüştür. Eğitim düzeyi ile bakım veren yükü ölçeği puanları arasında anlamlı farklar görülmektedir. Bakım verenlerin kontrol odağı ölçeği, travma sonrası büyüme envanteri ve bakım veren yükü ölçeği puanlarının arasındaki ilişkilerine ve bakım verenlerin kontrol odağı ölçeği puanlarının bakım veren yükü ölçeği puanlarına yordayıcılığına bakılmıştır.

Sonuç: Bakım verenlerin kontrol odağı ölçeği şansa inanma alt boyutundan aldıkları puanların Bakım Veren Yükü ölçeği puanlarını anlamlı ve pozitif yönde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeklerin puanları arasında anlamlı pozitif yönde ilişkiler bulunmuştur. Sonuç olarak, kontrol odağı ölçeğinden dış kontrol odaklı olan bireylerde algılanan bakım veren yükünün daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi, Bakım Veren Yükü, Kontrol Odağı, Travma Sonrası Büyüme

Bildiri No: 3040

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu/Teknoloji Temelli Rehabilitasyon ve Sanal Gerçeklik Uygulamaları

Serebral Palsi'de Yoğunlaştırılmış Video Bazlı Oyun Terapi Uygulamalarının Motor Beceriler, Günlük Yaşam Aktiviteleri ve Katılım Üzerine Etkisi: Pilot Çalışma Burak Şevket Vuran¹, Burhan Sancakdar¹, Ahmet Emir², Duygu Uslu³

1-Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı

2-Medipol Üniversitesi

3-Ergoterapim

Amaç: Serebral Palsi (SP)'li çocuklarda yer alan motor beceri problemleri bireylerin günlük yaşam aktiviteleri (GYA) ve aktivite katılımlarını etkilemektedir. Yoğun uygulama örnekleri ise son zamanlarda SP rehabilitasyonunda kıymetlidir. Çalışmanın amacı SP'li olgularda yoğunlaştırılmış video oyun bazlı terapi programının motor beceriler, GYA ve katılıma etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Pilot çalışmamızda kaba motor değerlendirmesi için Kaba Motor Fonksiyon Ölçütü-88 (KMFÖ-88); üst ekstremitenin selektif motor kontrol değerlendirilmesi için Üst Ekstremita Selektif Motor Kontrol Skalası (SCUES); ince motor becerileri değerlendirmek için Kutu & Blok Testi (BBT); hedef aktivitelerindeki performans ve memnuniyet durumunu öğrenmek için Kanada Aktivite Performans Ölçeği (KAPÖ) ve günlük yaşam ve mobilite alanlarını değerlendirebilmek için Pediatrik Özürlülük Değerlendirme Envanteri Bilgisayar Uyarlamalı Testi(PEDİ-CAT) ölçümleri kullanıldı. Çalışmaya

iki olgu dahildi. İki olgu da farklı zamanlarda 4 hafta boyunca hafta içi her gün 2 saat olmak üzere toplam 40 saat yoğun geleneksel bimanuel aktivite ve yoğun video bazlı oyun programlarına dahil oldular. İki olgu da farklı programlarda ayrı ayrı terapi aldıktan sonra çaprazlanarak diğer uygulama programına dahil oldular.

Bulgular: İki çocuk için de ayrı yapılan değerlendirme analizlerinde her iki programın da iki çocuk için farklı olacak şekilde KMFÖ-88, etkilenmiş el SCUES, BBT, KAPÖ ve PEDİCAT ölçeği skorlarında anlamlı etki bulundu.

Sonuç: Bu pilot çalışma sonucunda yoğun bimanuel aktivite ve yoğun video oyun temelli rehabilitasyon uygulamalarının motor beceriler, GYA ve katılım üzerine benzer olumlu etkiler sağlandığı ve her iki programının ayrı, etkin ve uygulanabilir bir yöntem olduğu sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, video-oyun, yoğun terapi, günlük yaşam, aktivite katılım

Bildiri No: 3134

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Riskli Bebekler ve Erken Müdahale

Motor Gelişim Geriliği Olan Bebeklerin Annelerine Verilen Eğitimin Anksiyete, Depresyon ve Stres Üzerindeki Etkisi Ümmühan Melisa Gündüz¹, Yıldız Varhan¹, Fatih Tekin²

1-Pamukkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

2-Pamukkale Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi

Amaç: Motor gelişim geriliği olan bebeklerin anneleri, bakım sürecindeki zorluklar nedeniyle artmış düzeyde psikolojik yükler, özellikle anksiyete, depresyon ve stres yaşayabilmektedir. Bu araştırma, annelere verilen eğitim programının bu psikolojik yükler üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Eğitim programı, annelere motor gelişim geriliği, hastalığın prognozu, fizyoterapi programlarının önemi ve evde uygulanabilecek destekleyici yöntemler hakkında bilgi sunmayı içermektedir. Eğitimle annelerin bilgi düzeyinin artırılması, belirsizlik hissinin azaltılması ve psikolojik iyilik hallerinin desteklenmesi hedeflenmiştir.

Yöntem: Bu çalışma, ön test-son test modeline dayalı yarı deneysel bir tasarıma sahiptir. Araştırmaya, 2 yaş altındaki bebeklerinin motor gelişim geriliği sorunu nedeniyle ilk kez bir fizyoterapistle başvuran ve çalışmaya gönüllü olan 20 bebeğin anneleri (ortalama yaş: 26,58±6,17 yıl) dahil edilmiştir. Katılımcıların anksiyete, depresyon ve stres düzeyleri, eğitim öncesinde ve sonrasında DASS-21 (Depresyon, Anksiyete, Stres Ölçekleri – Kısa Form) kullanılarak ölçülmüştür. Eğitim, 1 hafta süren bireysel oturumlar ve bilgilendirici broşürler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler, SPSS yazılımı kullanılarak analiz edilmiş ve eşleştirilmiş t-testi ile değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi p<0.05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Eğitim programı sonrasında yapılan analizlerde, annelerin stres düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir azalma gözlenmiştir (t(19)=5.12, p<0.05). Anksiyete düzeylerinde de anlamlı bir düşüş tespit edilmiştir (t(19)=3.78, p<0.05). Ancak depresyon düzeylerindeki değişim istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (t(19)=1.89, p>0.05). Eğitim öncesinde depresyon düzeylerinin genel olarak düşük olması

bu sonuçla uyumludur. Eğitim sonrası elde edilen en büyük değişim stres kategorisinde gerçekleşmiş olup ($t(19)=5.12$, $p<0.05$), anksiyetede gözlenen düşüş bunu takip etmiştir ($t(19)=3.78$, $p<0.05$) (Tablo 1).

Tablo 1: Eğitim Öncesi ve Sonrası DASS-21 Sonuçları

Ölçüm Kategorisi	Eğitim Öncesi Ortalama $\pm$ SS	Eğitim Sonrası Ortalama $\pm$ SS	t	p
Stres	25.40 $\pm$ 4.15	18.15 $\pm$ 3.80	5.12	0.001*
Anksiyete	18.60 $\pm$ 3.72	13.45 $\pm$ 3.50	3.78	0.032*
Depresyon	10.20 $\pm$ 2.85	9.80 $\pm$ 2.60	1.89	0.278

SS: Standart Sapma t: Test İstatistiği *: $p<0.05$

Sonuç: Motor gelişim geriliği olan bebeklerin annelerine verilen eğitim programı, annelerin psikolojik iyilik hallerini desteklemede etkili bulunmuştur. Özellikle stres ve anksiyete düzeylerinde anlamlı azalmalar kaydedilmiş, depresyon düzeylerinde ise düşük başlangıç değerleri nedeniyle belirgin bir değişim olmamıştır. Bu bulgular, ebeveyn eğitim programlarının psikolojik destek stratejilerinin bir parçası olarak önemini vurgulamaktadır. Çocuklarının gelişim sürecine olumlu katkılar sağlayabilmeleri için ebeveynlere yönelik destekleyici eğitimlerin artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motor Gelişim Geriliği, Anne Eğitimi, Depresyon, Anksiyete, Stres

Bildiri No: 3291

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'de Hedefe Yönelik Terapi

Serebral Palsi Tanılı Çocuklarda Fiziksel Aktivite Sırasında Maske Kullanımının Kalp Hızı, Solunum Frekansı Ve Oksijen Satürasyonuna Etkisi

Burhan Sancakdar¹, Turgay Altunalan²

1-Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı

2-Karadeniz Teknik Üniversitesi

Amaç: Serebral Palsili (SP) çocuklarda efor sırasında maske kullanımının oksijen satürasyonu, kalp hızı, solunum frekansı ve endurans üzerine etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Bilgileri.

Değişkenler	Ort $\pm$ SS
Yaş	Erkek 12 $\pm$ 1,15
	Kadın 14.25 $\pm$ 1,62
	n %
Cinsiyet	Erkek 11 57,8
	Kadın 8 42,2
Cp Çeşitleri	Hemiparetik 13 68,6
	Ataksik 3 15,7
	Diparetik 3 15,7
Katılım	Maskesiz Tamamlamayan 1 4,7
	Maskeli Tamamlamayan 1 4,7
	Tamamlayan 19 90,6

SS: Standart sapma, Ort: Ortalama, n: Kişi sayısı

Yöntem: Çalışmada yaş ortalaması 12,9 $\pm$ 0,9 olan 19 SP'li çocuk (11 erkek 8 kız) dahil edildi. Çalışmada efor amacıyla 6 dakika yürüme testi (6DYT) kullanıldı. Katılımcılar 6DYT parkurunu ilk önce maskeli ve bir hafta sonra aynı gün ve saatte maskesiz olarak yürüdüler. Ölçüm yöntemleri olarak 6DYT sırasında pulse oksimetreye; yürünen mesafe, oksijen satürasyonu, kalp hızı göğüs inspeksiyonuyla; solunum frekansı kaydedildi.

Bulgular: Bireylerin 6 dakikalık maskeli ve maskesiz yürüme eforları sırasında oksijen satürasyonlarında, kalp hızlarında ve solunum frekanslarında anlamlı bir değişiklik tespit edilmedi ($p>0,05$). Yürüyüş mesafesinde maskeli 259,6 $\pm$ 80,57 m ve maskesiz 282,5 $\pm$ 78,56 m olmak üzere anlamlı bir fark görüldü ($p<0,05$).

Sonuç: SP tanılı çocuklarda efor sırasında maske kullanımı endurans performansını düşürmektedir. Maske takılarak uygulanan rehabilitasyon çalışmalarında enduranstaki azalmanın dikkate alınması önemlidir.

Maskeli ve Maskesiz Efor Karşılaştırılması

Tablo 2: Maskeli ve Maskesiz Efor Karşılaştırması.

Değişkenler	Maskeli Ort (SS)	Maskesiz Ort (SS)	Fark Ort (SS)	p	Cohen d
Oksijen Saturasyonu (SpO2)	96,32 $\pm$ 1,81	96,42 $\pm$ 1,13	-0,1	0,213	0,06
Kalp Hızı (bpm)	94,43 $\pm$ 13,72	97,71 $\pm$ 14	3,3	0,131	0,23
Solunum Frekansı (dk)	26,21 $\pm$ 5,23	27,13 $\pm$ 6,22	0,9	0,983	0,16
6DYT Yürüyüş Mesafesi (m)	259,6 $\pm$ 80,57	282,58 $\pm$ 78,56	22,9	0,01*	0,28

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, 6 dakika yürüme testi

Bildiri No: 3594

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'de Ergoterapi, Yardımcı Teknolojiler

Serebral Palsili Adölesanların Akıllı Bileklik ve Mobil Uygulama Destekli Telerehabilitasyon Deneyimlerinin İncelenmesi – Vaka Serisi

Muhammed Kurban Şenlik¹, Cihan Caner Aksoy¹

1-Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Amaç: Çalışmamız, serebral palsili adölesan bireylerin egzersiz alışkanlıklarını geliştirmek, rehabilitasyona yönelik motivasyonlarını artırmak, fiziksel aktivite düzeylerini yükseltmek ve genel yaşam kalitelerini iyileştirmek amacıyla tasarlanmıştır. Bunun yanı sıra, bireylerin fiziksel aktivitelerden keyif alma seviyelerini artırarak hem fiziksel hem de psikolojik iyi oluşlarına katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Yöntem: Araştırmaya, Kaba Motor Fonksiyon Sınıflama Sistemi (KMFS) seviyeleri 1-3 arasında olan ve 14-18 yaş aralığında bulunan altı serebral palsili adölesan birey dahil edilmiştir. Katılımcılarda mental etkilenim bulunmaması bir seçim kriteri olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan bireylere aktivitelerini düzenli takip edebilmeleri için

akıllı bileklikler sağlanmış ve bu bilekliklerin gün boyunca takılması istenmiştir. Bununla birlikte, katılımcıların cep telefonlarına yüklenen mobil uygulama aracılığıyla haftalık olarak bireysel ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanmış 8-10 ev egzersizi içeren videolar gönderilmiştir. Egzersizlerin günlük olarak yapılması önerilmiş ve videolar, katılımcıların dikkat ve motivasyonunu yüksek tutacak şekilde 25-30 dakikalık bir süreyle sınırlandırılmıştır. Sekiz haftalık programın başlangıcında ve sonunda, fiziksel aktivite seviyesini ölçmek amacıyla Adölesanlarda Fiziksel Aktivite Anketi (PAQ-A), programdan memnuniyeti değerlendirmek için Memnuniyet Anketi ve fiziksel aktivitelerden keyif alma düzeyini ölçmek için Fiziksel Aktivitelerden Keyif Alma Ölçeği (FAKÖ) kullanılmıştır. Ayrıca, akıllı bilekliklerle haftalık bazda kaydedilen adım sayısı, kalori harcaması, hareket süresi, uyku düzeni ve kalp atım hızı gibi biyoveriler analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın başlangıcında katılımcıların PAQ-A skorlarının ortalaması 2,41 olarak belirlenmişken, sekiz haftalık program sonunda bu skor 3,23'e yükselmiştir. FAKÖ skorları ise çalışma başlangıcında 5,75 iken, program sonunda 6,66 olarak hesaplanmıştır. Memnuniyet Anketi sonuçlarına göre katılımcıların programdan memnuniyet seviyelerinin ortalaması 7,33/10 olarak bulunmuştur. Akıllı bilekliklerle elde edilen biyoveriler, tek faktörlü Tekrarlayan ANOVA testi ile analiz edilmiş ve tüm parametrelerde istatistiksel olarak anlamlı iyileşmeler gözlenmiştir ($p < 0,05$). Bu bulgular, programın katılımcılar üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir.

Sonuç: Çalışmamız, akıllı bileklik ve mobil uygulama destekli telerehabilitasyon programlarının, serebral palsili adölesan bireylerin fiziksel aktivite düzeyi, egzersizlerden keyif alma oranı ve biyoverilerinde anlamlı iyileşmeler sağladığını ortaya koymuştur. Ayrıca, katılımcıların programdan duyduğu yüksek memnuniyet, bu tür teknolojik yaklaşımların rehabilitasyon süreçlerinde etkin bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Bu bulgular, literatürdeki mevcut çalışmaları destekler nitelikte olup, daha fazla sayıda katılımcıyla gerçekleştirilecek yeni çalışmaların daha güvenilir ve genelleştirilebilir sonuçlar sunacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda, çalışmanın daha geniş örneklemle devam edilmesine karar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: serebral palsy, telerehabilitasyon, giyilebilir teknoloji, egzersiz

Bildiri No: 3757

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Serebral Palside Eşlik Eden Bozuklukların Serebral Palsi Şiddetine Etkisi

Cemil Özal¹, Kübra Seyhan Bıyık¹, Özge Çankaya², Kıvanç Delioğlu¹, Merve Tunçdemir³, Sefa Üneş⁴, İpek Erdem⁵, Mintaze Kerem Günel¹

1-Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi

2-Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi

3-Bitlis Eren Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

4-Bingöl Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi

5-Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi

Amaç: Çalışmanın amacı, Serebral Palsi (SP) alt tipleri ve Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (GMFCS) seviyeleri arasında Bozukluk İndeksi (Bİ) dağılımını tanımlamak ve Bİ, SP alt tipleri, doğum ağırlığı ve doğum haftası arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Bu retrospektif çalışma 0-18 yaş aralığında 423 SP'li çocukla yürütüldü. Veriler çocukların tıbbi kayıtlarından toplandı. Doğum ağırlığı ve haftası, fonksiyonel sınıflandırma seviyeleri, bilişsel bozukluk, görme, işitme sorunları, epilepsi varlığı kaydedildi. Tüm çocuklar GMFCS, El Becerileri Sınıflandırma Sistemi (MACS), Yeme ve İçme Becerileri Sınıflandırma Sistemi (EDACS), İletişim Fonksiyonu Sınıflandırma Sistemi (CFCS) ve SP alt tiplerine göre sınıflandırıldı. Katılımcılar, kaba motor, zihinsel, görme ve işitme bozuklukları ile epilepsiden oluşan Bİ'ye göre kategorize edildi. Bİ ile fonksiyonel sınıflandırma sistemleri, doğum ağırlığı ve doğum haftası arasındaki ilişkileri açıklamak multivariat doğrusal regresyon modeli kullanıldı.

Bulgular: Analiz edilen 423 çocuktan (ortalama yaş 6,38±4,57 yıl) Bİ'ye göre 130'unda (%30,7) düşük düzeyde bozukluk, 159'unda (%31,7) orta düzeyde bozukluk ve 134'ünde (%31,7) yüksek düzeyde bozukluk saptandı. Unilateral spastik SP'li çocukların %61,5'inde düşük düzeyde Bİ ($p<0,05$), bilateral spastik SP'li çocukların %44,2'sinde orta düzeyde Bİ ($p<0,05$), diskinetik SP'li çocukların %67,9'unda yüksek düzeyde Bİ ($p<0,05$) saptandı. Ataksik tipte ise Bİ düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktu ($p=0,06$). Regresyon analizi sonucunda kaba motor fonksiyon düzeyi ($\text{Beta}=0,85$; $p<0,01$) ve doğum ağırlığının ($\text{Beta}=-0,05$; $p=0,04$) Bİ'nin yordayıcıları olduğu ve varyansın %73'ünü açıkladığı görüldü.

Sonuç: Çocukların yaklaşık üçte biri yüksek Bİ'ye sahipti; doğum ağırlığı ve kaba motor fonksiyonel seviyesi Bİ'nin prediktörleridir. Bu sonuçlar, SP'de rehabilitasyona yönelik yaklaşımların geliştirilmesine ve sosyal hizmetlerin iyileştirilmesine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Serebral palsy, fizyoterapi, bozukluk, ICF

Bildiri No: 4106

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Dil ve Konuşma Terapisi

Mozaik Trizomi 8 Sendromlu (Warkany Sendromu 2) Bir Vakanın Dil Ve Konuşma Becerilerinin Sunumu

Esra Ülgen¹, Sude Yaramış¹, Nazmiye Atila Çağlar¹

1Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Warkany sendromu 2 veya trizomi 8 mosaisizmi (T8M), insanlarda bazı hücrelerde normal kromozom kurulumu saptanırken, bazı hücrelerde kromozom 8'in üç kopyasının varlığıyla tanımlanan bir kromozomal bozukluktur. Bu sebeple 'mozaik' terimi kullanılmaktadır, çünkü bireyin hücrelerinde bir çeşitlilik vardır. İnsidansının 1/25. 000 ile 1/50. 000 arasında olduğu tahmin edilmektedir. Bu sendrom, erkeklerde kadınlara oranla 5 kat daha fazla görülmektedir. Kompleks anomaliler görülmesi ve çoklu organ tutulumu nedeniyle T8M sendromunun prenatal tanısı, multidisipliner yaklaşım gerektiren bir süreçtir ve tanı

genellikle genetik testler ile konmaktadır. Genetik bir durum olduğu için kesin bir tedavisi yoktur ancak, semptomlara yönelik destekleyici tedaviler mevcuttur. Bu vakalara, semptomlar doğrultusunda, fizyoterapi, ergoterapi, dil ve konuşma terapisi, cerrahi veya medikal tedavi ve gelişimsel ve eğitimsel destekler sağlanmaktadır. Bu çalışmada, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Uygulama Laboratuvarına başvuru yapan 10 aylık bir vakanın dil ve konuşma becerilerinin sunulması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Vakanın değerlendirmesine ebeveynlerden alınan bilgiler doğrultusunda Pediatrik Değerlendirme Formunun doldurulmasıyla başlanmıştır. Sonrasında, vakanın sosyal- duygusal gelişimini değerlendirmek için Erken Gelişim Envanteri (EGE)-10. Ay Formu, iletişim davranışlarını ve sözcük bilgisini değerlendirmek için Türkçe İletişim Davranışları Gelişimi Envanteri (TİGE-1):8-16 Ay Değerlendirme Formu doldurtulmuştur. Ek olarak, ebeveynleriyle etkileşimi esnasında informal değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Aileden alınan bilgilere göre; vakanın motor gelişim alt alanında koordinasyon bozukluklarının olduğu; çiğneme, yutma ve emme problemlerinin olmadığı belirtilmiştir. Dil gelişimi ile ilgili; göz teması ve ortak ilgi kurduğu, jest ve mimik kullanımının, vokalizasyon ve babıldamalarının olduğu, basit yönergeleri anladığı belirtilmiştir. EGE alt alanları puanları ise şu şekildedir; iletişim 15, kaba motor 30, ince motor 60, problem çözme 55, kişisel-sosyal 25 puan almıştır. Değerlendirmeye göre iletişim, kaba motor ve kişisel-sosyal kategorileri kesme puanı altında; ince motor ve problem çözme kategorileri kesme puanı üzerindedir. TİGE-1:8-16 ay değerlendirme formuna göre; anlanan ifadeler 7, sözcük dağarcığı alıcı dil 10, sözcük dağarcığı ifade edici dil 0, hareket ve jest 9 puan almıştır. Erken jestler puanı 8, geç jestler puanı 1 ve toplam jestler puanı ise 9'dur. Her yaş grubu tablosu üzerinden değerlendirildiğinde; anlanan ifadeler ve erken jestler %15, sözcük dağarcığı alıcı dil %5-10 arası, sözcük dağarcığı ifade edici dil ve geç jestler %10, hareket ve jest %10-15 arası yüzdelik şeklindedir. İnformal değerlendirmede vokalizasyonlarının iyi düzeyde olduğu, ortak dikkat, jest ve mimiklerinin tipik gelişim gösterdiği gözlemlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, dil ve konuşma gelişimi açısından risk altında olan bir vakanın alıcı ve ifade edici dil becerileri sunulmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonucunda aileye dil gelişimi önerileri verilmiş olup, vakanın takip edilmesine karar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mozaik Trizomi 8, Dil, Konuşma, Gelişim, Warkany Sendromu 2

Bildiri No: 4171

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Beslenme

Beyin felcinde beslenme bozukluğu: Erken müdahale ile önlenilecek bir komplikasyon

Müjgan Arslan¹, Kübra Boztepe², Serdal Güngör³

1-Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bursa Şehir Hastanesi

2-Süleyman Demirel Üniversitesi

3-Medikal Park Hastanesi

Kübra Boztepe / Süleyman Demirel Üniversitesi

Amaç: Beyin felci olan hastalarda gelişimsel problemler daha

ön planda olsa da, beslenme bozuklukları oldukça sık görülür. Yutma güçlüğü, hiperaktif öğürme refleksi, spastisite ve motor kontroldeki yetersizlik beslenme eksikliğine; aktivitedeki kısıtlılık da beslenme fazlalığı gibi beslenme problemlerine yol açmaktadır. Bu çalışmanın amacı, beyin felci tanılı hastaların beslenme ve büyüme durumu değerlendirmek ve hastalığın şiddeti ile beslenme durumu arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Çocuk Nörolojisi Polikliniği'nde takipli, 2-18 yaş aralığında olan, 110 beyin felci tanılı hasta çalışmaya dahil edildi. Hasta yaşı, cinsiyeti, boy ve kilosu, vücut kitle indexi, z skorları, beyin felci klinik tipi ve kaba motor fonksiyonel etkilene derecesi kayıt edildi.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 6,8 yıl idi. Erkek/kız oranı 1,4 idi. Klinik tiplere göre sınıflandırıldığında % 80'ninin spastik tipte olduğu, diskinetik tipin de en az görülen tip olduğu belirlendi. Topografik dağılıma göre de en sık görülen tip hemiplejik tip (%51) idi. Kuadripleji %18, dipleji %11 oranında görüldü. Hastaların yarısından fazlasının, yaşa göre kilo ve boy z skorlarının normal aralıkta olduğu görüldü. Hastaların %33'ünde ağırlık z skorlarının ve %46'sında boy z skorlarının -2'nin altında olduğu görüldü. Kaba motor fonksiyonel skorlamaya göre yapılan sınıflamada, olguların %62'sinin hafif etkilenen grupta (Seviye 1-2-3), %38'inin ise ağır etkilenen grupta (Seviye 4-5) olduğu görüldü. Beyin felci hastaları klinik tiplere göre değerlendirildiğinde, her ağırlık grubunda hasta olduğu görüldü. Düşük ağırlıklı grupta kuadriplejik hasta oranı daha yüksek saptanırken, aşırı kilolu ve obez grupta hafif etkilenen hasta sayısının oranı daha yüksek saptandı. Düşük ağırlıklı ve sağlıklı grupta tüm seviyelerden hasta bulunduğu görüldü. Vücut kitle indexi z-skorları dikkate alınarak nutrisyonel durumları incelendiğinde; % 59'unda nutrisyonel durum normal; % 26 olguda beslenme yetersizliği ve % 9 olguda aşırı kiloluluk, %6 olguda ise obezite saptandı. Kaba motor fonksiyon düzeyine göre grupların nutrisyonel durumları incelendiğinde; hafif olan olguların % 40'ının normal, % 10'unda yetersiz beslenme, % 8'inde aşırı kiloluluk, % 6'sının obezite; ağır grupta % 18'i normal, % 16'sında yetersiz beslenme, % 1'inde aşırı kiloluluk, % 1'inde obezite olduğu görüldü.

Sonuç: Beyin felci olan çocuklarda beslenme eksiklikleri, özellikle de fazla etkilenen hastalarda sık görülür. Daha az etkilenen ve gıda alımı iyi olan çocuklarda ise, günlük aktivitedeki kısıtlı katılıma bağlı olarak aşırı beslenme görülür. Beslenme azlığı ve fazlalığı, çocukların genel sağlığını ve hayat kalitesini ve rehabilitasyon sürecini olumsuz etkilemektedir. Çocuğun beslenme durumunun yakından izlemi ve uygun zamanda yapılan müdahale ile bu olumsuz sonuçlarından korumak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, erken müdahale, Beslenme bozukluğu

Bildiri No: 4194

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP ve Zihin Kuramı

Serebral Palsililerde Fiziksel Etkilenimin Benlik Algısı Ve Yaşam Kalitesi İle İlişkinin Tipik Gelişim Gösteren Akranları İle Karşılaştırılması

Muhammed Kurban Şenlik¹, Cihan Caner Aksoy¹

1-Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Tablo 1: Omurga Düzgünlüğü ile Diğer Parametrelerin Karşılaştırmalı Analizi

	Çalışma Grubu						Kontrol Grubu					
	ÇİBAP	ÇİYKÖ	Fiziksel Sağlık	Sosyal İşlevsellik	Duyusal İşlevsellik	Okul İşlevsellik	ÇİBAP	ÇİYKÖ	Fiziksel Sağlık	Sosyal İşlevsellik	Duyusal İşlevsellik	Okul İşlevsellik
ODNEH	-.159	-.594*	-.484	-.496	-.472	-.495	.023	-.374	-.510	-.065	-.283	-.126
Omurga Düzgünlüğü	-.257	-.392	-.382	-.299	-.361	-.486	-.113	-.261	-.512	-.056	-.298	-.247
NEH ve Kas Uzunluluğu	-.172	-.674**	-.546*	-.479	-.503	-.516*	.231	-.226	-.309	.026	-.099	-.305

*p<.05 **p<.01 ODNEH: Omurga Düzgünlüğü ve Eklem Hareket Açıklığı, ÇİBAP: Çocuklar İçin Benlik Algısı Profili, ÇİYKÖ: Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği, NEH: Normal Eklem Açıklığı

*p<0,05 **p<0,01 ODNEH: Omurga Düzgünlüğü ve Eklem Hareket Açıklığı, ÇİBAP: Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği, ÇİYKÖ: Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği, NEH: Normal Eklem Açıklığı

Tablo 2: Gruplar Arası Test Skorlarının Anlamlılık Değerleri

	ODNEH		Omurga Düzgünlüğü		NEH ve Kas Uzunluluğu		ÇİYKÖ		Fiziksel Sağlık		Sosyal İşlevsellik		Duyusal İşlevsellik		Okul İşlevsellik		ÇİBAP	
	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG	KG	ÇG
$\bar{X}$	.87	22.13	.33	3.27	.53	18.87	89.13	74.92	92.29	57.5	83	75	88,33	82.67	91	94.33	100.27	92.47
SS	1.19	9.65	.62	2.6	.99	7.34	5.78	8.75	7.17	19.15	10.66	11.5	9.19	8.84	9.49	5.3	9.79	11.93
p	.000		.000		.000		.000		.000		.064		.054		.491		-0.688	
Z	-4.734		-3.511		-4.788		-3.739		-4.304		-1.85		-1.928		-0.688		-1.951	

p<0,05, Mann-Whitney U Testi ODNEH: Omurga Düzgünlüğü ve Eklem Hareket Açıklığı, ÇİBAP: Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği, ÇİYKÖ: Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği, NEH: Normal Eklem Açıklığı, KG: Kontrol Grubu, ÇG: Çalışma Grubu.

Amaç: Çalışmamız, Serebral Palsi'li (SP) çocukların omurga düzgünlükleri ve eklem hareket açıklıklarının, yaşam kalitesi ile benlik algısı üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, bu çocukların sözlü konuları özelliklerinin tipik gelişim gösteren yaşlıları ile karşılaştırılarak, aralarındaki farklılıkların detaylı bir şekilde incelenmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda, SP'li çocukların fiziksel fonksiyonlarının ve yaşam kalitesinin birbiriyle olan ilişkisini değerlendirmek, elde edilen bulguların hem bireysel rehabilitasyon planlamalarına hem de genel literatüre katkı sunmasını amaçlamaktadır.

Yöntem: Katılımcılar yaşları 10-18 aralığında olan 30 bireyden oluşmaktadır. SP grubu (n=15), Kaba Motor Fonksiyon Sınıflama Testine göre seviye 1-3 arası bireylerden seçilmiştir. Kontrol grubu ise (n=15); zihinsel ve bedensel olarak tipik gelişim gösteren bireylerden seçilmiştir. Bütün katılımcılara Omurga Düzgünlüğü ve Eklem Hareket Açıklığı Ölçümü Testi (ODNEH), Çocuklar İçin Benlik Algısı Profili Ölçeği (ÇİBAP) ve Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ) uygulanmıştır. Çalışmamız bir 'Vaka-Kontrol Çalışması' olarak dizayn edilmiştir.

Bulgular: SP'li grupta, ODNEH skorları ile ÇİYKÖ toplam ve fiziksel sağlık alt skorları arasında anlamlı farklılık gözlemlendi (p=0,020, r=-0,594). ODNEH skorları ile ÇİBAP skoru arasında her iki grupta da anlamlı bir ilişki bulunmadı (p=0,571, r=-0,159). SP'lilerdeki yaşam kalitesinin fiziksel etkilenim ile ilişkili olduğu bulundu; Omurga düzgünlüğünün yaşam kalitesini etkilemediği ancak ekstremitedeki sorunların bireylerin yaşam kalitesine olumsuz etki ettiği bulundu (p=0,006, r=-0,674). Omurga Düzgünlüğü ile Diğer Parametrelerin Karşılaştırmalı Analizi Tablo 1.'de verilmiştir. Çalışmadaki diğer verileri de görebilmek açısından; Gruplar Arası Test Skorlarının Anlamlılık Değerleri Tablo 2.'de verilmiştir.

Sonuç: Fiziksel etkilenimin SP'lilerin yaşam kalitesini olumsuz etkilediği göz ardı edilmemelidir. Fiziksel etkilenimin benlik algısı ile ilişkisinin bulunamaması, çalışmamıza katılan SP'li bireylerin fonksiyonel etkilenimlerinin düşük olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. İlerleyen dönemlerde daha geniş örneklem gruplarıyla gerçekleştirilecek kapsamlı ve detaylı çalışmaların, konuya ilişkin bilgi birikimini daha da ileriye taşıyacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, çalışmamızın kendi alanında literatüre önemli bir katkı sağlayarak, gelecekteki araştırmalara rehberlik etme potansiyeline sahip olduğunu değerlendirmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: SP (serebral palsi), Yaşam Kalitesi, Benlik Kavramı, Omurga

Bildiri No: 4232

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Aile Temelli ve Kanıta Dayalı Yaklaşımlar

Serebral Palsili Çocuklarda Sosyal Medya Kullanımı Ve Fiziksel Aktivite: Aile Perspektifinden Bir Değerlendirme
Meltem Çelik¹, Elif Demirci¹, Osman Doğan¹, Sema Ertan¹, Muharrem İnan¹

1-Ortopediatri Çocuk Ortopedi Akademisi, İstanbul, Türkiye

Amaç: Serebral palsili (SP) çocukların günlük yaşam aktivitelerindeki kısıtlılıklar, onları daha sedanter bir yaşam tarzına yönlendirmektedir. Bu süreçte, çocuklar daha pasif ve

düşük enerji harcayan aktiviteleri tercih etmektedir. Sosyal medya ve internet erişiminin yaygınlaşmasıyla birlikte fiziksel kısıtlılıkları olan çocukların toplumla etkileşimleri de artmıştır. Ancak artan ekran süreleri bu çocukların oturma sürelerini artırıp fiziksel aktivitelerini azaltabilir. Çalışmanın birincil amacı, serebral palsili çocuklar ile tipik gelişen çocukların ekran başında geçirdikleri süreleri karşılaştırmaktır. İkincil amaç ise ekran başında geçirilen süreç ve sosyal medya kullanımının çocuk ve fiziksel aktivite üzerindeki etkilerini aile perspektifinden değerlendirmektir.

Yöntem: Bu çalışmaya 13 SP'li (olgu) ve 15 tipik gelişen (kontrol) olmak üzere toplam 28 çocuk dahil edilmiştir. Olgu grubundaki çocuklar, bağımsız hareket edebilen, GMFCS seviyeleri 2, FMS seviyeleri ise 6 olan hastalar arasından seçilmiştir. Çocukların ekran başında geçirdikleri süre, kullandıkları sosyal medya platformları, sosyal medya kullanım amaçları ve gelecekte sosyal medya ile ilgili planları gibi sorular self-report anket ile değerlendirilmiştir. Ayrıca, sosyal medyanın çocuğun fiziksel, bilişsel ve günlük yaşam parametreleri üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri aile görüşlerine dayalı olarak numerik puanlama skalası ile değerlendirilmiştir. Olgu ve kontrol grupları arasındaki farklar, bağımsız örneklem T testi ve ki-kare testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Kontrol grubu, daha çok video kanallarında vakit geçirirken (%73), olgu grubu ise sosyal medya platformları (%30), müzik platformları (%27) ve video platformlarındaki egzersiz programlarının takibi (%25) gibi farklı alanlarda daha fazla zaman geçirmiştir (%73). Sosyal medyada geçirilen süre açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Günlük ortalama sosyal medya kullanım süresi, kontrol grubunda $5,54\pm 2,06$ saat, olgu grubunda ise $5,3\pm 1,8$ saat olarak belirlenmiştir. Günlük yürüme süreleri açısından da gruplar arasında fark yoktur. SP'li çocukların aileleri, kontrol grubundaki ailelere göre çocuklarının ekran başında daha fazla zaman geçirdiğini belirtmiştir. Ancak, sosyal medya kullanımının çocuğun postürü, fiziksel aktivite seviyesi, egzersiz programları gibi alanlardaki olumsuz etkileri açısından ailelerin görüşlerinde gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Çalışma sonucunda SP'li ve tipik gelişen çocukların ekran kullanım süreleri açısından bir fark olmadığı ancak içerik olarak SP'li çocukların daha sosyal platformları tercih ettiği görülmüştür. Ayrıca iki grubun ebeveynlerinin de çocukların ekran sürelerinin artışının fiziksel aktivite süresini azalttığı yönünde görüşlerine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi, Sosyal Medya, Fiziksel Aktivite, Ekran Süresi, Postür

Bildiri No: 4252

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Hemiplejik Serebral Palsili Çocuklarda İkili Görev Eğitim Kaba Motor Beceriler, Denge ve Yürüyüş Parametreleri Üzerine Olan Etkisi: Olgu Sunumu

Eda Özge Okur¹, İsmail Okur²

1-Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

2-Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Amaç: Bu çalışma, hemiplejik serebral palsili (SP) çocuklarda ikili görev eğitiminin kaba motor beceriler, denge ve yürüyüş parametreleri üzerine olan etkisini incelemek amacıyla planlandı.

Yöntem: Çalışmaya bağımsız yürüyebilen, Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi, El Becerileri Sınıflandırma Sistemi, İletişim Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi'ne göre seviye 1 olan, Modifiye Mini Mental Testten 27 ve üzeri puan alan, 7 yaşında kadın ve 12 yaşında erkek hemiplejik spastik serebral palsili çocuk dahil edildi. Statik duruş ve yürümenin zaman-mesafe parametreleri Zebris FDM 1.0 yürüme platformuyla, kaba motor becerileri ise Kaba Motor Sınıflama Sistemi (GMFM)-D (Ayakta Durma) ve GMFM-E (Yürüme, Koşma ve Sıçrama) bölümleriyle değerlendirildi. Olgulardan platform üzerinde tekli ve ikili görev koşullarında ayakta durmaları ve yürümleri istendi. Duruş testinde ek kognitif görev olarak hikaye anlatma verildi. Yürüme sırasında ise günlük yaşamdan aşına oldukları sesleri (köpek havlaması, kapı zili vb.) tanımları istendi. Olgular, 8 hafta konvansiyonel fizyoterapi programına ek kognitif ve motor becerileri içeren ikili görev eğitim programına alındı. Olgular başlangıçta ve ikili görev eğitim programı sonrasında değerlendirildi.

Bulgular: İkili görev eğitimi sonrası olgu 1'in GMFM-D (Tedavi öncesi: 92.31, Tedavi sonrası: 94.87), olgu 2'nin ise GMFM-E (Tedavi öncesi: 97.22, Tedavi sonrası: 98.61) skorları arttı. İkili görev eğitiminin, ikili görev koşullarında kadans (Delta; olgu 1: 14 adım, olgu 2: 8 adım) ve yürüme hızını (Delta; olgu 1: 0.1 m/sn, olgu 2: 0.1 m/sn) iyileştirdi. Eğitimin, ikili görev koşullarında, duruş parametrelerinden ağırlık merkezi ortalama hızında azalma sağladığı bulundu (Delta; olgu 1: -7 mm/sn, olgu 2: -9 mm/sn).

Sonuç: Rutin fizyoterapi programına ek olarak verilen ikili görev eğitimi, spastik hemiplejik SP'li çocukların kaba motor becerilerini, denge ve yürüme yetilerini pozitif yönde etkilemektedir. Hemiplejik serebral palsili çocukların tedavi programlarına yaşlarına, kognitif ve motor düzeylerine uygun ikili görev eğitimi eklemesi, tedavi verimliliğini artırabilir.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, yürüme, hemiplejik, ikili görev performansı, ikili görev eğitimi

Bildiri No: 4748

Sunum Tipi: Poster Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Riskli Bebekler ve Erken Müdahale

Özel Gereksinimleri Olan Çocuklara Bakış Açısı: Almanya ve Türkiye Örneği

Şenay Şirin¹, Emine Beyza Atalay¹, Sude Önerbay¹

1-İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu

Amaç: Bu derleme çalışmasının amacı, Almanya ve Türkiye'de özel gereksinimleri olan çocuklara yönelik toplumsal, kültürel ve eğitimsel yaklaşımları karşılaştırarak incelemektir. Çalışma, her iki ülkede özel gereksinimli bireylerin topluma entegrasyon süreçlerini, bu süreçlerde karşılaşılan zorlukları ve mevcut politikaların etkilerini ele almayı hedeflemektedir. Ayrıca, bu iki ülkenin farklı tarihsel, sosyoekonomik ve kültürel bağlamlarının özel gereksinimli çocuklara bakış açılarını nasıl şekillendirdiğini anlamak amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, literatür taraması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Almanya ve Türkiye'ye ilişkin resmi

raporlar, akademik makaleler, eğitim politikaları ve uluslararası kuruluşların yayınları incelenmiştir. Veriler, özel gereksinimli çocuklara yönelik eğitim sistemleri, aile destek mekanizmaları, toplumsal farkındalık ve erişilebilirlik gibi ana temalar etrafında sınıflandırılmıştır. Ayrıca, her iki ülkede uygulanan kapsayıcı eğitim modelleri ve bu modellerin başarı oranları analiz edilmiştir.

Bulgular: Literatür taraması sonucunda, Almanya'nın kapsayıcı eğitim politikalarının daha sistematik bir yapıya sahip olduğu, özel gereksinimli çocukların erken yaşta desteklenmesine odaklandığı görülmüştür. Türkiye'de ise kapsayıcı eğitime yönelik çabaların artmasına rağmen, uygulamada çeşitli bölgesel ve yapısal eşitsizliklerin olduğu tespit edilmiştir. Almanya'da toplumsal farkındalık düzeyinin yüksek olduğu, Türkiye'de ise bu farkındalığın son yıllarda artış gösterdiği ancak hala gelişime açık olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, Almanya ve Türkiye'nin özel gereksinimli çocuklara yönelik yaklaşımlarını karşılaştırarak, her iki ülkeden öğrenilebilecek dersleri ve geliştirilebilecek alanları ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, kapsayıcı eğitim politikalarının ve toplumsal farkındalık çalışmalarının önemini bir kez daha vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: özel eğitim, Almanya, Türkiye, bireyselleştirme, özel gereksinimli çocuk

Bildiri No: 4770

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Diskinetik Serebral Palsi'li Çocukların Diskinezi Etkilenme Durumları İle Farklı Alanlardaki Fonksiyonel Seviyeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Eda Burç¹, Cemil Özal², Ceren Günbey³, Mintaze Kerem Günel⁴

1-Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Programı, Ankara, Türkiye

2-Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara, Türkiye

3-Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı/ Çocuk Nörolojisi Bilim Dalı, Ankara, Türkiye

4-Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, Diskinetik Serebral Palsi (DSP)'li çocuklarda diskinezinin motor, iletişim, yeme-içme, görme ve konuşma fonksiyonel seviyeleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmaya, 5-18 yaş aralığında DSP tanısı almış 24 çocuk (ortalama yaş: 9,75±3,55 yıl) dahil edilmiş, diskinezi baskın tiplerine göre 12 distonik ve 12 koreoatetoid olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Katılımcıların diskinezi düzeyleri, Diskinezi Bozukluk Ölçeği (Dyskinesia Impairment Scale, DIS) kullanılarak değerlendirilmiştir. Çocukların motor fonksiyon seviyeleri Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (Gross Motor Function Classification System, GMFCS) aracılığıyla, manuel beceriler Manuel Beceri Sınıflandırma Sistemi (MACS) ile analiz edilmiştir. İletişim becerileri İletişim Fonksiyonları Sınıflandırma Sistemi (CFCS), yeme ve içme becerileri Yeme-İçme Becerileri Sınıflandırma Sistemi (EDACS) ile ölçülmüştür. Görme

fonksiyonları Görme Fonksiyonu Sınıflandırma Sistemi (VFCS) kullanılarak değerlendirilmiş ve konuşma yetileri Viking Konuşma Ölçeği (Viking Speech Scale, VSS) ile belirlenmiştir. Veriler, Spearman korelasyon ve ki-kare testleriyle analiz edilmiştir. Çalışma, Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulu onayı ile gerçekleştirilmiş (Karar No: 2023/13-07, KA-22031) ve devam etmekte olan doktora tezinden üretilmiştir.

Bulgular: Koreoatetoid çocuklarda, MACS ile EDACS ($r = 0.71$) arasında çok anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p=0.009$). Bunun yanı sıra, CFCS ile VSS ($r = 0.63$) arasında anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur ($p=0.02$). Distonik çocuklarda ise, GMFCS ile MACS ($r = 0.71$) arasında çok anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p=0.009$). GMFCS ile EDACS ($r = 0.8$) arasında da çok anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur ($p=0.002$). Çalışmada, GMFCS, MACS, EDACS, CFCS, VFCS ve VSS seviyeleri ile DIS skorları arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için yapılan ki-kare testleri sonuçları incelenmiştir. GMFCS ile DIS arasındaki analizde $p=0.27$ bulunmuş ve motor fonksiyon seviyeleri ile diskinezi düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlenmiştir. MACS ile DIS arasındaki analizde $p=0.33$, EDACS ile DIS arasında $p=0.15$, CFCS ile DIS arasında $p=0.30$, VFCS ile DIS arasında $p=0.48$ ve VSS ile DIS arasında $p=0.58$ olarak hesaplanmıştır.

Sonuç: Diskinetik Serebral Palsi'li çocuklarda motor fonksiyonlar, el becerileri, iletişim, yeme-içme ve konuşma becerileri arasında belirgin ilişkiler olduğu görülmektedir. Koreoatetoid çocuklarda el becerilerinin yeme-içme fonksiyonlarını, iletişim becerilerinin ise konuşma yeteneklerini etkilediği tespit edilmiştir. Distonik çocuklarda ise motor fonksiyonlar, el becerileri ve yeme-içme yetenekleri üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Analizlerde bu fonksiyonel alanlarla diskinezi düzeyleri arasında istatistiksel bir ilişki bulunmamakla birlikte, dolaylı etkilerin bireyselleştirilmiş tedavilerde dikkate alınmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Özellikle ağır diskinezi etkilenimi olan çocuklarda, el becerileri, yeme-içme ve iletişim becerilerinin desteklenmesine yönelik özel müdahalelerin gerekliliği vurgulanmaktadır. *Doktora tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diskinetik Serebral Palsi, Diskinezi, Motor Fonksiyon, Fonksiyonel Seviyeler, Rehabilitasyon

Bildiri No: 5047

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Özel Gereksinimli Bireylerde Psikolojik Yaklaşımlar

Hemiplejik Serebral Palsi'li Çocuklarda Akran Sorunları: Sistemik Derleme

Hasan Bingöl¹, Mintaze Kerem Günel²

1-Bingöl Üniversitesi

2-Hacettepe Üniversitesi

Amaç: Hemiplejik Serebral Palsi (SP)'li çocukların okul içinde ve okul dışında karşılaştıkları akran sorunlarını veya zorbalıklarını belirlemek

Yöntem: PubMed, Medline, Cochrane Library, ve Web of Science veri tabanları konu ile alakalı anahtar kelimelerin kombinasyonları kullanılarak detaylı olarak araştırıldı. Belirtilen veri tabanlarından elde edilen gözlemsel çalışmaların raporlanmasında "Preferred Reporting Items for

Systematic Review and Meta-Analysis Protocols” kılavuzu kullanıldı

Bulgular: Aramalar neticesinde konu ile alakalı 8 çalışmaya ulaşıldı. Tam metinlerine ulaşılamayan, hemiplejik SP katılımcı içermeyen ve konu ile alakalı olmayan çalışmalar hariç bırakıldıktan toplam 5 çalışma derlemeye dahil edildi.

Sonuç: Araştırmalar bu konudaki araştırmaların yetersiz olduğunu göstermekle birlikte, hemiplejik SP’li çocukların tipik gelişen akranlarına nazaran 2-3 kat daha fazla akran sorunları, zorbalık ve mağduriyet yaşadıklarını göstermektedir. Hemiplejik SP’li çocukların özgüven kaybı ve sosyal izolasyona uğramaları sahip oldukları düşük-orta şiddetteki fiziksel problemlerden ziyade yaşamaları muhtemel bu gizli ve sosyal problemlerden kaynaklı olabilir. Bundan ötürü, ilgili popülasyonda, belirtilen sorunları ele alacak uygun müdahale yaklaşımlarının geliştirilmesine ve eğitim sistemine dahil edilmesi elzemdir.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, hemipleji, akran sorunları, çocuk, akran zorbalığı

Bildiri No: 5052

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP ve Erken Tanı

Serebral Palsili Çocuğa Olan Annelerin Yaşam Deyimleri: Nitel Bir Çalışma

Aynur Uysal Toraman¹, Ökkeş Kısa²

1-Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir, Türkiye

2-İzmir S.b.ü. Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları Ve Cerrahisi Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, İzmir, Türkiye

Amaç: Bu çalışma Serebral Palsili çocuğu olan annelerin yaşam deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi ve fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Veriler, Mart-Eylül 2023 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinde serebral palsi tanısıyla yatan ve tedavi gören 21 çocuğun annesinden oluşmaktadır. Veriler doygunluğa ulaştığında görüşmeler sonlandırılmıştır. Verilerin toplanmasında bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmanın raporlanmasında The Consolidated Criteria for Reporting Qualitative Research (COREQ) kriterleri uygulanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile değerlendirilip MAXQDA 2022 programında tematik kodlama yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması yaşları ortalamaları 37.4±5.56 yıl’dır. Görüşmeler doğrultusunda kodlamalar yapılmış, 21 alt tema ve 5 ana tema belirlenmiştir. Belirlenen beş ana tema başlıkları şu şekildedir: hastalık süreci, hissedilen duygular, sağlık ve sosyal hizmet beklentileri, zorlanan durumlar ve ebeveyn destek faktörlerdir

Sonuç: Annelerin hastalık belirtilerini fark ettiğinde hastaneye başvurduğu, çocuklarını sosyal hayata katmaya çalıştıkları, hastaneye epilepsi ve tıbbi müdahale ihtiyacından başvurduğu, izole bir hayat yaşadıkları, düzensiz beslenme ve uykusuzluğa sahip oldukları, korku, üzüntü, yorgunluk, ağlama, can sıkıntısı, kötü hissetme, inkar, suçluluk, aile içi huzursuzluk olumsuz duygu yaşadığı, şükür etme, kader inancı, iyileşeceğini ümit etme gibi olumlu duygu yaşadığı, ekonomik ve psikolojik zorluk yaşadığı, hastanede randevuda sıra beklediği, rapor yenilemede zorluk yaşadığı, çocuklarını ve kendi bakımını ihmal ettiği, eşinden, akrabaların ve

toplumdan destek eksikliği yaşadığı, sağlık hizmetlerinde koordinasyon ve erişim eksikliği, çocuğun bakımına yönelik eğitim eksikliği, ilaçların saatlerinin ihmal edildiği, evin ısınma şartlarının iyi olmadığı, annelerin çocuğun tıbbi müdahaleye ihtiyaç olduğu zaman stres yaşadığı, sağlık medikal malzemelerine ihtiyaç duyduğu, birinci basamak hizmetlerinin daha etkin hale getirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda halk sağlığı uygulamalarına ve ruh sağlığı programlarına ağırlık verilmeli, sağlık hizmetlerinde daha etkin koordinasyon ve erişim sağlanmalı, aile merkezli bakım teşvik edilmeli, annelere bakıma yönelik eğitim verilmeli, ekonomik sorunlara çözüm üretilmeli, damgalanma önlenmelidir

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, nitel, anne, yaşam deneyimi

Bildiri No: 5350

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP ve Erken Tanı

Preterm Bebeklerde Genel Hareket Analizi İle Motor Optimalite Skoru ve Kranial Ultrasonografi Bulguları Arasındaki İlişki

Canan Kocaman¹, Ayşegül Asaloğlu², Yeşim Coşkun³, İpek Akman⁴, Gönül Acar⁵

1-Okan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD, Çocuk Nörolojisi BD, İstanbul, Türkiye

2-HCA Bayonet Point Hospital, Inpatient Rehabilitation Unit, Hudson, Florida, USA

3-Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, İstanbul, Türkiye

4-Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD, Neonatoloji BD, İstanbul, Türkiye

5-Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ABD, İstanbul, Türkiye

Gönül Acar / Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ABD, İstanbul, Türkiye

Amaç: Çalışmamızın amacı, preterm yenidoğanlarda serebral palsi tanısında güçlü bir tanı aracı olarak kullanılan ve iki farklı dönemde uygulanan Prechtl’in Genel Hareket Analizi (GMA) ile kranial ultrasonografi (USG) sonuçları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Motor Optimalite Skoru (MOS) ise preterm bebeklerde motor gelişimi değerlendirmek için önemli bir ölçüm aracı olup GMA analizinde kullanılmaktadır.

Yöntem: Bu çalışma Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Göztepe Medicalpark Hastanesi yenidoğan yoğun bakım ünitesinde Şubat 2019-Şubat 2020 yılları arasında yatmış, gebelik haftası 24 ile 37 haftalar arasında olan 75 preterm bebek ile yapılmıştır. Hastaların writhing ve fidgety dönemlerinde MOS ile GMA’ları incelenmiştir. Postnatal ilk 10 günde yapılan kranial USG bulguları ile birlikte değerlendirilmiştir. İki farklı dönemde değerlendirilen MOS ile kranial USG bulguları arasındaki korelasyon, regresyon modelleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Genel Hareket Analizi ile kranial USG bulguları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Beyin hasarı bulguları olan preterm bebeklerin genel hareketlerinin, beyin hasarı olmayanlara kıyasla daha belirgin şekilde anormal olduğu gözlemlenmiştir. Writhing dönemi MOS skoru ile kranial USG sonuçları arasında orta düzeyde pozitif bir korelasyon

saptanmıştır (Kappa Coefficient: 0,468 ($p<0,001$ ve rs: 0,636 ($p<0,001$)). Benzer şekilde, fidgety dönemi MOS skoru ile kranial USG bulguları arasında da orta düzeyde pozitif korelasyon bulunmuştur (Kappa Coefficient: 0,527 ($p<0,001$ ve rs: 0,619 ($p<0,001$)).

Sonuç: Prechtl'in GMA'sı, preterm yenidoğanlarda serebral palsi ve nörogelişimsel bozuklukların erken tanısında güvenilir bir yöntemdir. Motor Optimalite Skoru ve kranial USG birlikte kullanımı klinisyenler için serebral palsi erken tanısında önemli bir kılavuz olabilir.

Anahtar Kelimeler: Genel Hareket Analizi, kranial ultrasonografi, preterm bebek, serebral palsi, Motor Optimalite Skoru

Bildiri No: 5470

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / İş Hayatına Katılım

Serebral Palsi Tanılı Bir Çalışanın İş Yaşamındaki Deneyimleri ve Engelleri

Gamze Ayas¹, Orkun Tahir Aran²

1-İstanbul Atlas Üniversitesi

2-Hacettepe Üniversitesi

Amaç: Çalışmanın amacı, Serebral Palsi tanılı bir bireyin iş yaşamındaki deneyimleri ve engelleri, iş ortamına adaptasyon süreci, iş motivasyonunu artıran ve engel oluşturan faktörleri incelemektir. Çalışma, bireyin tecrübe ettiği fiziksel, çevresel ve sosyal bariyerleri ortaya koymayı hedeflemektedir.

Yöntem: Çalışma nitel araştırma deseniyle tasarlanmıştır. Veri toplama sürecinde derinlemesine görüşmeler gerçekleştirmek amacıyla yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, gömülü teori nitel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmaya dahil edilme kriterleri: (1) çalışmaya katılmaya gönüllü olmak, (2) en az 3 aydır çalışan ve en az %40 fiziksel engelliler için sağlık kurulu raporu bulunan birey olmak, (3) çalışma sorularına yanıt vermek için herhangi bir bilişsel ve iletişimsel engeli bulunmamak, (4) mini mental durum testi (MMDT)'nden 23 ve üzeri puan almak. Çalışmadan hariç tutma kriterleri: (1) raporlanan hastalığı dışında iletişim becerilerini etkileyebilecek bir hastalığa sahip olmak. Demografik bilgi formu kapsamında katılımcıların yaş, cinsiyet, medeni hal, eğitim durumu ve meslek gibi temel bilgileri toplandıktan sonra, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla her katılımcıyla yaklaşık 45-50 dakika süren yüz yüze görüşmeler gerçekleştirildi. Transkript edilen ses kayıtları incelendikten sonra görüşme metinleri manuel olarak satır satır incelenmiş ve her bir görüşme sonrası çözümlemeler yapılarak ortaya çıkan kodlar kaydedilmiştir. Analiz süreci, üç temel kodlama aşamasıyla gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: 1. Kodlama: Bu aşamada, görüşme metnindeki belirgin ifadeler ve anlamlı birimler incelenerek kodlar oluşturulmuştur. *Sağ vücut yarısında motor kısıtlılık, *Asansör eksikliği, *Dik merdivenlerde zorlanma, *Ağır dosyaları kaldırmada zorluk, *Ergonomik düzenlemelerde yetersizlik, *Net olmayan iş tanımları, *Devlet desteğinin yetersizliği, *Kurumsal destek eksikliği. 2. Kodlama: Açık kodlar gruplanarak daha geniş kategoriler oluşturulmuştur: *Mekansal Düzenlemeler, *Çalışma Motivasyonu, *Mesleki Yükümlülükler. 3. Kodlama: Bu aşamada 2. kodlama ortaya çıkan ana kategorileri temsil eden

bir temel kategori açığa çıkar. "İş yaşamına katılımım ve devamlılığım, fırsat eşitliğine dayalı adil çalışma koşullarına bağlıdır" çalışma bulguları sonucunda ortaya çıkan temel kategoridir.

Sonuç: Çalışmada, katılımcının iş yaşamında deneyimlediği fiziksel, motivasyonel ve mesleki bariyerler, üç ana kategori altında toplanmıştır. Kodlama aşamasından itibaren gömülü teori (grounded theory) yönteminin sistematik bir şekilde uygulanmasıyla çalışmanın teorik çerçevesi oluşturulmuştur. İş yaşamında fiziksel etkilenimli bireylerin ihtiyaçlarının belirlenmesi ve kişi-iş uyumunun sağlanması, sürdürülebilir istihdamın temel unsurlarından biridir. Bu süreçte, ergoterapistler, iş analizi ve kişi-iş uyumu konusunda sahip olduğu yetkinliklerle önemli bir rol üstlenmektedir. Kanuni düzenlemeler ve iş yeri düzenlemelerinde, iş analizi ve uyum süreçlerinin yönetiminde en yetkin mesleklerden biri olan ergoterapistlerin aktif rol almasını sağlayacak yapıların oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: mesleki rehabilitasyon, fiziksel engelli, iş yaşamı, nitel araştırma

Bildiri No: 5627

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Dil ve Konuşma Terapisi

Farklı Gelişimsel Bozukluklarda Görülen Konuşma ve Yutma Problemlerine Bütüncül Yaklaşım

Müzeyyen Karaman¹, Aysegül Yılmaz¹, Müge Müzeyyen Çiyiltepe¹, Özgül Akın Şenkal¹

1-Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Mersin, Türkiye

Amaç: Gelişimsel bozukluklarda çoklu sistem bozuklukları fiziksel ve zihinsel geriliklerin yanı sıra bireyin dil, konuşma ve yutma bozukluklarını da etkiler. Günlük yaşam aktivitelerinde bağımsız ve fonksiyonel olmayı etkileyen bu yetilerdeki bozukluklar bireyin yaşam kalitesini de olumsuz etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı nadir gözlenen Spinal müsküler atrofi (SMA), özofagus atrezisi ve Cornelia de Lange tanılarına sahip 3 olgumuzda görülen konuşma ve yutma problemlerine bütüncül yaklaşım sonucu gelişim süreçlerinin sunulmasıdır.

Yöntem: Üniversite laboratuvarında yutma ve konuşma bozukluğu şikayetiyle takibi yapılan 3 farklı olgumuzda kuru yutma, su ve püre kıvamları ultrason yutma değerlendirmesi protokolü ile değerlendirilmiştir. Konuşma ve dil değerlendirmeleri için artikülasyon testi ve dil değerlendirme protokolü uygulanmıştır. Olgulara ihtiyaçlarına uygun yoğunlaştırılmış konuşma ve yutma terapileri uygulanmıştır. Fasiyal uyarma, Vojta ve termal-takdil uyarma, dil kökü egzersizleri, Beckman oral motor terapi protokolü, erken dil gelişimini destekleyici doğal dil yaklaşımları ve artikülasyon terapisi uygulanmıştır. Ayrıca çocuk gastroenteroloji, çocuk nöroloji, beslenme ve diyetetik, fizyoterapi gibi diğer disiplinlerden de takip edilmeleri için yönlendirme yapılmıştır. Gelişim süreçleri 3-6 ay aralıklarla incelenmiştir.

Bulgular: Değerlendirmeleri sonucunda 3 olgunun da yutma paterninin yaşlarının çok gerisinde olduğu; diğastrik kas ve genioid kasta zayıflıklar ve koordinasyon problemleri, dikkat, odaklanma gibi bilişsel becerilerde zayıflık, ortalama sözce uzunluklarının ve erken dil gelişiminin ise yaşlarından geride olduğu tespit edilmiştir. Artikülasyon açısından yaşına

uygun olmayan fonolojik hatalar görülmektedir. Olgularda oral alımda yaşanan nütrisyonel beslenememe, yutma-solumun döngüsündeki düzensizlikler gibi problemler, gastrointestinal sistem sorunları (kabızlık, aşırı gaz), desteksiz oturamama, ataksik hareketler, epilepsi görülmektedir. Yoğunlaştırılmış konuşma ve yutma terapileri sonucunda olguların son değerlendirmesinde beslenme süresinin 1 saatten 25 dakikaya düştüğü, 6 aylık izlemlerde düzenli kilo artışı, satürasyonun oral alım sonrası 90+ seyri, disfaji şiddet ortalamalarının 6,5'dan 1,7'ye kadar gerilediği, ses üretimlerinin arttığı, odaklanma, dikkat sürelerinin uzadığı ve velar seslerin artikülasyonunda doğru üretimler gözlenmiştir.

Sonuç: Gelişimsel bozuluklarda görülen konuşma ve yutma problemlerine yönelik birçok terapi yöntemini içine alan bütüncül yaklaşımların uygulanması ve gelişen iş birlikleri ile olguların multidisipliner takibi bireyin ve ailesinin yaşam kalitesini arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: cornelia de lange, spinal müsküler atrofi, özefagus atrezisi, yutma terapisi, konuşma

Bildiri No: 5642

Sunum Tipi: Poster Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları

Hayvan Destekli Terapinin Zihinsel Engelli Yetişkinler Üzerindeki Etkileri; Bakım Verenlerin Görüşlerinin Kalitatif Olarak İncelenmesi

Remziye Semerci¹, Nihan Yurdadön², İpek Bertan²

1-Koç Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İstanbul, Türkiye

2-Koç Üniversitesi, Araştırma ve İnovasyondan Sorumlu Rektör Yardımcılığı Ofisi, Engelli Çocuk ve Ailelerine Destek Merkezi, İstanbul, Türkiye

Amaç: Zihinsel engellilik, bireylerin bilişsel ve adaptif becerilerinde yaşa uygun performans sergilemesini engelleyen önemli bir sağlık sorunudur. Bu bireyler, günlük yaşam becerilerinde, sosyal entegrasyon süreçlerinde ve duygusal süreçlerinde çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Dünya genelinde yaklaşık 1 milyar bireyi etkileyen zihinsel engellilik, “en büyük azınlık” olarak kabul edilmektedir. Türkiye’de ise engelli nüfusun %17,07’si zihinsel engelli bireylerden oluşmaktadır. Bu durum, zihinsel engelli bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Son yıllarda hayvan destekli terapi (HDT), bu bireylerin duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimlerine katkı sağlayan yenilikçi bir yöntem olarak öne çıkmıştır. Bu çalışmanın amacı, hayvan destekli terapinin zihinsel engelli bireylerin sosyal entegrasyon süreçlerine olan etkilerini, bakım verenlerin görüşleri doğrultusunda incelemektir.

Yöntem: Çalışma, tanımlayıcı fenomenolojik bir tasarımla yürütülmüştür. Veriler, Türkiye’deki bir destek merkezinde hizmet veren 13 bakım veren ile üç odak grup görüşmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar, yarı yapılandırılmış görüşme rehberi kullanarak görüşmeleri yönetmiş ve katılımcılarla etkileşimli bir ortam oluşturmuştur. Veriler, MAXQDA yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde Konsolide Kriterler ile Raporlama için Nitel Araştırma kontrol listesi takip edilmiştir.

Bulgular: Çalışma sonucunda üç ana tema ve yedi alt

tema belirlenmiştir. İlk ana tema olan “Hayvan Destekli Terapinin Psikolojik ve Sosyal Etkileri”, bireylerin kaygı ve stres yönetiminde iyileşme, duygusal farkındalık ve özsaygının güçlenmesi ile özgüven ve kendini ifade etme becerilerinin artışı kapsamaktadır. İkinci ana tema olan “Sosyal Becerilerde Gelişim”, sosyal etkileşimlerin ve grup dinamiklerinin iyileşmesi, empati ve sorumluluk bilincinin artması gibi unsurları içermektedir. Katılımcılar, HDT’nin bireylerin sosyal izolasyonunu azalttığını ve grup içi iletişim becerilerini geliştirdiğini belirtmiştir. Üçüncü ana tema olan “Günlük Rutin ve Becerilerde Değişim”, bireylerin dikkat, odaklanma ve motor becerilerinde gözle görülür gelişimlerin yanı sıra günlük yaşam becerilerindeki iyileşmeleri vurgulamaktadır.

Sonuç: Hayvan destekli terapi, zihinsel engelli bireylerin sosyal entegrasyon süreçlerine ve yaşam kalitelerine önemli katkılar sağlamaktadır. Bakım verenlerin görüşleri, HDT’nin bireylerin duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimlerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hayvan destekli terapi, zihinsel engellilik, sosyal entegrasyon, bakım verenler

Bildiri No: 5900

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP’li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Serebral Palsili Çocuklarda Servikal Eklem Pozisyon Hissinin Gövde Kontrolü ve Denge ile İlişkisi

Yakup Can Ayçin¹, Nazan Tuğay²

1-Gaziantep Fizyoterapist Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

2-Gaziantep SANKO Üniversitesi

Amaç: Serebral palsili (SP) çocuklarda servikal eklem pozisyon hissini gövde kontrolü ve denge ile ilişkisini incelemek.

Yöntem: Bu çalışma yaş ortalaması 11.71±3.84 yıl olan 33 (13 kız - 20 erkek) SP’li çocuk (17 diparetik - 16 hemiparetik) ile gerçekleştirildi. Çalışmada olguların sosyodemografik bilgileri alındıktan sonra, motor fonksiyonları değerlendirmek için Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (KMFSS), dengeyi değerlendirmek için Pediatrik Denge Ölçeği (PDÖ), gövde kontrolünü değerlendirmek için Gövde Kontrol Ölçüm Skalası (GKÖS) ve servikal eklem pozisyon hissini değerlendirmek için Cervical Range of Motion (CROM) cihazı kullanıldı. Veriler IBM SPSS Statistics 22 programıyla analiz edildi.

Bulgular: Çalışmanın bulgularına göre, cinsiyet ile PDÖ ve GKÖS toplam skorları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı ($p>0,05$). Cinsiyete göre tüm CROM değerlerinin anlamlı bir farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edildi. SP tipi ile PDÖ arasında anlamlı bir farklılık görüldü ($p<0,05$). SP tipi ile GKÖS toplam skoru arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı ($p>0,05$). SP tipi ile tüm CROM değerleri arasında anlamlı bir farklılık görülmedi ($p>0,05$). KMFSS seviyesi ile PDÖ ve toplam GKÖS skorları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edildi ($p<0,05$). KMFSS seviyesi ile tüm CROM değerlerinin arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görüldü ($p>0,05$). Toplam CROM değerleri ile toplam PDÖ ve GKÖS skorları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı ($p>0,05$).

Sonuç: Çalışmanın sonuçları, hemiparetik ve diparetik tip

SP'li çocuklarda tüm hareketlerden elde edilen servikal eklem pozisyon hissi ile denge ve gövde kontrolü arasında bir ilişki olmadığını gösterdi. Daha önce SP'li vakalarda CROM ile servikal eklem pozisyon hissine ve CROM değerleri ile denge ve gövde kontrolünün ilişkilerine bakılan çalışma olmadığından bu çalışmanın ileride yapılacak çalışmalara yol gösterici olacağı düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi; Servikal Eklem Pozisyon Hissi; Denge; Gövde Kontrolü

Bildiri No: 6890

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Gelişim Teorileri ve Pratiği

3-10 Yaş Arası Çocuklarda Doğum Şeklinin Kaba Motor Gelişimine Etkisi

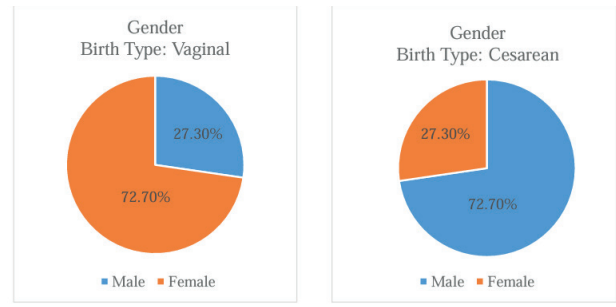
Ceren Özkurt¹, Sahra Şirvan Tongar¹

¹-Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Amaç: Doğum şeklinin, motor gelişim ve nörogelişimsel süreçler üzerindeki olası etkileri literatürde tartışılmaktadır. Bu kapsamda, erken çocukluk ve okul öncesi dönemde doğum şeklinin kaba motor beceriler üzerindeki etkilerinin araştırılması, gelişimsel süreçlerin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabilir. Bu çalışma, doğum şeklinin (sezaryen veya vajinal doğum) 3-10 yaş arası çocuklarda kaba motor gelişim üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırmaya yaşları 3-10 arasında değişen toplam 22 çocuk (11 erkek, 11 kız) dahil edilmiştir. Katılımcılar, doğum şekline göre sezaryen (n=11) ve vajinal doğum (n=11) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Değerlendirmeler Büyük Kas Becerilerini Ölçme Testi-2 (BüKBÖT-2) ve Süreli Motor Kontrol Testleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. BüKBÖT-2 testi, çocukların motor yeteneklerini belirlemek amacıyla lokomotor kontrol ve nesne kontrolü olmak üzere iki alt teste ayrılmaktadır. Locomotor becerilere yönelik alt testler; kayma, seksek, at koşusu, ayakta uzun atlama ve koşma becerilerini içermektedir. Nesne kontrolü testleri arasında ise; yuvarlanma, tekme atma, yakalama, topa sopayla vurma ve topu bel seviyesinin üzerine fırlatma becerileri yer almaktadır. Ayrıca, süreli motor fonksiyon testleri olarak 10 Metre Yürüme Testi (10MYT), 6 Dakika Yürüme Testi (6DYT), 10 Metre Koşma Testi (10MRT) ve Yerden Kalkma Testi (YKT) kullanılmıştır. Tüm değerlendirmeler, çocukların motor performansını etkileyebilecek çevresel faktörlerden arındırılmış sessiz ve güvenli bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Her test, çocuklardan üç kez tekrarlamaları istenerek uygulanmış ve süreler kaydedilmiştir. Veriler, ailelerden yazılı onam alınarak toplanmıştır.

Bulgular: Çalışma sonuçları, sezaryen veya vajinal doğumla dünyaya gelen çocuklar arasında kaba motor beceriler açısından anlamlı bir fark bulunmadığını göstermiştir ($p > 0.05$). Bununla birlikte, doğum sırasındaki komplikasyonların hamilelik komplikasyonları ile güçlü bir pozitif korelasyon gösterdiği saptanmıştır ($p < 0.001$). Ayrıca, doğum komplikasyonları ile lokomotor kontrol ($p = 0.04$), nesne kontrolü ($p = 0.02$) ve BüKBÖT-2 toplam puanı ($p = 0.01$) arasında anlamlı bir pozitif ilişki bulunmuştur. Hamilelik sırasındaki komplikasyonlar ise nesne kontrolü ($p = 0.01$) ve BüKBÖT-2 toplam puanı ($p = 0.02$) ile pozitif bir korelasyon göstermiştir.

Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Kaba Motor Gelişim ve Süreli Motor Fonksiyon Testlerinin Gruplararası Karşılaştırılması

BüKBÖT-2 ve Süreli Motor Fonksiyon Testleri	VDG (Ortalama $\pm$ SD)	SDG (Ortalama $\pm$ SD)	t	p
LKAT	41,08 $\pm$ 6,34	42,00 $\pm$ 5,81	0,35	0,73
NKAT	38,90 $\pm$ 5,02	37,54 $\pm$ 6,36	0,55	0,58
BüKBÖT-2 Toplam	80,00 $\pm$ 10,54	79,54 $\pm$ 10,82	0,10	0,92
10 MYT (süre)	7,32 $\pm$ 0,86	6,96 $\pm$ 0,93	0,94	0,35
10 MKT (süre)	4,00 $\pm$ 0,87	3,49 $\pm$ 0,66	1,52	0,14
YKT (süre)	2,05 $\pm$ 0,73	1,70 $\pm$ 0,52	1,30	0,20

Bağımsız Örneklem T Testi; Veriler ortalama $\pm$ standart sapma olarak ifade edildi. BüKBÖT-2: Büyük Kas Becerilerini Ölçme Testi; SD: Standart Deviasyon; VDG: Vajinal Doğum Grubu; SDG: Sezaryen Doğum Grubu; LKAT: Lokomotor Kontrol Alt Testi; NKAT: Nesne Kontrol Alt Testi; 10MYT: 10 Metre Yürüme Testi; 10MKT: 10 Metre Koşu Testi; YKT: Yerden Kalkma Testi

Doğum ve Gebelik Komplikasyonlarının Kaba Motor Gelişim ve Süreli Motor Fonksiyon Sonuçları ile Korelasyonu

		Cinsiyet	DSiK	HSK	DSoK	10MYT (süre)	10MKT (süre)	YKT (süre)	LKAT	NKAT	BüKBÖT-2 (Toplam)
Cinsiyet	r	1									
	p										
DSiK	r	0,21	1								
	p	0,32									
HSK	r	0,00	0,69**	1							
	p	1,00	<0,001								
DSoK	r	0,21	-0,04	-0,06	1						
	p	0,32	0,83	0,76							
10MYT (süre)	r	0,38	-0,25	-0,28	-0,05	1					
	p	0,07	0,25	0,20	0,81						
10MKT (süre)	r	0,12	-0,34	-0,40	-0,30	0,15	1				
	p	0,57	0,11	0,06	0,17	0,49					
YKT (süre)	r	0,05	-0,08	-0,18	0,04	0,35	0,11	1			
	p	0,79	0,69	0,41	0,83	0,82	0,11				
LKAT	r	-0,12	0,43*	0,35	0,09	-0,33	-0,61**	-0,37	1		
	p	0,58	0,04	0,10	0,67	0,12	0,00	0,09			
NKAT	r	-0,17	0,48*	0,53*	0,08	-0,27	-0,30	-0,26	0,61	1	
	p	0,44	0,02	0,01	0,69	0,21	0,16	0,24	0,00		
BüKBÖT-2 (Toplam)	r	-0,16	0,50*	0,49*	0,10	-0,34	-0,51*	-0,35	0,90	0,89	1
	p	0,46	0,01	0,02	0,65	0,12	0,01	0,10	<0,001	<0,001	

DSiK: Doğum Sırasında Komplikasyon; HSK: Hamilelik Sırasında Komplikasyon; DSoK: Doğum Sonrası Komplikasyon; 10MYT: 10 Metre Yürüme Testi; 10MKT: 10 Metre Koşu Testi; YKT: Yerden Kalkma Testi; LKAT: Lokomotor Kontrol Alt Testleri; NKAT: Nesne Kontrol Alt Testleri; BükBÖT-2: Büyük Kas Becerileri Ölçme Testi-2

Sonuç: Çalışmanın bulguları, doğum şeklinin 3-10 yaş arasındaki çocukların kaba motor gelişimi üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını ortaya koymaktadır ($p > 0.05$). Ayrıca, doğum sırasında ve hamilelik sürecinde ortaya çıkan komplikasyonların, çocukların kaba motor becerileri ile anlamlı bir ilişkisi olabileceğini göstermektedir. Bu durum, çocukların gelişimsel sonuçlarını optimize etmek için doğum öncesi ve doğum sırasındaki komplikasyonların dikkatle ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, gruplar arasındaki yaş ve cinsiyet dağılımının eşit olmaması ve katılımcı sayısının sınırlı olması çalışmanın kısıtlılıkları arasındadır. Doğum şeklinin kaba motor gelişime etkisini daha iyi anlamak için daha geniş örneklem grupları ile ileri araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğum Şekli, Kaba Motor Gelişim, Süreli Motor Fonksiyon, Sezaryen Doğum, Vajinal Doğum

Bildiri No: 6952

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Ağrı

Serebral Palsili Çocuklarda Hastalık Şiddetinin Fonksiyonel Kapasite, Bakıcıların Psikososyal Durumu ve Bakım Yükü Üzerindeki Etkisi

Narges Pırı¹, Rüstem Mustafaoglu¹

1-İstanbul Üniversitesi-Cerraphaşa

Amaç: Bu çalışma, serebral palsili (SP) çocuklarda hastalık şiddetinin, çocukların fonksiyonel kapasiteleri ile bakıcıların bakım yükü, psikolojik durumu ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu kesitsel çalışma, serebral palsy (SP) tanısı almış çocuklar ve onlara bakım verenlerin katılımıyla gerçekleştirildi. Çalışmaya toplam 40 gönüllü dahil edildi. Çocuklar, Kaba Motor İşlev Sınıflama Sistemi (KMİSS) seviyelerine göre iki gruba ayrıldı. Birinci gruba KMİSS seviyeleri 1, 2 ve 3 olan 23 çocuk; ikinci gruba ise KMİSS seviyeleri 4 ve 5 olan 17 çocuk dahil edildi. Çalışmada hem çocukların fonksiyonel durumlarını hem de bakım verenlerin psikososyal ve fonksiyonel yüklerini değerlendirmek amacıyla çeşitli ölçüm araçları kullanıldı. Çocukların fonksiyonel bağımsızlık seviyelerini değerlendirmek için Pediatrik Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği (PFBÖ) kullanıldı. Bakıcıların algılanan yük seviyelerini ölçmek amacıyla Bakıcıların Yükü Ölçeği (BYÖ) uygulandı. Bakıcıların psikolojik durumları Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ) ile değerlendirilirken, ağrı ve genel sağlık ve yaşam kalitelerini ölçmek için EuroVAS (Visüel Analog Skala) ve Euro Sağlık Durumu Anketi (EuroSDA) kullanıldı. Bu ölçüm araçlarıyla elde edilen veriler, gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek için analiz edildi.

Bulgular: Çalışmanın bulguları, SP'li çocuklarda hastalık şiddetinin artmasıyla birlikte çocukların fonksiyonel bağımsızlık seviyelerinde önemli bir düşüş olduğunu göstermektedir. PFBÖ skorlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edildi ($P = 0.001$). Bakıcıların değerlendirmelerinde ise BYÖ skorlarında anlamlı bir

farklılık görülmektedir ($P = 0.03$). Bununla birlikte, BUÖ ($P = 0.84$), EuroVAS ($P = 0.57$) ve EuroSDA ($P = 0.95$) skorlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Çocukların Bağımsızlık Düzeyinin Değerlendirilmesi: Pediatrik Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği (PFBÖ)

Bu görsel, çocukların bağımsızlık düzeylerini değerlendirmek amacıyla kullandığımız Pediatrik Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği (PFBÖ) formunu göstermektedir. Form, öz bakım, sfinkter kontrolü, transferler ve mobilite gibi alanlarda çocukların performansını değerlendirmeye yönelik maddeler içermektedir.

Bakım Verenlerin Demografik Özellikleri

Değişkenler	Minimum	Maksimum	Ort±SS
Yaş, yıl	19	54	36,4±8,03
Kilo, kg	50	104	70,03±12,9
Boy, cm	145	170	159,9±6,1
VKİ, kg/m2	18,3	40,12	27,3±4,7

Bu tablo, bakım verenlerin demografik özelliklerini özetlemektedir. Tabloda yaş, kilo, boy ve vücut kitle indeksi (VKİ) değişkenleri minimum, maksimum ve ortalama ± standart sapma (Ort±SS) değerleri ile sunulmuştur.

Sonuç: Bu Çalışmanın bulguları, hastalık şiddetinin artmasıyla birlikte çocukların fonksiyonel durumlarının belirgin şekilde kötüleştiğini ve bakıcıların algılanan yüklerinde artış yaşandığını, ancak psikolojik durum ve yaşam kalitesi üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır. Başka bir deyişle, serebral palsili çocukların ailelerinin psikolojik durumları ve yaşam kalitelerinin yalnızca çocuğun hasta olmasıyla dahi olumsuz etkilendiğini göstermektedir. Çocuğun hastalığının şiddeti bu etkileri artırabilse de herhangi bir sağlık sorununun varlığı, ailelerin yaşam kalitesi ve psikolojik durumları üzerinde belirgin bir yük oluşturmaya yeterlidir. Bu bulgular, ailelere yönelik destek programlarının önemini ve bu programların tüm hastalık seviyelerindeki çocukların ailelerini kapsamaları gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapi, Serebral palsy, Bakıcıların bakım yükü, Psikolojik durumu, KMİSS

Bildiri No: 6995

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Spor ve Sosyal Hayata Katılım

Obstetrik Brakial Pleksus Parazili Çocuklarda Yaralanma Tipi Ve Fonksiyonel Seviyenin Aktivite Katılımı Ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisinin İncelenmesi: Çocuk Ve Aile Perspektifi

Merve Ekincidir¹, Nazan Tuğay², Engin Ramazanoğlu²

1-Ailem özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi

2-Sanko üniversitesi

Amaç: Bu araştırma, Obstetrik Brakial Pleksus Paralizisi olan çocuklarda yaralanma türü ve fonksiyonel düzeyi, çocukların ve ailelerinin bakış açılarıyla değerlendirip aktivite katılımı ve yaşam kalitesi üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Araştırma, Şanlıurfa ilindeki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine kayıtlı, yaş ortalaması 11.24±3.41 yıl olan 74 çocuk ve yaş ortalaması 41.88±8.43 yıl olan 74 anne ile gerçekleştirildi. Çocuklar, Narakas Sınıflandırmasına göre 30'u Tip 1 (Erb Palsi- n), 31'i Tip 2 (Klumpke) ve 13'ü Tip 3 (Total) olmak üzere 3 gruba ayrıldı. Yaralanma tipi, Narakas Sınıflandırması, Aktivite ve katılım düzeyi Brakial Pleksus Sonuç Ölçümü, fonksiyonel değerlendirme Mallet Skalası, el becerileri Abilhand-Kids Anketi, aktivite katılımı ve günlük yaşam becerileri Pediatrik Özürlülük Değerlendirme Kaydı Anketi (PÖDKA) ve yaşam kalitesi ise Pediatrik Veri Toplama Aracı Anketi kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Annelerin bakış açısına göre Üst Ekstremité Fonksiyonu, Transfer/Mobilite, Spor, Global Fonksiyon, PÖDKA ve Abilhand-Kids parametreleri açısından çocuklarla pozitif yönde kuvvetli bir ilişki (sırasıyla $r=0.698$, $r=0.639$, $r=0.692$, $r=0.736$, $r=0.837$, $r=0.76$), ağrı/konfor, mutluluk/memnuniyet parametreleri açısından da pozitif yönde orta düzeyde (sırasıyla $r=0.46$, $r=0.519$) bir ilişki olduğu görüldü.

Sonuç: Anne ve çocuk parametreleri arasındaki ilişkilerin araştırılması, tedavi yaklaşımlarının ve değerlendirme araçlarının etkinliğini artırabilir. Bu tür ilişkiseliliklerin detaylı bir şekilde analiz edilmesi, yeni araştırma alanlarının ortaya çıkmasına ve mevcut tedavi yöntemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Obstetrik Brakial Pleksus Paralizi, Çocuk, Yaralanma; Fonksiyel, Yaşam Kalitesi

Bildiri No: 7068

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Özel Gereksinimli Bireylerde Psikolojik Yaklaşımlar

Otizmlı Çocuğu Olan Ebeveynlerin Psikolojik Sağlamlık Düzeylerinin Ebeveyn ve Çocuğa İlişkin Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Gülendam Kahya¹, Hale Dere Çiftçi²

1-Şerifali Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, İstanbul, Türkiye

2-İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

Amaç: 3-8 yaşlar arasındaki Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) çocuğu olan ebeveynlerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin ebeveyn yaşı, öğrenim durumu, OSB çocuğun yaşı, cinsiyeti, eğitime başlama yaşına göre fark durumları

incelenmiştir.

Yöntem: Araştırmada korelasyonel araştırma kullanılmıştır. Araştırmadan verilerini toplamak için 301 otizmlı çocuğu olan ebeveyn “Aile Demografik Bilgi Formu” ve “Kısa Kendini Toparlama/Psikoloji Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ)” uygulanmıştır. Verilerin analizinde betimsel bulguları için Aritmetik Ortalama ($\bar{X}$) ve Standart Sapma (SS) değerleri, fark analizleri için Bağımsız Örneklem T-testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın sonunda OSB çocuğu olan ebeveynlerin yaşına ve öğrenim durumuna göre psikolojik sağlamlık düzeylerinde istatistiksel anlamlı farklılık görülmüştür. Yaşı büyük olan ebeveynlerin psikolojik sağlamlılık düzeylerinin de diğer yaş gruplarındaki anne ve babalara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Ebeveynlerin öğrenim durumuna göre ilkökul mezunu olan ebeveynlerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin lisans ve lisansüstü ebeveynlerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. OSB Çocuğun cinsiyetine, yaşına, eğitime başlama yaşına göre ebeveynin psikolojik sağlamlık düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. Çocuğun cinsiyetine göre erkek çocuğu olan ebeveynlerin psikolojik sağlamlık düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Çocuğun yaşına göre 6-8 yaşlarda OSB çocuğu olan ebeveynlerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin 3-5 yaşlarında çocuğu olan ebeveynlere göre daha yüksek bulunmuştur. Çocuğun eğitime başlama yaşına göre ebeveynlerin psikolojik sağlamlık düzeylerine bakıldığında ise 4-6 yaşlarda eğitime başlayan OSB çocukların ebeveynlerinin psikolojik sağlamlık düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Araştırmanın sonunda ebeveynlerin yaşına ve öğrenim durumuna göre, OSB çocuğun ise yaşına, cinsiyetine ve çocuğun eğitime başlama yaşına göre ebeveynlerin psikolojik sağlamlık düzeylerinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik sağlamlık, Ebeveyn, Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklar, OSB çocuğun ebeveynleri

Bildiri No: 7280

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Aile Temelli ve Kanıta Dayalı Yaklaşımlar

A Review of Postgraduate Theses on Cerebral Palsy in Türkiye

Fikret Mert Irmak¹, Ali Yavuz Karahan¹

Uşak University Faculty of Medicine Department of Physical Medicine and Rehabilitation, 64300, Uşak, Türkiye

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to examine the postgraduate theses on cerebral palsy in Turkey thematically and methodologically.

Methods: The theses examined were found by typing ‘cerebral palsy’ in the index search section of the National Thesis Database. All postgraduate theses with the word “cerebral palsy” in the thesis keywords were listed and analysed in detail by two researchers. Theses were searched by document review method and therefore ethics committee approval was not obtained.

Results: A total of 489 theses made until January 2025 were evaluated. Of the theses examined, 65% were for master’s degree, 24% for specialization in medicine, 11% for doctorate,

1% for specialization in dentistry and proficiency in art. All 91% of the theses can be accessed. When evaluated as the department where the theses were planned, pediatrics ranked first with a rate of 36%, physical medicine and rehabilitation department ranked second with 33% and orthopedics and traumatology department ranked third with 11%.

Conclusion: While significant progress has been made in diagnosing and treating cerebral palsy, there is a clear need for more research into preventive strategies, long-term outcomes, and interdisciplinary approaches to better address the diverse aspects of the condition. Strengthening efforts in these areas will enhance both the understanding and management of cerebral palsy.

Keywords: Research Trends, Content Analysis, Postgraduate Education, Cerebral Palsy

INTRODUCTION

Cerebral palsy (CP) is a group of lifelong neurological disorders that affect movement, posture, and muscle coordination due to damage to the developing brain, often occurring before, during, or shortly after birth. The condition varies widely in severity, ranging from mild motor impairments to significant physical and cognitive disabilities. Common symptoms include muscle stiffness (spasticity), involuntary movements (dyskinesia), and difficulty with coordination and balance (ataxia). Additionally, many individuals with CP experience associated conditions such as speech and communication difficulties, intellectual disabilities, seizures, vision or hearing impairments, and musculoskeletal complications. While CP itself is non-progressive, meaning the brain injury does not worsen over time, its impact on the body can change, necessitating continuous medical care, rehabilitation, and support. The causes of CP are diverse, often linked to prenatal infections, birth complications such as oxygen deprivation, or genetic factors. Due to its complex nature, CP requires a multidisciplinary approach to treatment, including physical therapy, occupational therapy, speech therapy, medications, and in some cases, surgical interventions to improve mobility and quality of life.

As one of the most common neurological disorders in children, CP poses significant challenges not only for affected individuals and their families but also for healthcare professionals, educators, and policymakers. Managing CP effectively requires a comprehensive and multidisciplinary approach that integrates medical, educational, and social support systems. Given the lifelong impact of the condition, academic research plays a crucial role in advancing understanding, improving treatment methods, and developing more effective rehabilitation strategies. In Türkiye, postgraduate theses serve as a valuable resource, offering insights into evolving perspectives on CP, including advancements in therapy, assistive technologies, and patient care.

This study aims to analyse postgraduate theses on cerebral palsy in Türkiye to identify research trends, gaps, and overall contributions to the field. By examining these academic works, we can assess how CP has been studied over time, determine which aspects have received the most attention, and highlight areas where further research is needed. Comparing these findings with international studies will help provide a broader perspective on the academic landscape of CP research in Türkiye, ultimately contributing to more effective policies and interventions for individuals with CP.

MATERIALS AND METHODS

This study, which aims to evaluate postgraduate theses on cerebral palsy (CP) conducted in Türkiye, is designed as a descriptive research study. The theses were identified using the keyword “cerebral palsy” in the index search section of the National Thesis Database. All postgraduate theses that included the term “cerebral palsy” in their keywords were listed and analyzed in detail. A total of 489 theses completed up until January 2025 were included in the analysis. The document review method was used to examine the content, themes, and research trends of these theses. Since the study is based on publicly available documents and does not involve human participants, ethics committee approval was not required.

Statistical Analysis

In this study, data collection was conducted using the document analysis method, which involved examining, note-taking, and evaluating relevant sources. The keyword “cerebral palsy” was used as the primary search term in the National Thesis Database to identify relevant postgraduate theses. The selection of theses for analysis was determined in advance, and the collected data were examined in detail based on predefined classification schemes. Descriptive statistical methods, including percentage and frequency analysis, were used to evaluate the research findings.

RESULTS

A total of 489 postgraduate theses containing the keyword ‘cerebral palsy’ from the National Thesis Centre database were analysed for the period between 1986 and 2024. Of these, 64.42% (315 theses) were at the Master’s level, 11.04% (54 theses) were Doctoral (PhD) dissertations, 24.13% (118 theses) were classified under Specialization in Medicine, 0.2% (1 thesis) fell under Specialization in Dentistry, 0.2% (1 thesis) were in the Proficiency in Art category (Figure 1).

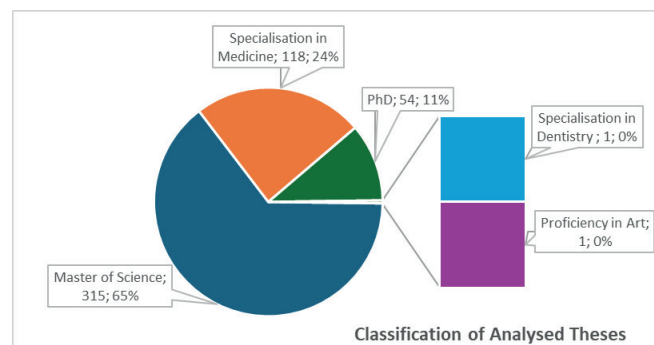

Figure 1: Classification of the theses analysed according to their fields of study

Of the 489 theses analysed, 447 (i.e. 91%) have full text access permission. The distribution of the studies according to year of publication is shown in Figure 2. There has been an increase in the number of studies on CP in the last 10 years

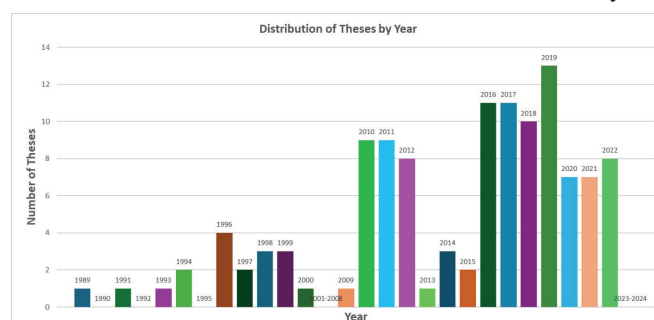

Figure 2: Distribution of postgraduate theses on CP according to years

however it has also been observed that no studies on cerebral palsy (CP) have been conducted in the last two years.

A more detailed analysis of the theses conducted in the field of medicine indicates that 37.29% (43 specialization theses and 1 subspecialization thesis) were carried out in the Department of Pediatrics, followed by 33.90% (40 theses) in the Department of Physical Medicine and Rehabilitation, 9.32% (11 theses) in the Department of Orthopaedics and Traumatology, 8.47% (10 theses) in the Department of Neurology, 4.24% (5 theses) in the Department of Radiology and Nuclear Medicine, 1.69% (2 theses) in the Department of Anaesthesia and Reanimation, 1.69% (2 theses) in the Department of Paediatric Surgery, and 0.85% (1 thesis) in each of the following departments: Family Medicine, Genetics, Nutrition and Dietetics, Otorhinolaryngology, and Gynaecology and Obstetrics (Figure 3).

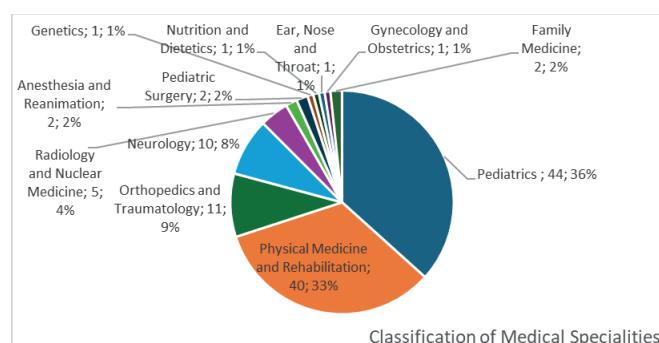

Figure 3: Percentage distribution of the analyzed theses according to medical specialization subjects.

The distribution of medical theses on cerebral palsy highlights a predominant focus on pediatrics, physical medicine and rehabilitation, and orthopaedics and traumatology, reflecting the multidisciplinary nature of the condition's management. The relatively lower number of theses in fields such as genetics, nutrition and dietetics, and gynaecology and obstetrics suggests potential areas for further research. These findings underscore the need for a more comprehensive approach to cerebral palsy research, encompassing a wider range of medical disciplines to enhance understanding and improve patient care.

In terms of thesis topics, 17% (20 theses) focused on factors related to the disease, 39% (45 theses) addressed treatment approaches, 41% (47 theses) examined the diagnosis of cerebral palsy, and 3% (3 theses) explored awareness levels and prevention strategies (Figure 4).

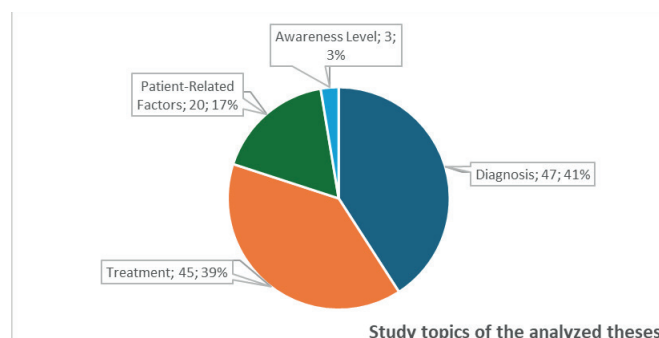

Figure 4: Study topics of the analyzed theses.

Among the analysed theses, cross-sectional studies were the most common ($n = 50$), followed closely by prospective studies ($n = 48$), while retrospective studies were less frequent

($n = 17$). The predominance of cross-sectional and prospective designs suggests a strong emphasis on capturing current clinical data and observing patient outcomes over time. In contrast, the relatively lower number of retrospective studies may indicate limited access to historical patient records or a preference for real-time data collection in cerebral palsy research. This distribution highlights the need for a more balanced approach that integrates retrospective analyses to provide long-term insights into disease progression and treatment outcomes. A detailed breakdown of the study designs is presented in the figure 5.

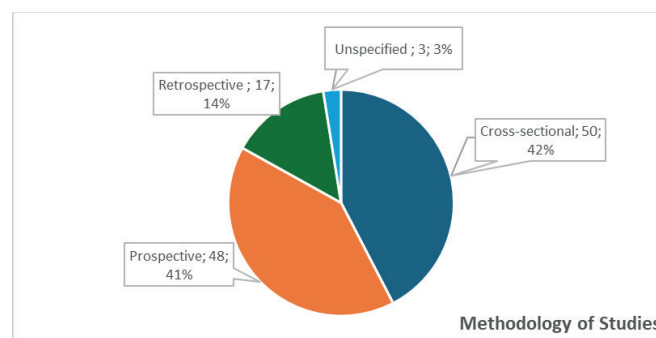

Figure 5: Methodology of studies

An analysis of the sample sizes in the examined theses reveals that the majority of studies ($n = 46$) involved relatively small sample groups of 0–50 participants. Studies with 50–100 participants were fewer in number ($n = 25$), followed by those with 100–200 participants ($n = 18$), while only a limited number of studies ($n = 5$) included larger sample sizes of 200–300 participants (figure 6). This distribution suggests a tendency toward studies with smaller cohorts, which may be influenced by challenges in recruiting participants, resource constraints, or the specific methodologies employed. While smaller sample sizes can provide valuable preliminary insights, larger studies are essential for enhancing statistical power and generalizability. Future research could benefit from efforts to increase sample sizes, thereby improving the robustness and applicability of findings in the field of cerebral palsy.

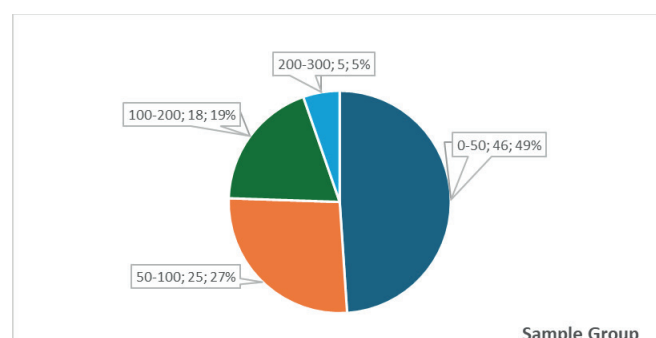

Figure 6: Distribution of the sample group

An examination of the study types revealed that, among 118 analyzed theses, only one was categorized as a laboratory study (Figure 7). This strikingly low proportion suggests a predominant reliance on clinical, observational, or interventional research methodologies rather than experimental laboratory-based investigations. The limited number of laboratory studies may reflect challenges such as funding constraints, the complexity of experimental design, or a greater emphasis on patient-centered research in the field of cerebral palsy. Given the critical role of laboratory studies

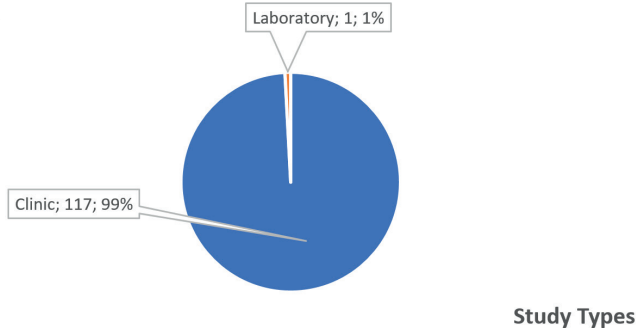

Figure 7: Types of studies conducted

DISCUSSION

This study aimed to analyze postgraduate theses on cerebral palsy conducted in Turkey, examining a total of 489 theses published between 1989 and 2024. The findings indicate a notable increase in the number of theses between 2016 and 2020, suggesting a growing academic interest in the field during this period. The Department of Pediatrics emerged as the most common discipline conducting research on cerebral palsy, highlighting the strong emphasis on pediatric care and management.

The analysis of postgraduate theses in Turkey is crucial for identifying research trends, addressing societal and economic challenges, promoting innovation and improving the quality of higher education, ultimately contributing to the country's global competitiveness and sustainable development (2,3). Analysing postgraduate theses in medical sciences is especially important in Türkiye as it helps identify gaps in healthcare research, advances evidence-based medical practices, and addresses public health challenges unique to the region. This process fosters innovation in treatment methods, strengthens the healthcare system, and ensures that medical education aligns with global standards, ultimately improving patient outcomes and contributing to the country's overall well-being. (3)

In terms of study design, clinical and cross-sectional methodologies were the most frequently employed, reflecting a preference for observational and patient-centered research over experimental or longitudinal approaches. Additionally, the majority of theses focused on the diagnosis and treatment of cerebral palsy, while relatively fewer studies addressed prevention and long-term disease management. This trend suggests that while efforts are being made to improve early identification and therapeutic interventions, there remains a need for increased research into preventive strategies and the long-term outcomes of affected individuals.

Given the multifaceted nature of cerebral palsy, future research should aim for a more interdisciplinary approach, incorporating laboratory-based studies, longitudinal cohort analyses, and investigations into rehabilitation, quality of life, and psychosocial aspects. Strengthening research efforts in these areas could contribute to a more comprehensive understanding of the condition, ultimately aiding in both the prevention of cerebral palsy and the mitigation of its long-term morbidities.

REFERENCES

- 1) National Thesis Database (2025) (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) last Access : 31.01.2025
- 2) Can M, Afyon YA. Voleybol Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. Ege Tıp Bilimleri Dergisi

Bildiri No: 7359

Sunum Tipi: Poster Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Riskli Bebekler ve Erken Müdahale

Farklı Kültürlerde Özel Gereksinimli Bireylere Yaklaşım: İsviçre Örneği

Senay Şirin¹, Nergiz Yılmaz¹

¹-Şişli Meslek Yüksekokulu

Amaç: Bu çalışmanın amacı, İsviçre’de özel gereksinimli bireylere yönelik yaklaşımları kültürel, sosyal ve eğitimsel bağlamda incelemektir. Çalışma, İsviçre’nin özel gereksinimli bireyler için geliştirdiği politikaların ve uygulamaların, bireylerin toplumsal hayata katılımı üzerindeki etkilerini anlamayı hedeflemektedir. İsviçre örneği, farklı kültürlerde özel gereksinimli bireylere yönelik yaklaşımları karşılaştırmalı olarak değerlendirmek için önemli bir model sunmaktadır.

Yöntem: Araştırma, İsviçre’deki özel gereksinimli bireylere yönelik hizmetlerde görev alan uzmanlar ve ailelerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelere dayanmaktadır. Çalışmada, İsviçre’deki kapsayıcı eğitim uygulamaları, sosyal destek mekanizmaları ve toplumsal farkındalık düzeyleri üzerine veri toplanmıştır. Görüşmeler, bireysel deneyimlerin ve mevcut politikaların etkilerinin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Veriler, nitel analiz yöntemleriyle tematik olarak incelenmiştir. İsviçre’de özel gereksinimli bireyler için kapsayıcı bir yaklaşımın benimsendiği ve bu bireylerin eğitimden istihdama kadar pek çok alanda desteklendiği belirlenmiştir.

Bulgular: Görüşmelerde, İsviçre’nin federal yapısının, her kantonun kendi eğitim ve sosyal destek politikalarını geliştirmesine olanak sağladığı vurgulanmıştır. Bununla birlikte, uzmanlar arasında uygulamalarda standartlaşma eksikliğinin bazı zorluklara yol açtığı ifade edilmiştir. Aileler ise İsviçre’deki sosyal hizmetlerin bireysel ihtiyaçlara göre şekillendiğini ve toplumsal farkındalığın yüksek olduğunu belirtmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, İsviçre’de özel gereksinimli bireylere yönelik yaklaşımların güçlü yönlerini ve iyileştirilmesi gereken alanlarını ortaya koymaktadır. İsviçre’nin birey odaklı ve kapsayıcı uygulamaları, farklı kültürlerde özel gereksinimli bireylere yönelik politikaların geliştirilmesine ışık tutabilecek niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: özel gereksinim, farklı kültürler, isviçre

Bildiri No: 7608

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP ve Genetiği

Türk Serebral Palsi Kohortunda Ekzom Sekanslama ile Yeni Gen ve Varyantların Belirlenmesi ve Tanı Veriminin Artırılması

Ayça Yiğit¹, Özlem Akgün Doğan², Günseli Bayram Akçapınar³, Semih Ayta⁴, Özkan Özdemir⁵, Kaya Bilgüvar⁶, Uğur Özbek⁷

1-İzmir International Biomedicine and Genome Institute, Dokuz Eylül University ; Nadir ve Tanısız Hastalıklar Platformu, İBG - İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi, İzmir, Türkiye.

2-Tıp Fakültesi, Pediatri Anabilim Dalı, Pediatrik Genetik Bölümü; Tıbbi Genetik Anabilim Dalı; Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaçlar Uygulama ve Araştırma Merkezi (ACURARE), Acıbadem Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

3-Tıbbi Biyoteknoloji Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Acıbadem Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

4-Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı, İstanbul, Türkiye.

5-Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı; Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaçlar Uygulama ve Araştırma Merkezi (ACURARE), Acıbadem Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

6-Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaçlar Uygulama ve Araştırma Merkezi (ACURARE), Acıbadem Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

7-Nadir ve Tanısız Hastalıklar Platformu, İBG - İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi, İzmir, Türkiye.

8-Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı; Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaçlar Uygulama ve Araştırma Merkezi (ACURARE), Acıbadem Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

Amaç: Serebral Palsi (CP) dünya çapında yaklaşık 500 çocukta 1’inde gözlenen, genellikle ilerleyici olmayan ve motor işlevleri ve duruş gelişimini etkileyen nörogelişimsel bir hastalıktır. CP için çoklu doğum, prematürite, plasental patoloji, ve hipoksi-iskemi gibi prenatal ve perinatal çevresel risk etkenleri tanımlanmıştır. Bunun dışında, CP olgularının önemli bir kısmında çevresel etkenler saptanamamakta ve ilişkili bir konjenital anomali gözlenmekte ya da genetik değişikliklerin varlığı öngörülmektedir. Özellikle CP gibi fenotipik çeşitliliği yüksek olan hastalık gruplarının genetik etiyolojisinin aydınlatılması için dizileme teknolojilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ailesel dizileme veya ‘trio-WES’, indeks hastadaki birçok varyantı tüm ekzom dizileme (WES) teknolojisi ile etkili bir şekilde değerlendirmek için kullanılır. Yaklaşımımız, trio-WES verileriyle ve Türk CP kohortundaki çözülmemiş vakalardan klinik ve tüm ekzom verilerini yeniden analiz ederek tanısal kesinliği ve verimi artırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı, Pediatrik Nöroloji ve Tıbbi Genetik kliniklerinden CP kliniğine benzer özellikler gösteren hastalar kohort için seçildi ve onamı alınan hastaların biyolojik materyalleri ve omik verileri ACU-Biyobankasına entegre edildi. Genom analizi, GENNEXT genom analiz aracı ile gerçekleştirildi. Gerektiğinde, aday varyantlar, varyant filtreleme ve önceliklendirmenin ardından Sanger dizilemesiyle doğrulandı. Hastalar belirli kriterlere göre uygunluk açısından tarandı. Çalışma kohortuna toplam 66 çözülmemiş CP vakası dahil edildi. Bunlardan 51’i klinik ekzom dizileme verisi (CES), 5’i tüm ekzom dizileme verisi (WES) ve Trio-WES (n=10) analizlerinden oluşmaktaydı.

Bulgular: Halen devam etmekte olan analiz sürecinde şu

ana kadar analiz edilen vakaların %42’sinde (28/66) SCN2A, PLA2G6, WWOX, CTNNB1 dahil olmak üzere klinik ilişkisi bilinen genlerde bir ya da birden fazla patojenik ve muhtemel patojenik varyantlara sahipti. Bir hastanın ise iki gende (ASXL1 ve SETBP1) patojenik varyant taşıdığı gözlemlendi. Ayrıca, gözlemlenen fenotiplerle ilişkili genler içinde vakaların %21’inde (14/66) klinik önemi belirsiz varyantlar (VUS) tespit edildi. Ek olarak, Trio-WES analizi KIF1A ve SYNGAP1 genlerinde de-novo varyantları ortaya koydu.

Sonuç: CP kohortlarındaki genetik heterojenite varlığını destekler biçimde, CP benzeri semptomları olan hastaları kohorta dahil etmiş olmamıza rağmen birçok farklı genetik tanı saptandı. Bu ön bulgular CP’nin karmaşık genetik manzarasını vurgulamaktadır. Daha fazla araştırma, CP’nin genetik etiyolojisinin belirlenmesine ve ayırıcı tanıda kesinliğin artırılmasına önemli ölçüde katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Genetik, Serebral Palsi, Ekzom Dizileme

Bildiri No: 7863

Sunum Tipi: Poster Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Spor ve Sosyal Hayata Katılım

Otizmlı Çocukların Ailelerin Sportif Faaliyetlere Bakış Açısının İncelenmesi

Senay Şirin¹, Adem Duran¹

1-Şişli Meslek Yüksekokulu

Amaç: Bu çalışmanın amacı, otizmlı çocukların ailelerinin sportif faaliyetlere yönelik algılarını, bu faaliyetlere katılımın çocuklar üzerindeki etkilerini ve katılım süreçlerinde karşılaşılan zorlukları incelemektir. Çalışma, sportif faaliyetlerin otizmlı çocukların sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimine katkılarını aile perspektifinden değerlendirerek, bu alanda farkındalık yaratmayı hedeflemektedir.

Yöntem: Bu araştırma, nitel yöntemlere dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Otizmlı çocukların ebeveynleriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde ailelerin sportif faaliyetlere yönelik tutumları, çocuklarının bu faaliyetlere katılım süreçleri ve bu süreçte yaşadıkları deneyimler ele alınmıştır. Veriler, tematik analiz yöntemiyle incelenmiş ve ailelerin sportif faaliyetlere ilişkin algıları, engeller ve öneriler gibi ana temalar altında kategorize edilmiştir.

Bulgular: Görüşme sonuçlarına göre, aileler sportif faaliyetlerin otizmlı çocukların sosyal becerilerini geliştirdiğini, fiziksel enerjilerini sağlıklı bir şekilde yönlendirmelerine yardımcı olduğunu ve özgüvenlerini artırdığını belirtmiştir. Ancak, sportif faaliyetlere katılımda çeşitli zorluklarla karşılaşıldığı tespit edilmiştir. Bu zorluklar arasında uygun spor programlarının sınırlı olması, eğitmenlerin otizm konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması ve ekonomik yükler öne çıkmıştır. Bazı aileler, çocuklarının sportif faaliyetlere katılımda bireysel farklılıkların dikkate alınmadığını ifade etmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, otizmlı çocukların sportif faaliyetlere katılımının önemini ve bu süreçte ailelerin karşılaştığı engelleri ortaya koymaktadır. Bulgular, otizmlı bireylerin sportif faaliyetlere erişimini artırmak için eğitmen eğitimi, ekonomik destek ve kapsayıcı spor programlarının geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu alan, otizmlı bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik önemli bir potansiyel taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Spor, Aile

Bildiri No: 8087

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Engellinin Cinsel Yaşamı

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylerin Cinsel İçerikli Problem Davranışlarının Normal Gelişim Gösteren Kardeşlerinin Bireysel Ve Sosyal Yaşamlarına Yansımaları**Seyma Ünal², Özlem Çelik¹, Başak İbiş³**

1-İstanbul Okan Üniversitesi

2-Büyükçekmece Kuvayi Milliye İlkokulu

3-Antakya Apaydın Ortaokulu

Amaç: Bu araştırmanın amacı, otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan bireylerin cinsel içerikli problem davranışlarının, normal gelişim gösteren kardeşlerinin bireysel ve sosyal yaşamlarına yansımalarının değerlendirilmesidir.

Yöntem: Araştırma, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılarak yürütülmüştür. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme ve kartopu örnekleme yöntemleri tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, OSB'li kardeşe sahip olan 10 normal gelişim gösteren birey oluşturmaktadır. Veriler, normal gelişim gösteren kardeşlere yönelik soruları içeren "Demografik Bilgi Formu" ile araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu sorulardan oluşan "Görüşme Formu" kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen bu verilerin içerik analizleri yapılmıştır. Araştırmacı verileri detaylı bir şekilde inceledikten sonra temalar oluşturulmuştur. Temel alınan amaçları derleyen kelimeler dikkate alınarak temalar ve alt temalar oluşturulmuştur.

Bulgular: Bu araştırmadan elde edilen bulgulara bakıldığında, en sık karşılaşılan cinsel içerikli problem davranışlar arasında mastürbasyon, izinsiz dokunma, cinsel organına dokunma, cinsel içerikli küfür kullanma ve aşırı ilgili davranışlar yer almıştır. Bu davranışların genellikle sinirlilik, soyunma, yeni biriyle tanışma veya karşı cinsten biriyle görüşme gibi durumlarda sergilendiği ve yer ile zaman fark etmeksizin ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Araştırmada, OSB'li bireylerin cinsel içerikli problem davranışlarının, normal gelişim gösteren kardeşlerinin cinsel ve sosyal yaşamlarına yansımaları, katılımcıların görüşleri doğrultusunda iki alt tema altında incelenmiştir: kardeşlerin bireysel yaşamlarına ve sosyal yaşamına yansımaları. Araştırma, OSB'li bireylerin cinsel içerikli problem davranışlarının, kardeşlerinin bireysel ve sosyal yaşamlarına farklı yansımaları olduğunu göstermektedir. Bazı katılımcılar, OSB'li kardeşlerinin davranışlarının kendi cinsel yaşamlarını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Örneğin, K6, "Cinsellikle ilgili bir şey duymak istemiyorum" diyerek cinsellikten uzaklaştığını ifade etmiştir. K9 ise, "Cinsellikten soğudum zaman zaman" demiştir. Buna karşın, K5 gibi bazı katılımcılar, OSB'li kardeşlerinin davranışlarının cinsel yaşamlarına etkisi olmadığını belirtmiştir. Sosyal yaşama etkiler konusunda ise, bazı katılımcılar, OSB'li bireylerin cinsel içerikli davranışlarının sosyal yaşamlarını zorlaştırdığını ifade etmiştir. K7, "Dışarı çıkıp vakit geçirmek zorlaşıyor" demiştir. Diğer taraftan, K10 gibi bazı katılımcılar, bu davranışların sosyal yaşamlarına etkisi olmadığını belirtmiştir. Bu bulgular, OSB'li bireylerin cinsel içerikli problem davranışlarının kardeşlerin yaşamlarına olan yansımalarının kişiden kişiye farklılık gösterdiğini ve bu durumun bireysel ve sosyal bağlamda çeşitli boyutlara sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç: Bu araştırmanın sonucu, OSB'li bireylerin cinsel

davranışlarına yönelik farkındalık eğitimlerinin önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca, OSB'li bireylerle birlikte yaşayan aile üyeleri ve yakın çevrelerine yönelik eğitimlerin verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu tür eğitimler, OSB'li bireylerin cinsel davranışlarının daha iyi anlaşılmasını sağlayarak, ailelerin ve çevrenin bu durumla başa çıkma becerilerini geliştirebilir. Böylece, hem OSB'li bireylerin hem de onların yakın çevrelerinin daha sağlıklı ve uyumlu bir yaşam sürmelerine katkı sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Cinsel İçerikli Problem Davranış, Otizm Spektrum Bozukluğu, Cinsellik

Bildiri No: 8580

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Görme ve İletişim / Yardımcı Teknolojiler

Gemini 2.0 Flash ile Mobil Tabanlı Zihinsel Haritalandırma: Görme Engelli Bireyler için Video Akışı ve Çevresel Algıyı Artırmaya Yönelik AI Tabanlı Yaklaşım**Sarper Arıkan¹, Necla Işıkdogan Uğurlu², Nilay Kayhan³**

1-BEKO BT (Bilgi Teknolojileri) Çözümleri Test ve Kalite

Yönetim Birimi, İstanbul, Türkiye

2-Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim

Fakültesi Özel Eğitim Bölümü, Zonguldak/Ereğli, Türkiye

3-Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri

Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Görme engelli bireylerin çevresel farkındalığını artırmak ve zihinsel haritalandırma süreçlerini desteklemek amacıyla, mobil cihazlar üzerinde çalışan yapay zeka tabanlı çözümler büyük bir potansiyel sunmaktadır. Görme duyusu bireyin çevresini algılamasına fırsat tanıyarak hayatın her alanında önemli rol oynamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre dünya genelinde en az 2.2. milyar kişinin görme duyusunu ilgilendiren problemlerle karşı karşıya olduğuna dikkat çekilmektedir (Dünya Sağlık Örgütü, 2023). Görme engelli bireyler, çevrelerindeki nesneleri algılamak ve zihinsel haritalar oluşturmak için genellikle ek yardım araçlarına ihtiyaç duyarlar. Google'ın en yeni yapay zeka modeli olan Gemini 2.0 Flash, yüksek hızda veri işleme ve çok modlu çıktı yetenekleriyle çevresel farkındalığı artırabilir. Bu çalışmada, Gemini 2.0 Flash modelinin mobil cihazlar üzerinde çalışacak şekilde tasarlanmış bir sistemde nasıl kullanılabileceği ele alınmıştır.

Yöntem: Gemini 2.0 Flash modelinin mobil cihazlar üzerinde çalışabilecek şekilde tasarlanmış bir sistemde kullanımını konu alan çalışma, sistem mimarisi, video akışı ve görsel işleme, doğal dil işleme ve sesli geri bildirim adımlarından oluşurken; tasarımı çevresel algıyı artıran özellikler, anlık çevre analizi, bağlamsal betimleme ile engel tespitidir. Sistemin alt yapısı Gemini 2.0 Flash, mobil uyum ve performans ile çevrimdışı-çevrimiçi çalışma aşamalarından oluşmaktadır.

Bulgular: Sistem Mimarisi Video Akışı ve Görsel İşleme, Doğal Dil İşleme (NLP), Sesli Geri Bildirim adımlarından oluşmaktadır. Sistem, kullanıcının hareketlerini yönlendirmek ve çevre hakkında bilgi sağlamak için sesli geri bildirim modülü içerir. Çevresel Algıyı Artıran Özellikleri ise Anlık Çevre Analizi, Bağlamsal Betimlemedir. Örneğin kullanıcıya 'Bu alan bir oturma odasına benziyor; sağınızda bir kanepe, solunuzda bir masa var.' şeklinde bildirimi içerirken, Engel Tespitine de izin vermektedir. Teknik Altyapı Gemini 2.0

Flash ve Mobil Uyum Performanstan oluşturulmuştur. Sistem Çevrimdışı ve Çevrimiçi Çalışma özellikleri ile internet bağlantısı olmayan durumlar için önceden eğitilmiş modellerle temel işlevler sağlanarak çalışmaktadır. Sistem, gerçek zamanlı betimlemelerle kullanıcıların çevresel farkındalığını önemli ölçüde artırır. Nesne tanıma ve yönlendirme özellikleri, bireylerin bağımsızlıklarını destekler. Tehlike durumlarını fark etmelerini sağlar. Gemini 2.0 Flash modelinin mobil cihazlar üzerinde çalışacak şekilde tasarlanmış bir sistemde nasıl kullanılabileceğine ilişkin uygulama senaryoları ev içi yönlendirme ile dış mekan gezinme örnekleri ile betimlenmiştir. Ev İçi Yönlendirmede kullanıcı, mobil cihazını elinde tutar ve kamera açırken sistem çalışmaya başlar. Sistem, 'Önünüzde bir sehpa var, kenarına dikkat edin.' şeklinde bilgilendirir. Kullanıcı, yönlendirmeleri takip ederek güvenli bir şekilde hareket eder.

Sonuç: Gemini 2.0 Flash tabanlı sistem, görme engelli bireylerin çevresel algılarını artırmak, zihinsel haritalandırma süreçlerini desteklemek için yenilikçi bir yaklaşım sunmaktadır. Sistemin daha fazla bağlamsal veriyi işleyebilmesi ve kullanıcı geri bildirimlerine dayalı olarak özelleştirilebilir hale gelmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görme Engelli Birey, AI Tabanlı Yaklaşım, Mobil Tabanlı Zihinsel Haritalandırma, Gemini 2.0 Flash, Doğal Dil İşleme (NLP)

Bildiri No: 8953

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP ve Erken Tanı

Serebral Palside Erken Müdahale Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz

Neslihan Özgül Çakmak¹, Merve Pehlivan¹

¹-İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Serebral Palsi (CP), hareket, duruş ve kas tonusunda ortaya çıkan bozukluklarla karakterize edilen ve altta yatan beyin bozukluklarının farklı türlerden oluşan bir grubunu kapsayan bir şemsiye terimdir. Bu araştırmanın amacı Web Of Science veri tabanında yer alan serebral palsi konulu yayınların bibliyometrik analizlerinin yapılması ve alanın sosyal, kavramsal ve entelektüel yapısının belirlenmesidir.

Yöntem: Bu kapsamda ((ALL=(cerebral palsy*)) AND ALL=(early intervention*)) arama stratejisi ile arama yapılmış ve 31.12.2024 tarihine kadar olan tüm yayınlar (n: 1911) ulaşılan tüm yayınlar çalışma kapsamına alınmıştır. Veriler R paket programı üzerinden Biblioshiny uygulaması kullanılarak analiz edilmiş, bu kapsamda frekans ve yüzdelerden, çizgi grafiklerinden ve bağlantı haritalarından faydalanılmıştır.

Bulgular: Bulgular serebral palsi ile ilgili çalışmaların yıllık olarak %5,34 oranına büyüme gösterdiğini ve %24,21 oranında uluslararası iş birliği içinde çalışmalar gerçekleştirildiğini göstermiştir. Uluslararası iş birliği en sık olarak Avustralya ve ABD arasında gerçekleştirilmiştir. Serebral Palsi ile ilgili en çok yayının Developmental Medicine and Child Neurology dergisinde yayınlandığı belirlenmiştir. Serebral palsi ve erken müdahale çalışmalarının daha çok çocukların kaba motor fonksiyonları konularına yoğunlaştığı, ancak son dönemlerde "psikoterapi, pediatri ve beyin" konularına odaklanıldığı ve "üst ekstremité işlevleri" ve "mobilite araçları" konularında çalışmaların hızla arttığı belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırma kapsamında kavramsal, sosyal ve entelektüel yapıya dair elde edilen tüm bulgular literatür kapsamında tartışılmış ve serebral palsi ile ilgili uluslararası iş birliği içinde ve son dönemde etkin olduğu belirlenen konularda çalışmaların yapılması, uzmanlara sunulan bu bibliyometrik verilerin incelenerek literatürde boşluğu belirlenen konulara odaklanılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, erken müdahale, bibliyometrik analiz, erken tanı, riskli bebek

Bildiri No: 9084

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / CP'li Bireylerin Rehabilitasyonunda Güncel ve kanıta dayalı Yaklaşımlar

Serebral Palsili Çocuklarda Core Stabilizasyon Egzersizlerinin Üst Ekstremité Fonksiyonu Ve Denge Üzerine Etkisi

Kübra Ecem Küçük¹, Çiğdem Çekmece¹

¹-Kocaeli Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmada Serebral Palsili (SP) çocuklara uygulanan core stabilizasyon egzersizlerinin, denge ve üst ekstremité fonksiyonlarına olan etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırmamıza Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı'na tedavi amaçlı başvurmış, SP tanısı almış 5-12 yaş arası Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi'ne (KMFSS) göre I-II- III seviyesinde, El Becerileri Sınıflandırma Sistemi'ne (EBSS) göre I-II- III seviyesinde, spastisite düzeyi; Modifiye Ashworth Skalası'na (MAS) göre ≤ 2 seviyesinde olan 28 SP'li çocuk çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmaya dahil edilen hastalar kontrol grubu (14 kişi) ve çalışma grubu (14 kişi) olarak randomize edilmiştir. Her iki gruba da 3 hafta süreyle, haftada 5 gün olacak şekilde, konvansiyonel tedavi ve iş uğraşı terapisi uygulanırken, çalışma grubuna bu tedavilere ek olarak günde 45 dakika core stabilizasyon egzersizleri uygulanmıştır. Her iki gruptaki hastaların demografik bilgileri alındıktan sonra, üst ekstremité fonksiyonlarını değerlendirmek için tedavi öncesi ve sonrasında Kutu Blok Testi (KBT) ve Assisting Hand Assessment (AHA) kullanılmıştır. Hastaların dengesini değerlendirmek için tedavi öncesi ve sonrasında Pediatrik Berg Denge Ölçeği (PBDÖ), Gövde Kontrol Ölçüm Skalası (GKÖS) ve Fonksiyonel Uzanma Testi (FUT) kullanılmıştır.

Bulgular: Her iki grubun tedavi öncesinde demografik ve klinik parametrelerinin veri sonuçları açısından karşılaştırmalarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmedi ($p>0,05$). Her iki grubun tedavi sonrası verileri karşılaştırıldığında; GKÖS statik oturma parametresinde ($p=0,050$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı. Tedavi sonrası değişim yüzdelğinde, KBT, PBDÖ, FUT, GKÖS Statik Oturma, GKÖS Dinamik Oturmada Seçici Hareket Kontrolü, GKÖS Total parametrelerinde istatistiksel olarak çalışma grubu lehine anlamlı fark tespit edildi.

Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları SP'li çocuklarda core stabilizasyon egzersizlerinin denge ve unilateral üst ekstremité fonksiyonları üzerinde olumlu etkiler oluşturduğu ancak bimanuel üst ekstremité fonksiyonları üzerinde istatistiksel olarak bir katkı sağlamadığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar SP'li çocukların rehabilitasyon programına eklenecek olan core stabilizasyon egzersizlerinin üst ekstremité fonksiyonları

ve denge parametreleri üzerinde olumlu etki yaratacağını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi, Core Stabilizasyon Egzersizleri, Üst Ekstremitate Fonksiyonları, Denge

Bildiri No: 9466

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Dil ve Konuşma Terapisi

Cerebral Palsy'li Çocukların Yeme Ve Yutma Bozuklukları Durumları İle Ebeveynlerinin Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Mümüne Merve Parlak¹, Mete Orcun Bayrakdar², Tuğba İnce¹, Özgür Bozdağ²

1-Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye

2-Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye

Amaç: Cerebral Palsy'li (CP) çocuklarda yeme ve yutma bozuklukları görülebilmektedir. Bu bozuklukların görülmesi; CP'li çocukların ebeveynlerinin fiziksel yorgunluk, duygusal stres ve sosyal izolasyon gibi çeşitli zorluklar yaşamasına yol açabilir. Aynı zamanda bakım verenlerin yaşam kalitesini de etkileyebilir. Bu çalışmada CP'li çocuklarda yeme ve yutma bozuklukları görülme durumları ile CP'li çocukların ebeveynlerin yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmaktadır.

Yöntem: Çalışma yaş ortalaması $6,27 \pm 5,10$ olan 41 CP'li çocuk (28 erkek, 13 kadın) ve yaş ortalaması $32,34 \pm 7,18$ olan 41 ebeveyn (27 kadın, 14 erkek) ile gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme ölçekleri ve onay sorusu hariç 13 sorudan oluşan demografik bilgi formu, Google Forms aracılığıyla CP'li çocukların ebeveynlerine doldurtulmuştur. CP'li çocukların yeme ve yutma bozukluklarını belirlemek için Pediatrik Yeme Değerlendirmesi Ölçeği-10 (PEDİ EAT-10), Davranışsal Yeme Bozuklukları Ölçeği (DYBÖ) kullanılmıştır. Ebeveynlerin yaşam kalitesine ilişkin boyutlarını incelemek amacıyla ise SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği (SF-36) Sağlık Anketi uygulanmıştır.

Bulgular: CP'li çocukların ortalama PEDİ EAT-10 toplam puanı $11,20 \pm 8,92$, DYBÖ toplam puanı için $67,46 \pm 8,83$ çıkmıştır. Ebeveynlerin SF-36 toplam puanı ise $58,71 \pm 14,05$ olarak saptanmıştır. Çalışmaya dahil edilen CP'li çocukların PEDİ EAT-10 sonuçlarına göre %65,85' nin (n=27) disfajiye sahip olduğu belirlenmiştir. PEDİ EAT-10 ve DYBÖ toplam puanları ile SF-36 alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı korelasyonlar tespit edilmiştir (p < 0,05). SF-36 Ağrı alt boyutu ile DYBÖ (r = -0,556, p < 0,01) ve PEDİ EAT-10 arasında orta düzeyde negatif bir korelasyon (r = -0,519, p < 0,01) bulunmuştur. Benzer şekilde SF-36 toplam puanları ile hem PEDİ EAT-10 (r = -0,384, p < 0,0132) hem de DYBÖ arasında orta düzeyde negatif bir korelasyonlar (r = -0,395, p < 0,0106) saptanmıştır.

Sonuç: Bu çalışmada CP'li çocuklarda görülen yeme ve yutma ile bozuklukların, çocukların ebeveynlerinin özellikle ağrı algılarını etkileyerek yaşam kalitesini azalttığı görülmüştür. CP'li çocuklarda görülen fiziksel sağlık ile ilişkili bu durumlar, ebeveynlerinin yaşam kalitesinde ölçülebilir bir düşüşe yol açabilmektedir. Bu nedenle CP'li çocukların yeme ve yutma bozukluklarının yönetiminde, sadece sağlık durumlarına yönelik değil; aynı zamanda ebeveynlerin yaşam

kalitesini arttırmaya yönelik bir yaklaşım da izlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Cerebral Palsi, Yeme Bozukluğu, Yutma, Yaşam Kalitesi, Disfaji

Bildiri No: 9735

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / İş Hayatına Katılım

Engellilik, Yoksulluk Ve İstihdamın Kısır Döngüsünden Çıkış: Cp'li Yetişkinler İçin İş Koçu Destekli İstihdam Programı

Buse Eren¹

1-Boğaziçi Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma engelli bireylerin engellilik, yoksulluk ve istihdam arasındaki kısır döngünün altını çizerek istihdamda olmanın toplum yaşamının hayati bir bileşeni olduğunu vurgular ve Cerebral Palsy (CP)'li yetişkinlerin istihdamda daha yüksek bir başarı gösterebilmesi amacıyla iş koçu destekli istihdam programını önerir.

Yöntem: 2000-2025 yılları arasındaki çalışmaları kapsayacak şekilde üç veri tabanı (PubMed, Web of Science, Scopus) sistematik olarak taranır ve kapsam incelemesi yapılır. Önceden belirlenmiş uygunluk kriterlerini sağlayan çalışmalar dâhil edilir. Uygun çalışmalar istihdam, engellilik ve yoksulluk bağlamını içeren ve CP'li yetişkinlerle ilgili birincil araştırmaları inceleyen çalışmaları içerenlerdir.

Bulgular: Engelli yetişkinlerin iş bulma ve istihdamlarını sürdürme konusunda zorluklar yaşadığı ve işgücüne katılım oranlarının düşük, işsizlik oranlarının yüksek olma eğilimde olduğu bilinmektedir. Dahası engellilik ve istihdam ilişkisi yoksulluk bağlamından bağımsız değerlendirilemez; nitekim yoksulluğun yaygınlığını ve karmaşıklığını, engellilik ve istihdamla ilişkisini kabul etmemek durumu sürdüren kritik faktörlerdendir. Engelli kişiler için istihdam istatistiklerinin pek parlak olmayışı ve yoksullukla potansiyel bağlantısı CP'li yetişkinler için de geçerlidir. CP'li bireylerin istihdamı ile ilgili zorluklar açıktır, ancak çözümler daha az açıktır. Herhangi bir destek, danışmanlık olmadığı durumlarda CP'li yetişkinlerin iş deneyimlerinin tam olarak planlanmadığı ve nihayetinde sürecin tatmin edici olmadığı durumlar bildirilmiştir. Bununla birlikte CP'li yetişkinlerin istihdama geçiş süreçleri ile ilgili ihtiyaçları araştırılmalı, kapasite oluşturma ve güçlendirmeye odaklanan bütünsel bir geçiş yaklaşımına duyulan ihtiyaç vurgulanmalıdır.

Sonuç: Çok boyutlu eşitsizliklerle karşı karşıya kalmalarına rağmen CP'li yetişkinler olumlu sosyal sonuçlar elde edebilir, istihdama dâhil olmak da bunlardan biridir. Engellilik ve istihdam sorunlarına dair kanıtlar genellikle kesin veriler olarak ifade edilir, ancak CP'li bireylerin iş bulmaya çalışmasındaki kişisel deneyimleri ve istihdamdayken karşılaşılabilecekleri sorunlar ve çözüm önerileri yeterince hesaba katılmaz. Bu gibi nedenlerle bu çalışma kapsamında CP'li bireylerin istihdama dahil olması ve istihdamda varlığını sürdürebilmesi amacıyla iş koçu destekli istihdam modeli önerilmiştir. İş koçları engelli iş arayanların kariyer hedeflerine ulaşmalarına destek olma konusunda uzmanlaşmış profesyonellerdir. Ayrıca iş koçu desteği, bir işi sürdürmede belirleyici bir faktör olarak değerlendirilmiş ve etkili bir destek aracı olarak kabul edilmiştir. CP'li bireylerin istihdam süreçleri ile ilgili derin motivasyonlarını anlamak, tutkuları, değerleri, güçlü yanları, zorlukları, kendilerine

dair vizyonları, hoşlanmadıkları, pazarlık edilemez yönleri ve diğer motive edici faktörler hakkında bilgi edinmek gibi bireyselleştirilmiş süreçler iş koçları desteği ile yürütülebilir ve böylece CP'li bireylerin istihdamda daha yüksek bir başarı göstermesi mümkün kılınabilir.

Anahtar Kelimeler: iş koçu, Cerebral Palsy, destekli istihdam, engelli yoksulluğu, Serebral palsi

Bildiri No:

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu:

Serebral Palsi Hastalığı İşaretçilerinin Erken Tespitini Sağlayan Yapay Zeka Tabanlı İzleme Sistemi (Ada Bebek Takibi Mobil Uygulaması)

Sema Gül¹, Canan Seren², Yağmur Çam³, Muammer Türkoğlu⁴

1-Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Samsun, Türkiye

2-Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Neonatoloji Bilim Dalı, Samsun, Türkiye

3-İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye

4-Samsun Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Yazılım Mühendisliği Bölümü, Samsun, Türkiye

Giriş: Ülkemizde her yıl yaklaşık 100 bin bebek erken doğumla dünyaya gelmektedir. Dünyada bu sayı yaklaşık 8 Milyonu bulmaktadır. Erken doğumla, zor doğumla ve/veya çeşitli hastalıklarla dünyaya gelen bebeklere riskli bebek denilmektedir. Bu bebeklerin serebral palsi(SP), minor nörolojik defisit (MND) ve gelişim geriliği hastalığına sahip olma olasılığı oldukça yüksektir. Serebral palsi, doğum öncesi, doğum esnası veya doğum sonrası süreçlerde hareket sistemini etkileyen semptomlar barındıran bir nörolojik hastalıktır. İşaretçileri ise hareket bozukluklarını belirten çeşitli emarelerin doğumdan hemen sonra gözlemlenmesidir. Doğum sonrası riskli bebekler iki yıl süreyi bulan süreçte tanılanmaktadır. Riskli bebek grubundaki bebeklerin yenidoğan uzmanı, çocuk nörologu, çocuk fizyoterapisti, çocuk gelişimi uzmanı tarafından ayrıntılı değerlendirme ve takibe alınması gerekir. Bu tanılanmanın en kısa sürede gerçekleştirilmesi için çeşitli testler uygulanmaktadır [1]. Erken tanılama ile yaşam kalitesi artmakta ve engel oranı düşmektedir.

Amaç: Riskli bebeklerde düzeltilmiş 8-22 haftalar arasındaki süreçte görülmesi beklenen, Fidgety “F+” olarak adlandırılan kıpırtı hareketlerinin, anormal tonus, asimetri ve anormal oral motor hareketlerin elektronik ortamda alınan kayıtlar üzerinden yapay zeka uygulaması ile tespit edilmesidir.

Yöntem: Çalışmamızda General Movements (GMs), Infant Motor Profile (IMP), Standardized Infant NeuroDevelopmental Assessment (SINDA) gibi uluslararası geçerliliği olan testlerden faydalanılarak ve klinik bilgi birikimi kullanılarak bir yapay zeka etiketleme sistemi geliştirilmiş ve toplamda 160 bebek değerlendirilmiştir. Her bebeğin 24120 verisi etiketlenerek, veri hareket analizi için Evrişimsel Sinir Ağlarına (Convolutional Neural Networks CNN) dayalı geliştirilen önceden eğitilmiş derin mimari tabanlı sınıflandırıcı modeli geliştirilmiştir. Son olarak, bu karakteristik ve anlamlı özellikler, Destek Vektör Makinesi sınıflandırıcı yönteminin girişine verilmiştir. Başarım F1 değeri

ile belirlenmektedir. F1 başarımı bir modelin doğruluğunu ölçmek için kullanılan ve modelin hem hassasiyet hem de duyarlılık performansını dikkate alan bir metriktir. F1 skoru, özellikle dengesiz veri kümelerinde (sınıfların dengesiz olduğu durumlar) daha anlamlı hale gelir, çünkü doğruluk tek başına yanıltıcı olabilir [2]. Prematüre bebeklerin 18 ayında motor gelişimle ilgili tespitleri sağlayabilmesi nedeniyle 18 ay esas alınarak altın standart oluşturulmuştur. Tahminleme modelinde kaba motor fonksiyon sınıflandırma sistemi (KMFSS) değerlendirme skalası kullanılan skalalardan biridir. Serebral Palsili bireylerin motor fonksiyonlarını değerlendirmek için kullanılan ve hareket kabiliyetlerini beş seviyede sınıflandıran sisteme KMFSS denir.

Sonuçlar: 160 bebeğin her birinin 24120 adet verisi işlenerek F1 başarımı %94 olarak belirlenmiştir. 160 bebekten 34 tanesi SP veya gelişim geriliği tanısı almıştır. 6 tanesi MND ön tanısı ile takip edilmektedir. Çalışmamız sonucunda ADA BEBEK TAKİBİ mobil uygulaması geliştirilmiş ve akıllı telefonlara yüklenebilir hale getirilmiştir. Bu uygulama insan denetimli makine öğreniminin akıllı telefonlardan ihtiyacı olan insanlara ve kliniklere ulaşmasını sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Serebral Palsi, Erken Tanı, Sağlık Teknolojisi.

Kaynaklar

1-Akcan, A.B. and M.K. Türkmen, Riskli bebeklerde serebral palsiyi önleme yöntemleri.

2-Reich, S., et al., Novel AI driven approach to classify infant motor functions. Scientific Reports, 2021. 11(1): p. 9888.

Bildiri No:

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Aile Temelli ve Kanıta Dayalı Yaklaşımlar

Spastik Tip Serebral Palsili Çocuklarda Botulinum Toksin Uygulamalarının Çocukların Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesine Etkisinin Aile Bildirimi İle İncelenmesi

Geylanur Kaya Yavuz¹, Güney Yılmaz², Mintaze Kerem Günel³

1-Giresun Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi

2-Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı

3-Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi

Amaç: Bu çalışma spastik tip Serebral Palsili çocukların Botulinum Toksin (BTX) öncesi ve sonrası aktivite düzeylerindeki değişimleri ve çocukların sağlıkla ilgili yaşam kalitelerindeki (SİYK) değişiminin ICF çerçevesinde aile geri bildirimi ile incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Çalışmaya, 2-11 yaş aralığındaki 20 kız ve 40 erkek olmak üzere toplam 60 spastik SP'li çocuk dâhil edildi. Çalışmaya dâhil edilen SP'li çocukların yaş ortalaması 5,44±2,09 yıldır. Çocukların kaba motor seviyesini belirlemek amacıyla Kaba Motor Sınıflandırma Sistemi Aile Raporu (GMFCS F&R), aktiviteyi değerlendirmek için Pediatrik Veri Toplama Aracı (PVTa) ile, yaşam kalitesini değerlendirmek amacıyla Pediatrik Yaşam Kalitesi Ölçeği (PedsQL), değerlendirmek için kullanıldı.

Bulgular: Çalışmamızda aktivite seviyelerinin Botulinum Toksin (BTX) uygulama öncesi ve sonrası aile tarafından verilen geri bildirimlere dayanarak, PVTa skorlarında üst

ekstremitte, transfer, rahatlık, mutluluk ve global skorlarında anlamlı değişiklik bulundu ($p<0,05$). Çocukların sağlıkla ilgili yaşam kalitesi açısından Peds-QL sonuçlarına göre konuşma hariç tüm alt bölümlerde anlamlı ve olumlu değişiklik saptandı ($p<0,05$). Çocukların ve ailelerinin yaşam kalitesinde anlamlı artışların olduğu bulundu ($p<0,05$). Çocukların Botulinum toksin enjeksiyonu uygulaması ve yardımcı cihaz kullanım özellikleri ($n=60$)

	X±SS	Minimum-Maksimum
FTR seans sayısı	3,17±1,08	2-5
BTX uygulama yaşı	3,23±1,07	2-6
BTX tekrar uygulanma sayısı	2,38±1,99	1-10
	n	%
BTX sonrası alçı uygulaması		
Evet	37	61,67
Hayır	23	38,33
BTX Uygulanan Ekstremitte Bölgesi		
Alt ekstremitte	46	76,67
Üst ekstremitte	1	1,67
Üst ve alt ekstremitte	13	21,67
Ortez Kullanımı (gündüz ortezi)		
Evet	60	100,00
Hayır	0	0,00
Yardımcı Cihaz Kullanımı (Walker, Tekerlekli sandalye)		
Evet	34	56,67
Hayır	26	43,33

Çocukların Bont-A enjeksiyonu uygulanma yaşı ortalama 3,23±1,07 yılıdır. Bont-A tekrar sayısı ortalama 2,38±1,99'dır. Çocukların haftalık aldığı FTR seans sayısı ortalama 3,17±1,08'dir. Bont-A enjeksiyonu sonrası çocukların %61,67'sine alçı uygulanmıştır. Bont-A enjeksiyonu %76,67 alt ekstremitte, %1,67 üst ekstremitte ve %21,67 üst ve alt ekstremitteye uygulanmıştır. Çocukların hepsi ortez kullandı ve %56,67'si yardımcı cihaz kullandı. Çocukların %25'i ek terapi aldı

Sonuç: Bont-A öncesi ve sonrası kıyaslandığında spastisitedeki azalma çocukların ve sağlıkla ilgili yaşam kalitelerini pozitif yönde etkilemekte olup bu durumun çocukların aktivite düzeylerine yansıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Spastisite, Yaşam Kalitesi, Botulinum Toksin (BTX)

Bildiri No:

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Ortopedik Tedaviler

Halluks Valgusu Olan Diplejik Serebral Palsili Çocuklarda Egzersiz ve Mobilizasyonun Deformiteyi Düzeltmedeki Etkinliği

Bedia Turgut¹, Seçil Özkurt¹

İstanbul Arel Üniversitesi

Amaç: Diplejik Serebral Palsili çocuklarda ayakta sık görülen deformitelerden biri olan halluks valgus çocuklarda günlük yaşam aktivitelerinde ciddi problemlere yol açmış ve genellikle cerrahi operasyonla sonuçlanmıştır. Bu konuyla ilgili yeterli çalışmaların olmamasından dolayı çalışmamızdaki amacımız; literatüre Serebral Palsili çocuklarda sık görülen halluks valgus deformitesinin erken dönemde fizyoterapistler tarafından uygulanan egzersiz ve mobilizasyonun deformiteyi düzeltmedeki rolü ve fizyoterapistlere örnek egzersiz programı ortaya koymaktır.

Yöntem: Çalışma İstanbul FSM Tıp Merkezinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon kliniği bünyesinde hekim tarafından halluks valgus tanısı konulan 15 serebral palsili birey aşağıda belirtilen kriterlere göre dahil edildi. Diplejik SP tanısı, 9-16 yaş arası, İletişim Fonksiyon Sınıflama Sistemi Seviye 1 ve 2 olan, ambulasyon seviyesi GMFCS'I 1-2 olan, AFO ve GRAFO kullanan ve herhangi bir yardımcı cihaz kullanımı olmayan, Manchester skalası evre 1 ve 2 olan çocuklar dahil edildi. Bağımsız yürüyemeyenler, GMSCS 3 ve üzeri, yardımcı cihaz kullanan çocuklar, İletişim Fonksiyon Sınıflama Sistemi Seviye 3 ve üzeri, Manchester skalası Evre 3 halluks valgusu olan çocuklar ise çalışma dışı bırakıldı. Değerlendirmede Halluks valgus sınıflandırması için Manchester Skalası, Halluks valgus açısı ve Ayak ve Ayak bileği eklem hareket açıklığı gonyometre, Spastisite Modifiye Ashworth Skalası (MAS), Ayak ve Ayak bileği kas kuvveti Kendall Manual Kas Kuvveti Değerlendirmesi, Ağrı Görsel Analog Skalası (VAS), İletişim becerisi İletişim Fonksiyon Sınıflama Sistemi, Kaba Motor Fonksiyon Sınıflama Sistemi ile GMFCS seviyesi, Amerikan ortopedik ayak-ayak bileği derneği-halluks MTF-İF skalası ile değerlendirildi. Fizyoterapist tarafından belirlenen Halluks Valgus egzersiz programı haftada iki kez rehabilitasyon ünitesinde fizyoterapist eşliğinde her egzersiz ve mobilizasyon 10 tekrar 2set ve setler arası 15 saniye olarak planlanacak, 12 hafta boyunca uygulanacaktır. Ayrıca ev egzersizleri verilerek günde 2 kez ve her egzersiz 10 tekrar 2set ve setler arası 15 saniye olacak şekilde takip edilecektir.

Bulgular: HV açısı ve ağrı tedavisi sonrası hem sağ hem sol ayakta anlamlı olarak azaldı ($p<0,05$). MTF-İF Skalası hem sağ hem sol ayakta artış anlamlıdır ($p<0,05$). Fakat Kendall Manuel Kas kuvveti ve EHA hem sağ hem sol ayak ölçümlerindeki değişim anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: HV tedavisinde erken dönemde egzersiz ve mobilizasyon uygulamalarıyla kombine edilen rehabilitasyonun, HV açısını ve ağrıyı azaltmak, dizilimi düzeltmek, fonksiyonelliği arttırmakta etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca eklem hareket açıklığı ve kas kuvveti daha uzun süren çalışmalar sonucunda anlamlı sonuçlar elde edeceğimizi düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: halluks valgus, diplejik serebral palsi, egzersiz, mobilizasyon, halluks valgus açısı

Bildiri No:

Sunum Tipi: Sözlü Sunum

Bildiri Grubu: Bildiri Grubu / Ortez

Gece ortezi ikilemi: serebral palsili çocuklarda uyku kalitesi mi ayak bileği fonksiyonunun iyileştirilmesi mi?

Meltem Celik1, Osman Doğan1, Elif Demirci1, Sema Ertan Birsell1, Önder Kızıltaş2

1-Ortopediatri Çocuk Ortopedi Akademisi

2-Proklinik

Amaç: Gece Ankle Foot Orthosis (NAFO) kullanımı, serebral palsili (SP) çocuklarda ayak bileği plantar fleksör kontraktürünü önlemek için konservatif bir tedavi yöntemidir. Ancak gece ortezi genellikle rahatsız edici olabilir ve uyku üzerinde olumsuz etkiler yapabilir. Bu çalışma, NAFO'nun uyku kalitesi ve verimliliği üzerindeki etkisini aileler ve çocuklar açısından değerlendirmeyi, ayrıca ayak bileği hareket açıklığı (EHA) üzerindeki etkinliğini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmaya, Silfverskiöld testinde pozitif sonuç almış ve ayak bileği kası uzatma cerrahisi sonrası dorsifleksiyon kaybı 0-10° olan 24 SP hastası ile NAFO kullanmayan 16 SP'li çocuktan oluşan bir kontrol grubu dahil edilmiştir.

Katılımcılar, 11-15 yaş arasında olup GMFCS düzeyleri 1-3 arasında değişmektedir. Çalışma grubuna gece boyunca 90° statik AFO kullanımı önerilmiştir. Ortopedik cihaz kullanımı, psikolojik etki, uyku durumu ve zorluklar hakkında veriler anketler, Numerik Değerlendirme Skalası, Uyku Kalitesi Ölçeği ve Uyku Değişkenleri Anketi aracılığıyla toplanmıştır. Grup farkları bağımsız örneklem t-testleri ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışma grubu, gece ortalama 6.3±2.3 saat NAFO kullanmış, haftada 5.8±1.5 gün ve toplamda 9.6±3 ay süreyle kullanmıştır. Kullanım süreci sonrası 12 hasta ayak bileği sertliğinde iyileşme gösterirken, 7 hasta cerrahi müdahale geçirmiştir. Gruplar arasında uyku kalitesi ve toplam uyku süresi açısından anlamlı farklar bulunmuştur (p<0.05). Aileler 10 üzerinden ortalama 7.75±2.4 zorluk bildirirken, çocuklar 7.79±2.74 zorluk bildirmiştir. NAFO, çocukların psikolojisini (7.76±2.3) ve uyku kalitesini (7.6±2.3) olumsuz etkilemiştir.

Sonuç: NAFO, serebral palsili çocuklarda ayak bileği sertliğini iyileştirirken, rahatsızlık ve uyku kalitesinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Yüksek zorluk ve psikolojik etki düzeyleri, NAFO'nun dengeli bir şekilde önerilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Gelecekteki araştırmalar, tedavi sonuçlarını iyileştirmek için konforu ve uyum sağlamayı artırmaya odaklanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, gece ortezi, uyku kalitesi